

A R E G G E L

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRÜT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre
2-40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen,
3 dinár, 1-20 lira, 2 francia frank, 10 leu
TELEFONOK VASÁRNAP DELÜTÁNTÓL
REGGELIG: 46-2-06, 42-9-78

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TELEFON: 27-8-82 ÉS 27-8-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LAZÁR MIKLÓS

XI. évfolyam

Budapest, 1932 december 12

50. szám

Magyarország Németországgal együtt visszanyerte fegyverkezési egyen- jogúságát Genfben

Vasárnap délben írták alá az öt nagyhatalom állam- férfit a nagyjelentőségű megegyezést, amely kedvező fordulatot ad a leszerelési konferenciának

Genf, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)

Vasárnap történelmi esemény színhelye volt a Népszövetség székvárosa, ahol három napon és három éjszakán át szinte szakadatlanul folyt az öt nagyhatalom konferenciája. Ez a konferencia, amely az utolsó órákban is kudarccal és felborulással fenyegetett, szombaton elvi megegyezésre jutott:

elismerték Németország egyenjogúsági követelésének jogosságát, aminek az a következménye, hogy a bíródalom ismét képviseltni fogja magát a leszerelési konferencián.

Délben írták alá az erről szóló okmányt, amiről MacDonald, Norman K. Davis, Sir John Simon, Boncour, Neurath báró és Aloisi aláírásával a következő hivatalos közlés jelent meg:

1. Az angol királyság, Franciaország és Olaszország kormányai kijelentették, hogy a leszerelési konferencia egyik alapelveinek abban kell állnia, hogy

Németország és a többi szerződés alapján leszerelt állam számára biztosítsák az egyenjogúságot. Ez olyan rendszer keretén belül történik, amely valamennyi nemzetnek biztonságot nyújt.

Kimondták még, hogy az említett alapelvek nem kell foglaltatnia abban a megegyezésben, amely a leszerelési konferencia határozatait tartalmazni fogja.

Ez a kijelentés magában foglalja azt, hogy

a várható leszerelési egyezménynek valamennyi államra ki kell mondania a fegyverkezések korlátozását.

Az egyenjogúsági elv alkalmazásának módját a leszerelési konferencia beszéli meg.

2. E nyilatkozatok alapján Németország kifejezte abbéli készségét, hogy

a leszerelési konferencián újból résztvegyen.

3. Az angol királyság, Franciaország, Németország és Olaszország kormányai hajlandók valamennyi európai állammal együtt újból ünnepélyesen hangsúlyozni, hogy semmi körülmények között nem fognak kísérletet tenni arra, hogy az aláíró hatalmak között fennálló jelenlegi vagy későbbi vitás kérdéseket erőszakos úton oldják meg.

Ezzel a kijelentéssel nem akarnak elébe vágni a biztonsági kérdés tüzetesebb megvitatásának.

4. Az Egyesült Államok, az angol királyság, Franciaország, Németország és Olaszország kormányai kijelentik, hogy határozott szándékuk a leszerelési konferencián résztvevő többi állammal együtt odahatni, hogy haladéktalanul olyan megállapodás jöjjön létre, amely

a fegyverkezések lényeges csökkentését és korlátozását lépteti életbe

és amelyet a jövőben további korlátozások biztosítása céljából revízió alá fognak venni.

A német külügyminiszter nyilatkozik A Reggel-nek

A szerződés aláírásakor a »Bean Rivage« hallja olyan, mint egy hangyaboly. Délben 11 órák megjelent a lépcső kanyarulatánál MacDonald és hírül adta a türelmetlenül várakozó újságíróknak, hogy

a szerződést aláírták.

Néhány perc múlva Neurath báró német külügyminiszter lejtett az emeletre. Az utolsó éjszakák szakadatlan tanácskozásainak nyoma látszik rajta. Egy-két szót váltott az újságírókkal, majd besietett abba a terembe, ahol MacDonald ül ebédre. Itt vendégül az öt hatalom képviselőit. Ebéd után a Reggel tudósítójának alkalma volt beszélni Neurath báróval, aki »áthát megalapozással« nyilatkozott az imént lefolyt, nagyjelentőségű és Magyarországot is érintő eseményről:

— Ma délben fél 1 órák írtuk alá azt a jegyzőkönyvet, — mondotta a német külügyminiszter — amely szerint a nagyhatalmak elismerik Né-

metország és a világháború többi legyőzött államának fegyverkezési egyenjogúságát. Ez más szóval annyit jelent, hogy

a leszerelési konferencián Németország és természetesen Magyarország is a nagyhatalmak leszerelését követelhetik.

Az utóbbi tizenhárom év nemzetközi politikájának ez a legjelentősebb eseménye. A jegyzőkönyv alapján Németország újr a leszerelési konferencia munkájában, amelytől az utóbbi hónapokban távol tartotta magát, mivel a nagyhatalmak nem akarták egyenjogúságát a fegyverkezésre vonatkozólag elismerni. A helyzet most megváltozott.

A nagyhatalmak elismerték Németország és Magyarország fegyverkezési egyenjogúságát és így a megkezdett leszerelési konferencia új és jelentős fázishoz érkezett.

Hálátlanság

Kenéz Béla a szolnoki főispáni installáción egy lélekbemarkoló macedón közmondást idézett: »A hálátlanság az egyetlen bűn, amit Macedóniában büntetnek!« Ha a magyar Btk. átvénné a hálátlanság büntetését, úgy vasár- és ünnepnapokon is külön tanácsoknak kellene bíraskodni, hogy mindnyájan elnyerjük méltó büntetésünket, mert nincs emberfia a magyar közéletben és társadalomban, akinek meaculpázva ne kellene töredelmesen bevallania, hogy ludas, sőt megrögzött bűnös a hálátlanság vétkeiben. Nem terhel mindnyájunkat égbekiáltó bűn azért a hideg, szívtelen, önző hálátlanságért, amit tizenkét év óta a háború vértanuinak özvegyeivel és árváival szemben tanusítunk? Nem arepirító, embertelen hálátlanság, hogy egy évtizede hátafordítunk a háború rokkantjainak, nehogy a szívünk fájjon nyomorúságuk és kismimmizésük miatt? Nem a hálátlanság büntetőjogi fogalmának klasszikus meghatározása az a tragikus megrendülés, amely villámsapásként érte a hadikölesönjegyzőket? Vajjon a magyar adófizető lelkében nem kelt-e fel a hálátlanság és leginkább részvétlenség érzetét az elmúlt évek állami gazdálkodása? Mi mindehhez a hálátlansághoz képest a közszellemnek az a tényleg kiábrándító sajátossága, hogy gyorsan felejt: ma babérral koronáz, holnap ziptójással detronizálja! A háború utáni magyar társadalom azonban nemcsak abban vétkezik, hogy gyorsan felejt, hanem abban is, hogy a sors, a kor és az idők tanulságait meg nem szívleli. Emlékezni, tanulni, a porból, sárból, a mindennapi élet taposómalmából eszményi magasságokba emelkedni csak olyan társadalom tud, amelyből ki nem égtek a polgári függetlenség és polgári önérték ősztoinei. Különben is a nagy tömegek mindenkor felülről várnak példaadást és egy nép ereje vagy gyöngesége, hanyatlása vagy szárnyalása, jóerkölessége vagy erkölestelensége egyedül és kizárólag attól a szellemtől függ, amellyel kormányozzák. Ha részvétlenséget, léhaságot, ledérséget, hálátlanságot, mohóságot, kéz kezét mos cimboraságot, protekcionizmust, igazságtalanságot lát a felső és legfelsőbb régiókban, ez a szellem szívódik be a társadalom porusaiba, ennek a szellemnek romboló hatása válik érezhetővé a néplélekben, ez a szellem érvényesül a közélet minden fórumán és lassan, de fokozatosan, mint tölgyben a szű, úrrá lesz az egész nemzeti organismuson. Ráolvasással, varázsvesszővel vagy egyéb hókuszpókuszokkal egy boldogtalan nemzedék betegségeit kürrálni nem lehet! Messzevilágító tények, példaadó cselekedetek, az erkölsi és gazdasági igazság könyörtelen érvényesülése, üdítő reformerpolitika azok az arkanumok, amelyek sikerrel birkózhatsz meg a fertőzés-sel. A narkotikumok pillanatnyilag enyhíthetik a fájdalmakat, kellemes mámorba ringathatják a beteget, elhesszegethetik rossz álmait és baljóslatú sejtelméit, de a gyógyulást nem segítik elő és a bódulat megszűntével még komorabb, vigasztalanabb, desperáltabb képt festik a valóságunk. Ha nagy emberek olykor méltán fájlalják a közvélemény hálátlanságát, ez egyéni balsors, a hatalomtól megvált státuszfériak örök fátyma. De százaszorosán bosszulja meg magát az a hálátlanság, amely a társadalmak széles rétegeit, az egész nemzet közérzését sebz meg. Erre a bűnre nem ad bűnbocsánatot a történelem.

Hasznos tudni

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ.

Szorulásban szenvedőknél, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer természetes

Igmándi

késérővíze válik be legjobban

80 éves múltam, most "Igmándi"-t ittam. Minden héten egy szor, fél pohárral veszem. Az Igmándi víz valóban csodaszerű, mert az emésztésem teljesen megjavult.

— Mit várhat Magyarország az öt hatalom konferenciájának eredményétől?

— Németország egy úton halad Magyarország felé a leszerelési konferencián következő magatartásában. Ennek következtében érthető, hogy mindaz, amit Németország elérhet, Magyarországra is vonatkozhatik. Maga az ötös konferencia eredményéről kiadott, közösen aláírt nyilatkozatunk is említést tesz arról, hogy

a fegyverkezési egyenjogúság nemcsak Németországra, hanem Magyarországra is kiterjed.

— A nagyhatalmak ötös konferenciájának határozatában levő biztonsági feltétel nem jelenti azt, hogy

Magyarország és Németország kötelesek garantálni a jelenlegi határokat?

— A jegyzőkönyvben található biztonsági klauzult Franciaország vette be és az csak katonai, de nem területi szempontból értendő.

— Mi történik akkor, ha a leszerelési konferencia nem hajtaná végre a nagyhatalmak ötös konferenciájának ránkvonalkozó egyenjogúsági határozatát?

— Ezzel a konferencia flagransan megsértendő az öt nagyhatalom mostani közös megegyezését, aminek következtében

a leszerelési konferenciát kénytelenek lennénk újra elhagyni.

Ha a fegyverkezési egyenjogúság kérdésében né-

zeteltérés támadna, MacDonald elnöklésével újra összehívják az öt nagyhatalmat, a leszerelési konferencia elnökeinek, Hendersonnak bevonásával. Franciaország ugyan azt kívánja, hogy a tárgyalásokba Benest is vonják be, a többi nagyhatalom azonban egyhanguan elvetette ezt a tervet.

Neurath birodalmi külügyminiszter a német delegációt néhány tagjával vasárnap este elhagyta Genfot és elutaztak MacDonald angol miniszterelnök valamint Paul Boncourt francia hadügyminiszter is.

Lippay Imre.

"A genfi megegyezés a világ karácsonyi ajándéka!"

London, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az angol sajtó nagy örömmel üdvözi a német kormány határozatát, hogy újból résztvevő a leszerelési konferencia munkálatain. A Sunday Times írja, hogy a genfi megegyezés "karácsonyi ajándéka a leszerelési kérdésben."

Az Egyesült Államok most már nem zárkóznak el a háborús adósságok revíziója felől, mivel az amerikai elnök és a szenátus többször felajánlották ezt a revíziót a leszerelési terén előrendő haladás ellenében. A genfi megoldást általában

MacDonald sikerének tekintik.

Az angol miniszterelnök érdeme, hogy megtalálta a kompromisszumos megoldás formuláját.

Kállay miniszter hazaérkezett vasárnap Bécsből és nyilatkozik A Reggel-nek a végleges magyar-osztrák kereskedelmi szerződésről

(A Reggel tudósítójától.) A szombaton este parafált osztrák-magyar kereskedelmi szerződés szövege vasárnap délután érkezett meg Budapestre és Gömbös miniszterelnök nyomban át tanulmányozta. A németnyelvű szöveget, amelynek terjedelme 30 oldal, a legrövidebb időn belül lefordítják magyarra, a két szöveget összehasonlítják, mindkettőt kinyomtatják és azután egyszerűen fog Bécsben és Budapesten nyilvánosságra kerülni. Az új osztrák-magyar szerződés aláírása e hét közepén történik meg.

Kállay Miklós földmvelésügyi miniszter vasárnap délután érkezett vissza Bécsből Budapestre.

"Élet-halál harc volt!" — mondja Winkler alkancellár

Amikor Budapesten járt, mondotta az osztrák kancellár, meggyőződött róla, hogy a magyar miniszterelnöknek az a törekvése, hogy a gazdasági kérdéseket a két ország között hosszlejártnál szerződés megkötése útján nyugodt mederbe terelje. Ez összeesik az osztrák gazdasági érdekekkel és ők — az osztrák kancellár és Gömbös miniszterelnök közösen határozták el, hogy

a gazdasági kapcsolatok kimélyítése útján fognak az új kereskedelmi szerződés megkötése után is haladni.

Az osztrák kancellárnak erről az álláspontjáról tanuskodik különben a miniszterelnök úrhoz intézett sür-

A Reggel munkatársának alkalma volt hazaérkezése után hosszasan beszélgetni a földmvelésügyi miniszterrel, aki a következőket jelentette ki:

— A magam részéről nem fogok az új osztrák-magyar szerződésről részleteket közölni mindaddig, míg a szerződés hivatalosan nyilvánosságra nem kerül, mert

a kiragadott részletek csak megzavarják az áttekinthetést az egész kérdésközpont körül.

A szombat esti éhében Dollfuss kancellár úr nagyobb beszédet köszöntötte a magyar delegációt és különösen kiemelte azt a meleg baráti érzést és nagybarabsulást, amely ők a magyar miniszterelnök személyéhez és törekvéseihez fűzi.

Bécs, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése. A régóta húzódó osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások szombaton végre befejeződtek. Kállay miniszter elutazása után Nickl követ még vasárnap is folytatott utólagos megbeszéléseket, de délután 2 órakor ő is visszautazott Budapestre. Ezután felkerestük Winkler osztrák alkancellárt,

gönye is, tanuskodik továbbá az a szellem, amely az utolsó éjszakán az ő elnöklése alatt tartott tárgyaláson érvényesült és végül eredményre vezetett.

aki a szerződésre vonatkozóan a következőket mondotta:

— Az új szerződés, amelyet közös megértéssel és a két állam érdekeinek kölcsönös felismerésével kötöttünk, lehetővé teszi az együttműködés megújítását és

jogosulttá teszi azt a reményt, hogy a két állam közti igazságtalanságok kiküszöböltenek.

Az utóbbi időkben mindenféle gatlások töltötték ki, amelyeket csak még jobban kiélezett a két állam gazdasági krízise, a kölcsönös exportok egymással való harca, amit az a körülmény is komplikált, hogy mindkét állam a lehető legnagyobb védelemben akarta részesíteni vevőit. Az új szerződés új era kezdetét jelenti. Sikertől meggyőzött állam számára elfogadható arányba hozzuk ez ezáltal

mindkét fél számára gazdaságilag kielégítő eredményeket biztosítsunk.

— És milyen formák között folytató a tárgyalások?

— A lehető legudvariasságban. Az udvariasság azonban csak leplezte azt a keménységet és elszántságot, amellyel ezt a tárgyalást mindkét fél folytatta. Mint a háborúban, úgy harcoltunk minden egyes hadállásért, a cirokért épügy, mint a keménygallérért, a gabonáért épügy, mint a nyakkendőért.

Élet-halálharc volt, amelyből, reméljük, mindketten győztesen kerültünk ki.

Ne csatlakozzon politikai pártokhoz az iparosság!

— mondták vasárnap a komáromi nagygyűlésen

Komárom, december 11.

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap nagygyűlést tartottak Komárom és Esztergom vármegyék összes iparostelepei és kibontották az iparblokk zászlaját. Markó Ferenc, a komáromi iparostelek elnöke beszélt a vidéki iparosság siralmas helyzetéről és olyan parlamenti rendszert kért, amelyben

az iparosság megfelelő képviselőihez jusson. Dános László, az iparblokk elnöke, Dembés Gyula, a budapesti villanyenergia-iparostelek elnöke, Kovács Ferenc, a kőművesmesterek szövetségének elnöke beszélt a kartelek romboló árpolitikájáról, a kíméletlen adópréssről és azokról az intrikákról, amelyekkel

őket akarnak verni a fővárosi és vidéki iparosság közé.

Müller Károly, a budapesti borbély iparostelek elnöke arról szölt hogy a kormány még olyan intézkedésekkel sem segít az iparosságot, amely csak jó akaratra kerül. Forgó István, a budapesti ügyes iparostelek elnöke azt kívánja, hogy az iparosok

ne csatlakozzanak politikai pártokhoz.

Meghalt Ferenc József udvari orvosa

Bécs, december 11.

Eisenmenger Viktor udvari tanácsos, Ferenc József és Károly király volt háziorvosa, vasárnap este súlyos gyomorműtét után, hatvankilenc éves korában meghalt.

— Huszezer márkás biztosítás a startpistoly ellen. Németországban a nagy bicikliversenyekre mindig a népszerű színésznőket hívják meg starternek. Egy ilyen versenyen Nagy Kató nemrég elég súlyos baleset érte: a startpistolyt rosszul tartotta és egyik újját jelentékenyen megsértette. Dolly Haas okult kollégánjé balesetén és huszezer márkás biztosítást kötött arra az esetre, ha startlövésnél bármelyik újja megsérül. Dolly Haas a most bemutatott új filmje, a "Zweimal Liebe" révén olyan népszerű Németországban, hogy heteként két-három bicikliversenyre hívják meg rajongót starternek. A biztosítófarság természetesen találta, hogy annak, aki gyakran tart kezében startpistolyt, újjai veszélyben forognak és elfogadta Dolly Haas furesza biztosítását.

Özvegy Mautner Jenőné szül. Fleischmann Elza és gyermekei Magda, Erzsébet és György megtört szívvel jelentik, hogy a legjobbját, apát és rokon

Mautner Jenő

57 éves korában, buldog házaságának 26 ik évében hosszú szenvedés után szombaton meghalt. Hétfőn délután 3 órakor temetik a rákoskeresztúri zsidó temető halottasházából.

Emlékét örökké megőrizzük

MA PREMIER! KÉT FILM — EGY MŰSOR! MA ELŐSZÖR!

Élcserélt élet Repülő arany

Valdám kalandorjátéka, huszezer 16 KABOS IMPULA

PALACE

Előadások 4, 5, 1/8 és 10 órakor A 4 órai előadás fél helyárrakkal

A VASÁRNAPI ORVOSPARLAMENT KÖZÖNSÉGE

Magasfeszültségű villanyárammal megölte magát Szántó Menyhért miniszteri tanácsos húszéves zeneakadémista fia

Szénné égett holttestét a család kamaraerdei villájának közelében találta meg az őrszemes rendőr

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap hajnalban az ügyeletes rendőrország a Kamaraerdő közelében

egy jólöltözött fiatalember szénnéégett holttestére talált.

A fiatalember hosszú villanydrótot csavart a nyakára, majd a drót végét átvetette a városi villanyvezetékben, úgyhogy a magasfeszültségű áram azonnal megölte és egész testét megszenesítette. A helyszínrre kiszállott rendőri bizottság az öngyilkos zsebében egy Szántó Erich névre kiállított zeneakadémiai indexet és Wehner Géza zeneakadémiai tanár szombatesteri orgonakoncertjére szóló két darab jegyet talált. Megállapították, hogy az öngyilkos fiú

Szántó Menyhért nyug. földművelésügyi államtitkárnak, a Társadalmi Múzeum volt igazgatójának a fia,

akinek eltűnését szülei előző este tíz órakor jelentették be a főkapitányságon. Szántó Erichnél búcsúlevelet nem találtak, öngyilkosságát megoldhatatlan rejtélynek tartja a rendőrség.

A 20 éves nagyon eszes fiatalember, aki a Döbrentei uca 14. számú házában lakott az egyik budai realgimnáziumban érettségizett. Érettségije után folytatta a Zeneakadémiai orgonatanulmányát. A tehetséges fiatalember kizárólag a muzsikának élt, társaságba sohasem járt, barátai nem voltak. Édesanyjával ment el néha az Operába, vagy egy-egy érdekesebb koncertre. Három nővére van: Szántó Imt, bécsi énekesnő, Jolán, bécsi joghallgató és Edith newyorki vegyész-mérnök. Ha nővérei Budapesten tartózkodtak, velük gyakran eljárógatott színházba, moziba, de

legszűkebb családján kívül senkivel sem érintkezett

és minden idejét otthon töltötte. Szántó Erich zárkózott természetű fiatalember volt, de különösebb levertséget vagy rosszkedvet szülei a legutóbbi napokban sem tapasztaltak nála. Szombaton délután, — mint rendesen — félötóra tájban ment el hazulról a Zeneakadémiára.

— Ha hazajöttél, kimehetünk együtt a jégre egy fél órára — búcsúzott el tőle az édesanyja.

— Boldog anyám! — válaszolt a fiú és elment hazulról. Hába vártak azonban hét óra tájban haza, — nem jött. Szülei, ismervé a fiú megbízható pontosságát, azonnal nagyon aggodtak szokatlan elmaradása miatt, tíz óra körül azután

telefonáltak a főkapitányságra és bejelentették Erich fiúk eltűnését.

Mint a rendőrség később megállapította, Szántó Erich szombaton délután sem ment a Zeneakadémiára hanem egyenesen Kelefnőre indult, ahol a Kamaraerdő közelében szüleinek egy kis villája van. Hogy mivel töltötte estig az idejét, az egyelőre nem sikerült kideríteni: az öngyilkosságát a rendőrorvos véleménye szerint este tíz

óra tájban követhette el. A rendőrség nyomozása természetesen arra is kiterjed, hogy nem e szerelmi bánatában lett öngyilkos a szerencsétlen fiú? Szülei és zeneakadémiai ismerősei állítása szerint azonban nemesak hogy szerelmes nem volt Szántó Erich, de

egyáltalában nem is voltak nőismerősei.

Teljesen összetört édesanyja, aki az idegörlő vizsgálatok után még alig tudott magához térni, egyre azt hajtogatja:

A vasárnapi orvosparlament nem döntött az Orvosi Kamaráról

Írásban szavaztatják meg az ország összes orvosait

Gömbös: „Az érdekképviseletti rendszer kodifikálásával meg akarom szervezni az egész magyar társadalmat“

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt kongresszusra gyűltek össze az ország összes orvosai, hogy egységesen foglaljanak állást az orvosi kamara felállítására ügyében. A orvosok parlamentjében, amelyet már napok óta viharos előcsatározások vezettek be, Gömbös miniszterelnök is megjelent, Scholtz államtitkár, Huszár főpolgármester és Antal sajtófőnök társaságában. A Vigadó nagytermének első soraiban híres orvos-tanárok, a magyar orvostudomány ismert notabilitásai foglaltak helyet. Mögöttük és körülöttük a nagyterem legutolsó zugát is zsúfolásig megtöltötte a közlet

kétezer főnyi közönség.

A kongresszust Csülléry András nyitotta meg

Gömbös miniszterelnökhöz intézett üdvözlő szavaival.

— Úgy érezzük, hogy a miniszterelnök maga is orvos, aki egy súlyosan szenvedő nemzet betegágyánál áll — mondotta. — A miniszterelnök programjában benne van a munka védelme. Gondoljon miránk, orvosokra is,

ne legyünk mostohagyermekel a társadalomnak,

hanem kerüljünk mi is ahoz a közös asztalhoz, amelyen a nemzet egyenlő fia i ülnek. Ne engedje a miniszterelnök, hogy erőnk, tehetségünk, időnk a társadalombiztosító intézetek majdnem ingyen vegyék igénybe!

Az elnök üdvözlő beszédét a kongresszus csendben hallgatta végig. Csak akkor hangzottak el indulatos közbeszólások, amikor Csülléry elő

Karácsonyra
gyári áron
CSILLÁR
RÁDIÓK és villamos-
készülékek

Általános Gázizzófény és Villamosági Rt.
VIII., József kö. út 42. IV., Váci uca 27-33.
VI., Teréz : 5rát 50.
Kedvező fizetési feltételek

Gömbös beszél az orvoskongresszuson

— Erich nem lett öngyilkos... egész biztosan nem lett öngyilkos... itthon is mindig kísérletezett a villannyal... mindig ő csinálta meg, ha elromlott... Biztosan most is csak kísérletezni akart...

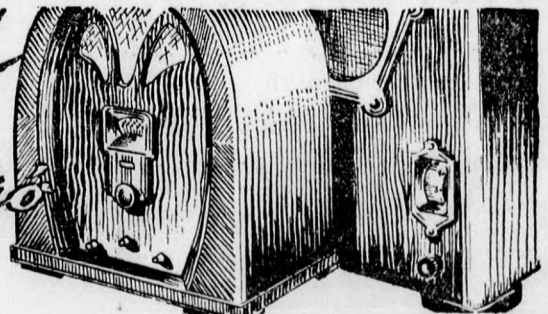
Ezzel

a dinamikus hangszóróval egybeépített 3+1 lámpás 7037-es vagy az 5+1 lámpás 7050-es

Orion-rádió

készülékkel mindenkor meg lesz elégedve. Adja el régi rádióját: bármely szaküzletben megvásárolják.

Orion izzólámpagyár

terjesztette az Orvosszövetség tervezetét az orvosi kamarák ügyében.

— A kolléga uraknak igazunk lehet abban, hogy egyes pontok nem kielégítőek, — replikázik a közbeszólásokra az elnök — az emberi tudás azonban véges és ennél jobb tervezetet most nem tudunk eszélni...

A megnyitó beszéd után

Gömbös Gyula

miniszterelnök állt fel szólásra.

— Az én idejüvételeim célja, hogy itt is politikát csináljak. Nem napi politikát: a politika nemesebb értelemben vett fogalmával jövök ide. Amikor megállapítottam, hogy mindenki és minden eszköz a nemzet szolgálatában, ez az orvosi társadalomra és a közegészségügy szempontjaira is áll. Hazánkban sokat foglalkoznak növényemisszióval, szérumermeléssel az állatok számára, de keveset törődtek eddig a magyar emberiséggel. Minden magyar állampolgár egészsége az én gondozásom alá tartozik, mert ha az egészségükről gondoskodom, erőt adtam a nemzetnek és csak erős nemzettel lehet produkálni.

En a népegészségügyet a legfontosabb államügynek tekintem!

Önök férfiznek legközelebb az emberhez, nekem tehát politikai tekintetben nem mindegy, hogy az orvosi társadalomnak milyen a lelki, erkölcsi és értelmi keresztmetszete. Minden orvos, habár a testtel foglalkozik, lelki munkát végez. Ezért fontos, hogy az önkö testülete a nemzeti munka apostolává váljék. Amint csöppenként beadják az orvosságot, gondolatokat is közvetítenek és ezért féltem őrzöm azt a nemzeti szellemet, amelyet elsősorban önkö vannak hivatva közvetíteni.

A miniszterelnök e szavaknál az első sorban álló Hülli Hümér professzor felé fordul és mosolyogva folytatja beszédét:

— A beteg ember áldozatos és még én is, akit az Isten elég sok önzéssel áldott meg,

ha Hülli Hümérhez megyek, úgy érzem, hogy 6 van fütyényben felettem.

Ezért fontos a nemzeti önelégőség érdekében az orvosi társadalom megszervezése. Nem a mai társadalmi viszonyokra van szükség, amely már-már szervezetszerűségé fajul és az elnök urak versenytáncában merül ki, ahelyett, hogy pozitív munkát végezne.

En az érdekképviseleti rendszer kodifikálásával meg akarom szervezni az egész magyar társadalmat.

A nagy eszméket a hivatalok képviselik, ne a hívtalok. Az előttünk fekvő tervezet alogondolataival máris meggyelértek, a módot azonban méltóztatassék rámbizni, hogy összhangba hozhassam az általános érdekképviseleti rendszerrel. Manapság folyton az anyagi életről beszélünk, — ez a stílus — és nem merünk beszélni arról, hogy meg kell oldani a népiélet sorvasztó sok pusztító betegséget, amelyek közé számítom az egykét is. Magyarországon az intelligenciában viszonylagosan, nemzetközi szempontból is túlermelés van. Egészséges szelektóra van szükség és akkor nem lesznek olyan jelenségek, amelyek nem egészen az etika szabályai szerint történnék. Alkalmat kell adni emellett minden tehetség érvényesülésére, akár adminisztrációról, akár műtétről van szó. Az én elvem: the right man on the right place.

Gömbös beszéde után Csilléry kihirdeti, hogy a kongresszus első felszólaló általánosságban fogna foglalkozni a Nemzeti Munkatervvel, amelynek népegészségügyi részét a kormány az orvosszövetség megvitatása alá bocsátja és csak azután kerül sor az orvoskamara kérdésének részletes megbeszélésére. Az első felszólaló Téglássy Béla. Beszéde alatt a terem közönsége

percekig tüntet a szabad orvosválasztás mellett.

Windisch Ödön szavait einyeli a Vigadó akusztikája. Csak egyes kiszakított szavakkal lehet érteni, hogy a MONE elnöke az orvosi kamara gondolatát

Dr. Glück szanatórium

legelőcsőbb és legmodernebb

Az ös-zes szanatórium osztályokon kívül aethimkezelés és kozmetikai plasztikai sebészet. VI., Benczur uccá 4

RAJNA TOKAJI

SAJÁT TERMÉSÜ

1 liter	TOKAJI pécenyebor	édes	80 fillér
1 üveg 0.5	TOKAJI pécenyebor	édes	60 fillér
1 üveg 0.5	TOKAJI ASZU	4. oszt. 1924. évi	1.75 pengő

Kaputár:

V. Széchenyi uccá 3. Telefon: 210-69. IV. Prohászka Ottokár uccá 10. (Egyetem uccá sarok). Telefon: 81-3-15. VI. Terej közút 7. Tel.: 22-3-27.

Legkisebb mennyiséget házhoz szállítjuk. Kérje árjegyzékemet!

védolmezi, beszédét azonban az első sorokban ülök is allig értik. Windisch első mondatai közben már kitor a vihar. A tükörfolyosóról közbekiált egy orvos:

»Nem kell orvoskamarát«

A közbekiáltást percekig tartó zaj fogadja, amelyből csak annyit érteni, hogy a közbeszóló egyik vidéki Zeileis-intézet vezetője volt. Az incidens után Windisch tovább folytatja beszédét, de a közönség egyre fokozódó türelmetlenséggel hallgatja. »Elő! Elő!« — kiáltozzák a hátsó sorokban és a nyugtalan morajlást csakhamar a kongresszus egész közönsége átveszi. Ez a sorsa a következő felszólalóknak is: Angván János orvos-tanárnak, aki a népegészségügy decentralizációját követeli és Kovacs Sándor győri főorvosnak, aki a Nemzeti Munkatervnek a vidéki orvosokat érdeklő részeihez szól hozzá. A beszédek, amelyekből egy hangot sem érteni a teremben és csak akkor ül el a zaj, amikor Scholtz Kornél államtitkár emelkedik szólásra.

— Szükség van orvosi kamarára, — mondja — hogy legyen az orvosoknak törvényen alapuló legális szervezetük, amely hatóságok előtt képviselői jogos érdekeket és más érdekképviseletekkel szemben megvédelmezzék. A belügyminiszter tisztában van azzal, hogy a zorvosi magánygyakorlat majdnem teljesen megszűnt

és igyekszik az orvosok elhelyezésére valamilyen módot találni. Arra gondol a miniszter, hogy

ahol a fixjüvedelmű állások eloszlásának aránytalanság mutatkozik, ezt a kormány valamilyen módon megszüntesse.

A belügyminiszter azt üzeni a kongresszusnak, hogy orvos érdekeket érintő kérdésekben ezután nem fog végletesen állást foglalni és intézkedni mindaddig, amíg az orvosok érdekképviseletét a részletek tekintetében is meg nem hallgatja.

Fodor Imre, a szabadorvosválasztási blokkjának szónokja, arról beszél, hogy évek óta nem történik semmi a szabadorvosválasztás megvalósítása érdekében. Beszédét mondatról-mondatra megtapsolják, amikor az orvosi álláshalmozások ellen emel szót.

— Az Orvosszövetség elnöksége három hónap alatt készítsen részletes javaslatot a szabadorvosválasztás bevezetésére

— javasolja a kongresszus nagy részének hangos helyeslése közben. A következők szónok, Linhardt Alfréd is a szabadorvosválasztás mellett száll szóra és azt hangoztatja, hogy az orvosi kamara szervezetében vannak érdekes gondolatok, de a tervezet a maga egészében még az általános tárgyalás alapjátul sem fogadható el. Kerböl László és Héjja Pál után vitéz Csik László beszél.

— A szabad orvosválasztások véleményével majdnem száz százezer ember értünk — mondja. — A kamarai javaslatot azért kellett ilyen gyorsan a kongresszus elé hozni, mert nem akartuk, hogy a kormány megelőzően hennünk. Nincsenek köztünk áthidalhatatlan ellentétek, csak a tempóban van köztünk különbség. Azt akarjuk, hogy ne jogszok, hanem szakemberek kormányozzák az országot. Amíg minden ében négy száz diplomával többlet adnak ki az egyetemeken, mint ahogy orvos meghal, addig nem lehet az orvosi vésztéget megoldani

Régen a rabszolgákból lettek orvosok, ma az orvosok lettek a társadalom rabszolgáivá.

Ez az ország kilenczszor orvost nem képes elartani. Engem is kétmadnak álláshalmozás miatt, mert két állásom van. A kát helyen összesen 600 pengő fizetést kapok. Szívesen lemondok az egyik állásomról, ha a másikért fizetnek ugyanennyit. A legtöbb orvos csak kányszerűségből helyezkedett el több állásban, mert 80—100 pengő állásokba nem lehet megélni. Hogy az orvosoknak milyen kevés sülyük és tekintélyük van ma, az jellemzi legjobban, hogy

három nap mulva már minisztertanács dönt az OTI szanálásának kérdésében és a mi véleményünket csak most kérdezik meg.

Követelnünk kell, hogy ezután minden esetben meghall-

MINDEN SZÍVET FELDERÍT

A boldogság muzsikája

MERT:

Eggerth Márta

MAGYARUL ÉNEKEL

HANS BRAUSEWETTER,

GEORG ALEXANDER és

SLEZÁK LEÓ gondoskodnak

a jókedvről s mert a törté-

net egy mézeshetes ifjú párt

leplez le — kissé indiszkrétan

Holnap:

DÉCSI OMNIA CORSO

gassák a legfüggetlenebb véleményyt: a z Orvosszövetség.

Csik az utolsó szónok, akit a kongresszus nyugodtan hallgat végig. Az utána következők szónokok, Spiri Endre és Waldmann Dániel, beszédei alatt útra felúg a zaj. Rég elmúlt dél, a pesti orvosok érdeklődés nélkül hallgatják az egészségügy vidéki szervezéséről szóló hosszú előadásokat és a terem lassacskán kiürül. Amikor Sziget Gyula Sándor alelnök javaslatot tesz, hogy

vezessék be a klotürt, parázs botrány támad.

A terem egy sarkában csoportosult szociáldemokratá orvosok tiltakoznak a beszédidő korlátozása ellen, tumultuózus jelenetek játszódnak le a teremben, amikor megérkezik Csilléry és pillanatok alatt rendet teremt. A teremben maradt mintegy száz orvos egyhangúan megszavazza a Nemzeti Munkatervet, majd Csilléry kijelenti az elnöki székbe, hogy

az orvosi kamara felállítása ügyében nem rendel el a szavazást, hanem írásban fogják megszavaztatni az ország összes Orvosait.

Erre a elnöki kijelentésre a még feliratkozott 42 szónok előlött a szótól és az orvosparlament négy és félóra tanácskozás után befejeződik.

—16-án, esüförtökön esőnyitási tárgyalás lesz Grünwald Emil bankár ellen. A Reggel múlt vasárnap hírt adott arról, hogy Budapest éjszakai életének ismert alakját, Grünwald Emil bankárt, sikkasztással vádolják és kihallgatták a rendőrségben. Mivel Grünwald ellen esődtöt is kérték a hitelezői, akiknek mintegy 30.000 pengővel tartozik, Szalmay bíró e hó 16-ára tízte ki a esőnyitási tárgyalást a budapesti törvényszéken.

— Lubitsch Ernő ma dében Budapestre érkezik. Lubitsch Ernő ma dében érkezik Budapestre és — az idő rövidsége miatt — ezúton kéri a budapesti újságok filmszerkesztőit, hogy legyenek vendégek délután három órakor feketére a Dunapattóban.

— Az első rödlibaleset. Az első hóval megékezt az első rödlibaleset is: vasárnap a Budaörsi úton rödlizás közben eltört a bal lábszárát dr. Huszár Emilné, egy tisztviselő 39 éves felesége.

Jól vásároljon —
ne "olcsón"!

A világitásnál nem az izzólámpa beszerzési ára, hanem fényerőssége és áramfogyasztása a mérvadó. Az „olcsó” lámpa használatban a legdrágább, mert nagy áramfogyasztással kevés fényt ad. A gazdaságos világitás kulcsa a fényerős, tökéletes, gazdaságos

TUNGSRAM

IZZÓLÁMPA

A kínai chow-chow-k, amelyeket már évszázadokkal ezelőtt mindenféle gyakorlati célokra használtak fel a kinalak, az idén a nagy divat Európában! Berlinben a napokban volt az elegáns Kaiserhof-szállóban egy chow-chow kiállítás, amelyet Gretl Theimer filmszínésznő nyert meg, képünkön látható Tschang nevű chow-chow-jával.

E hét végén megkezdődik a parlament öthetes karácsonyi vakációja

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház ebben az évben már csak a zárszámadásokat, egy-két kisebb törvényjavaslatot és a délutáni ülésekre való januári átmenet előkészítésére szükséges házszabálymódosítást tárgyalja le és aztán megkezdí karácsonyi vakációját.

A parlamenti szünet még e hét végén megkezdődik és az eddigi tervek szerint január 24-ig, vagyis teljes öt hétig fog tartani.

A parlamenti ülészaknak kormányzói kéziratral való berekesztése után, januárban új ülészak kezdődik, ami azt jelenti, hogy újonnan kell megválasztani a Ház két alelnökét, háznapját, jegyzőit és bizottságait. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a választott tisztviselői karban nem lesz változás.

a parlamenti bizottságokat azonban Gömbös miniszterelnök felfogásának megfelelően teljesen újjáalakítják.

Ezt az egységspárt új vezetősége annál fontosabbnak tartja, mivel a törvényhozási munka súlypontját át akarják tolni a plénumból a bizottságokba, a plénum munkáját ennek megfelelően szűkebb keretek közé kívánják szorítani.

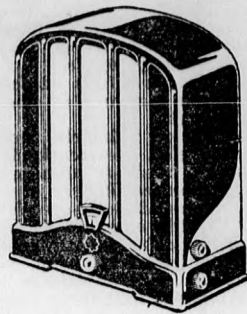
FÉL A NAGYADÓTÓL?

REKORD

kifogástalan külföldvételbiztosít

az óriásadó üzembehelyezése után is. Elegáns külseje, valamint utólérhetetlen hangszínezetet folytán kategóriájában versenyen kívül áll. Az állomásokat nem kell keresni, hanem egyszerűen beállítani

Karok és Rendek

Írta: Kiss Dezső

A miniszterelnök úr szolnoki beszédében kijelentette, hogy egyelőre nem kerülhet a sor arra, hogy a magyar törvényhozás érdekképviseleti alapon megszerveztessék. A kijelentés igen sok gondolkodó embert megnyugtatott, mert aki józan szemmel figyeli a világot, tisztában van azzal, milyen veszedelmeket idézhet fel súlyos gazdasági válság kelte közepén olyan alkotmányjogi reform, amely nincs kellőképpen előkészítve, sem technikailag, sem publicisztikailag, különösen, ha a veszedelmes kísérlet anyagát olyan társadalom képezi, amely a háború utáni európai fejlődésből csak igen kis mértékben vette ki a részét.

E tétel igazságát semmi sem bizonyítja meggyőzőbben, mint az, milyen óvatosan, lassan, lépésről-lépésre, minden részreform megalapozása és megszilárdítása után szánta el magát Mussolini a modern érdekképviseleti, korporációs állam megalkotására. Az olasz törvényhozás reformja — 1928-ban került tétő alá. A törvény 1928 május 17-én kelt, s közel félévvel később, ugyanazon év őszén követte az új választási törvény. Ez a reform valóban igen mélyen nyúlt Itália politikai életébe, valóban kikapcsolta a pártok harcát, egységesítette a jelölési és választási rendszert s pártok helyett a fasiszta Nagy Tanács kezébe tette le a jelölési jogot, viszont az ajánlási jogot az olasz társadalom minden rétegét képviselő szindikátusoknak és korporációknak adta meg.

Az első tény, amelyet ki kell emelnünk, az, hogy a fasizmus csak hatévi uralom után szánta el magát erre a lépésre, miután átgyúrta, átformálta, átalakította hosszú évek küzdelmében és harcaiban az olasz társadalom egész képét. A másik fontos momentum, amelyet nyomtatékosan ki kell emelnünk, hogy az alkotmányreformot igen mélyenszántó társadalmi és gazdasági reform előzte meg.

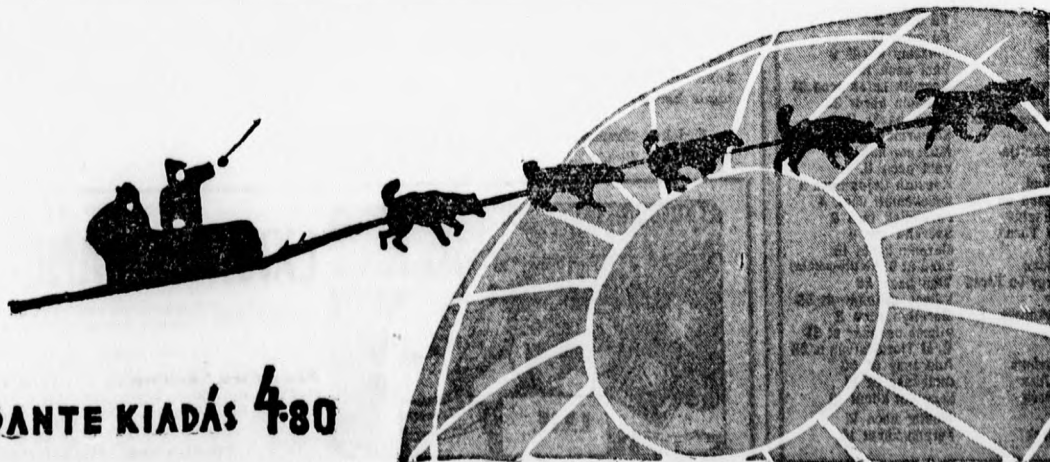
Öt évig tartott tehát, amíg Mussolini és mun-

katársai az új gazdasági és társadalmi rendet előkészítették, öt évvel a »marcia su Roma« után, 1927 április 27-én lépett életbe a Carta del Lavoro, az olasz társadalom új munkarendje, amelyet egy évvel előzött meg a kollektív munkaszerveződésekéről szóló törvény. Tíz éve uralkodik a fasizmus Olaszországban s e decenniumnak első fele részben harc volt a fasiszta uralom fennállásáért és megalapozásáért, részben az új társadalmi rend előkészítése. Öt évig tartott, amíg gigantikus munkával előkészítették az olasz népet az új fasiszta állam megalapozására és berendezésére, amelynek alapelve a marxista osztályharcra szemben hirdetett társadalmi szolidaritás volt. A fasizmus tehát nem csupán elutasította, megdöntötte és lerombolta a XIX. század uralkodó eszméire felépített liberális-demokratikus parlamentarizmust és az osztályokra tagolt társadalomra támaszkodó államrendet, hanem annak tudatában, hogy a szociális kérdések megoldása és új rendezése nélkül az érdekképviseleten alapuló, magyarul rendi államot nem lehet felépíteni, belevitte a tömegekbe a nemzeti szolidaritás gondolatát, erre a gondolatra építette az új rendi — korporációs államberendezkedést és csak e korporációs rend felépítése után koronázta meg az államjogi művet a rendi parlament bevezetésével.

A rendi parlament gazdasági nyugalmi állapot és béke nélkül elképzelhetetlen, ez a rend elvileg kizárja a gazdasági harcot a rendi állam keretén belül, ez volt az oka annak, hogy Mussolini logikus elgondolással alul, a tömegeknek kezdte művét, a tömegek meggyőzésével, megnyerésével, megszervezésével, majd a tömegeknek szindikátusokba és korporációkba tömörítésével. Anélkül, hogy kritikát gyakorolnánk Mussolini műve fölött, függetlenül a fasizmus emberi és történeti jelentőségének analizálásától, meg kell állapítani, hogy a rendi, érdekképviseleti tör-

NANSEN

UTAZÁS AZ USZÓ JÉGEN

DANTE KIADÁS 480

vényhozás előfeltételei *nálunk nincsenek meg*. Hiányzik a tömegek felvilágosítása, hiányzik a szolidaritás gondolatának elmélyítése, hiányzik a tömegszervezetek felépítése, de *hiányzik a rendi reformnak egy további igen jelentős gazdasági tényezője is*.

A fasiszta reform gazdaságilag felfelé törbéleltetésbe, magyarul az emelkedő konjunktúra évi belet.

A háború utáni első megrázkódtatások, a fasiszmus első, insurrekcionális győzelme után, Itáliára a bőség és termékenység évei virradtak. A munkanélküliség a minimumra esőként, a termelés évről-évre fokozódott, a háború alatt és után elhanyagolt idegenforgalom halatlan mértékben növekedett és az ország a háború utáni évek zavarai, polgárháborúja és anarchiája után *határtalan munkakedvvel és szorgalommal igyekezett pótolni az elmulasztott éveket*. Olaszország importja 1922-től 1928-ig, tehát a fasiszmus első öt esztendejében 15 milliárd 22 millió lírara emelkedett. A kivitelnél az emelkedés még meredekebb s a kivitt áruk értéke a fasiszmus első öt esztendejében

ben 9 milliárd 15 millióra nőtt, miután 1926-ban, a Carta del Lavoro megalkotását megelőző évben meghaladta a 18 millió lírát, tehát a háború előtti kivitel dupláját.

Mi következnek ebből?
Az, hogy *e mélyreható s a társadalom egész szervezetét és struktúráját átalakító reformok csak a gazdasági nyugalom, a javulás, a prosperitás éveiben hajthatók végre. Amikor tömegek éheznek, a városok utcáit kísérteties holdusok szállják meg, amikor a társadalom termelő tevékenysége elképzelhetetlenül mély színvonalra esik vissza, akkor nagyon veszedelmes e problémákkal kísérletezni s felidézni az egyébként is túlfűtött szövetedélyek harcát.*

Politikai reformok a gazdasági stabilitás s a prosperitás éveiben hajthatók végre *s nagyon kétséges, vajjon Mussolini ma, a világválság közepén megkockáztatná-e azokat a reformokat, amelyeket öt-hat évvel ezelőtt hajtott végre, különösen, mikor a törvényhozás minden reform nélkül is kész megszavazni mindazokat a javaslatokat, amelyek a kormány elébe terjeszt.*

A VEZETŐ VILÁGMÁRKA

Vezérfélcipővel és gyári lerakatt: **BAUER IMRE, V., Dorottya ucca 8**

Pesti kis notesz

1.
Szombaton reggel leesett a hó, itt a tél, most már a maga összes dekoratív rekvizitumaival is, mert a Dunaparton már *javában árulják a karácsonyfákat is*. Karácsony... Az ideai karácsony. Próbáljunk örülni neki, próbáljunk várni. Hátha hoz egy falat örömet, pillanatnyi megbékülést, szelíd, esendes, gondoktól mentes elalvást... Legalább az egyszer ebben az esztendőben.

2.
Bethlémesekkel találkoztam a héten a Kertész utcában. Vitték a házikót az égő gyertyácskákkal, hosszú fehér szakállal, piros papírsüvegekben nagyokat lépkedtek, elől az öreg, hátul a három királyok

s köztük a két juhászbojtár. Öten összesen. S mind az öt — *yo-yozott* közben.

3.
Egyik barátánkat beidéztek az adóhivatalba az elmaradt kutyadó miatt. Barátánknak halasztást kért, amit nem kapott meg. *Ha nem tetszik fizetni, elvisszük a kutyát* — dörgött a zordon ukáz. *Nagyon szívesen beleegyezem*, — csicseregte barátánknak — *egy feltétel alatt. Ha viszont az elmaradt társadalmi biztosítótartozásomért — elvisszik a szabadságomat. Legalább meg-szabadulok tőle...*

4.
Ez a Notesz aztán olyan, mint egy gyermekmese a szerénységről... Szabolcs vármegye felsőházi tagságáért két párt küzdött: a Liphay Bédé és Erdőhegyi Lajos volt főispáné. *Fej fejt mellett futolnak volna a szavazásnál és egy-két voks döntölne volna el a választást*. A közgyűlésen, közvetlenül a szavazás előtt, szót kért Erdőhegyi és spontán bejelentette, hogy a feljelségtől visszalép, mert Liphay két évvel ezelőtt régebben szerepelt *a megyei életben és olyan érdemes egyénisége Szabolcs társadalmának, aki teljes mértékben kiérdemelte a felsőházi méltóságot*. Két nappal a választás után szegény, jó Liphay Béla, a leghíresebb agarász és ürlovas, váratlanul elhunyt és Erdőhegyi, mint *első pótlag került a helyébe*. A kis Erdőhegyi elborongva mondja: *Amíg élek lelkiismeretfurdalásaim lettek volna, ha Liphay Béla kisebbségben marad...*

5.
A Newyork-bár új műsora újból meglepetés. Valami pici kis színházat lehetne csinálni ezeknek a pompás kis revűknek, garantálom: estéről estére zsúfolva volna. *Tarján rendezi és konferálja, az itt igazán népszerű Radó, Herczeg, Pethes, Ezüst Andor*, továbbá az ügyes és tehetséges helygyárda: a kolibri-pici Major Kató, a közvetlen Szilágyi Marcsa, a pálmakaresú Szalay Mária s az új revű vendégszárja, *Bodó Ica* játsszák *Nádas és Rejtő* urak kis remekművét, amelyek címe *»Ez nem jól van így«* és amelyet melegen ajánlok *Gömbös* miniszterelnök úr figyelmébe, nézve meg egyszer inkognitóban, ha egy jó estét akar magának szerezni, majdnem minden darabban szerepel... Nincs benne semmi, a francia miniszterelnök biztosan megnézné a róla szóló revűt...

6.
Másfél esztendeje, hogy a képviselőház *Dréhr Imre* volt népjóléti államtitkár kiadta az ügyességeknek. Kihallgattak már vagy százötven tanut és utána még egyszer kikérték a Háztól *Dréhr Imrét*. A nyilvánosság eddig teljesen tájékozatlan afelől, hogy *mit eredményezett a nyomozás?* *Dréhr Imre* belebetegedett a bűnper okozta gyötrelmekbe: *hat percent cukra van*. És várja a vádemelést, a vádiratot. Lesoványodott alakja némelykor feltűnik a városban, *hóna alatt vastag aktátskával siet valahová*. *Az igazságát keresi*.

7.
Érdekes társasági eseménye volt a rádió multheti műsorának. *René de Sausinne*, egy francia arisz-

tokrata hölgy, aki de *Robien* grófnak, a kommun utáni időkből Franciaország magyarországi követének sógoránje, adott *hegedűkoncertet*, francia dalokat játszott finom és virtuóz technikával és nagy sikerrel.

8.
A pesti hölgyvilágnak van egy kozmetikai csodadoktora, dr. *László Ernő*, aki e sorok írójával egy gimnáziumba járt valamikor, de akiről csak most hallott hírt 15 esztendő után egy hölgyismerőstől; barátánknak lelkendezve beszélt el, hogy a fiatal doktor megmentette a pesti szépeket, mert a mostani divozzárlatos világban az összes Arden-rendszerű crémeket maga gyártja, melyek, ha nem is olyan drágák, de állítólag ugyanolyan jók, mint a *Velva*, a *Cleansing* s a többi krém. Nagyon szép, nagyon ügyes.

9.
A pesti úriasszonyok a viszonyok változásával nem sokat tekerőbránznak, egyik a másik után keres és talál valamilyen foglalkozást magának. Ki kalapüzletet nyit, ki ruhaszalont, ki meg a gyermekkori keserves zongoraórák eredményeit igyekszik hasznosítani. A Bellevue szállóban jazznékesnőköt felfűpő *Santa Nelly* után, most a berlini stílusú *Parisette* kávéházban ült a zongora mellé egy pesti úriasszony, *Takács Gitta*. — a hölgyeknek óriási műsorok van és komoly sikerük.

10.
Pezsgő társadalmi esemény színhelye volt vasárnap délelőtt a Mária Valéria uccai »Szépművészeti Kiállítások« helyiségekben *Vass Elemér* és *Haltvány Ferenc* báró gyűjteményes kiállítása. Az elegáns pesti társaság két neves portretistája ez alkalommal főleg *genre- és tájképekkel* lép a nyilvánosság elé. *Vass Elemér* 39 vázna a művész rivierai tartózkodásának izzó terméke.

11.
A legeslegeslegjobb arisztokrata vice: Az ifjú György gróf együtt lakik a bátyjával, István gróffal a Kaplony utcában. György gróf a minap *elvezette a lakáskulesot* s megkérte István gróft, hogy ha este hazajön, tegye a *kulesot a szőnyeg alá*, mert *ő nem akar a süket inasnak órákig csevegteni*. *All right*. — feleli István. Reggelfelő hazajön György és keresi a *kulesot* a szőnyeg alatt, a *kules nincs sehol*. Másfél-órán csevegés után végre ajtóit nyitnak neki s lefekszik. Másnap szemrehányást tesz a bátyjának: *»Meggértelek úgy-e, hogy tedd a kulesot a szőnyeg alá, úgy-e hogy elfelejtetted...«* *»Dehogy felejtettem«* — feleli a bátyja, — *»csak hogy találtam neki egy sokkal jobb helyet...«*

(e.z.)

Legolcsóbb, legértékesebb
Karácsonyi ajándék
gyermeknek és felnőtteknek a **könyv**

Könyvet csak az 53 éve fennálló Magyar Könyvkereskedők Országos Egyesülete tagjainál vásárolj!

II. ker. Tisza Testvérek	Fő ucca 2
Toldi Lajos	Fő ucca 12
IV. ker. Aczeli Testvérek	Múzeum körút 9
Dick Mano	Váci ucca 16
Egyetemi könyvesbolt	Kossuth Lajos ucca 18
Faragó Zsigmond	Múzeum körút 33
Kilián egyetemi könyvtár	Haris bazár 2
Kókai Lajos	Kameramayer Károly u. 3
Lantos könyvesboltja	Múzeum körút 3
Lauffer Tivadar	Váci ucca 11
Pfeifer Ferdinánd	Kossuth Lajos ucca 5
Pollitzer Zsigmond és Fia	Kecskeméti ucca 4
Ranschburg Gusztáv	Ferencliek tere 2
Rózsavölgyi és Társa	Szervita tér 5
Rozsnyai Károly	Múzeum körút 15
Szöllösi Zsigmond	Esák út 6 (Kisútpalota)
Dr. Vajna György és Társa	Váci ucca 28
V. ker. Fischer Sándor	Vilmos császár út 58
Grill-féle könyvkeresked. rt.	Dorottya ucca 2
Gyöző Andor	Vilmos császár út 34
Kiss Adolfné	Gróf Tisza István u. 28
VI. ker. Dr. Langer Norbert	Andrássy út 58
Singer és Wolfner	Andrássy út 16
Adorján Testvérek	Erzsébet körút 16
IX. ker. Kóródy Mihály	Mester ucca 21
Scholtz Testvérek	Ferenö körút 19

1. KIR. POSTAKARÉPENZÁR
ÁRVERÉSI CSARNOK
AUKCIO

LXIV.

Teljesítő: 87-9-65.
LXIV. ÁLTALÁNOS AUKCIO

Árverései folyamatosan vannak és december 23-ig délután 4 órától folytatatosan tartanak.

Vasárnapokon nincs árverés.

Árverésre kerülnek: Műbelső festmények, szobrok, rajzok, porcellánok, keleti szőnyegek, művészi és közhatalra szánt bútorok, ékszerok, közimunkák, kolotásziat tárgyak és könyvek.

Katalógus a helyszínen 1.50 P-ért kapható.

A Nemzeti Ujság plágiumvádja Móricz Zsigmond ellen

Móricz Zsigmond elmondja A Reggel-nek, hogyan „plagizálta“ a Kerek Ferkó-t

Móricz Zsigmond

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Ujság vasárnapi számában feltűnő vádat emel Móríc Zsigmond, a nagy magyar író ellen: a plágium vádját. A cikkíró azt bizonyítja, hogy Móríc Zsigmond leghíresebb regényének, a »Kerek Ferkó«-nak egyik része nem Móríc Zsigmondtól, hanem egy elfelejtett írótól való. Az 1913-ban megjelent »Kerek Ferkó« 253. oldalától 265. oldaláig terjed az inkriminált rész, amely megjelent 1879-ben Szarvas Gábor híres-nevezetes folyóiratában, a Magyar Nyelvőrben és az írója kiskínhalasi Péter Dénes volt. A Nemzeti Ujság egymás mellett közli a Móríc-regény kérdéses részét és Péter Dénes írását, az ötvenhárom év előtti Magyar Nyelvőr-ből. Így akarja illusztrálni, hogy a »Kerek Ferkó« inkriminált része és az elfelejtett kiskínhalasi író hosszabb elbeszélése valóban szövegszerűen egyeznek, csupán a tájékozásban van különbség. A Nemzeti Ujság a Móríc-regény egyik fejezete és a Magyar Nyelvőrben megjelent elbeszélés hasonlóságából azt a konkluziót vonja le, hogy »nem mindenki olvas el mindent és akadhatnak irodalmi kincsek, amelyek gazdát változtatnak«. A plágiumvád híre nagy feltűnést keltett vasárnap újságírói körökben, mint az olvasóközönség legszélesebb rétegeiben. Eppen ezért

magához Móríc Zsigmondhoz fordultunk, hogy nyilatkozzék az elene emelt vádról. A kiváló író a következő választ adta A Reggelnek:

— Olvastam a Nemzeti Ujság mai támadását. Azzal a váddal lép fel ellenem, hogy egy régi regényíró elbeszéléseiből kivettem egy részletet és azt a saját nevem alatt közöltem a »Kerek Ferkó«-ban.

Ilyen régi író azonban nincs. Péter Dénes, aki a Magyar Nyelvőrben 1879-ben egy régi halasi csikós előadását betűszerinti közlésben kiadta, nem volt író s ebben az esetben egy szót sem tett hozzá az öreg csikós elbeszéléshöz, hanem azt szó szerint és kiejtés szerint, betűhíven lejegyezte és a Magyar Nyelvőr ezt a szöveget úgy közölte, mint egy öreg csikós dialektus szerinti szövegét.

Én hasonló munkát végzek harminc év óta. 1902-ben küldött ki először a Kisfaludy Társaság Szatmár vármegyébe, hogy népköltési gyűjtést csináljak. Akkor négy vagy öt évig a Kisfaludy Társaság pénzen, azóta a magam ellenállhatatlan vágyából szakadatlanul végzem ezt a jegyző munkát. Legutoljára a múlt hét csütörtökön voltam Szolnokon, ahol teljes három óráig járkáltam a piacon, az esti korzón s igyekeztem minél többet megjegyezni a csoportokban sétáló és vádaman mulató legények és lányok csevegéséből. Ha megírok egy ilyen jelenetet, ezek a jegyzeteim bele fognak kerülni.

Mikor a »Kerek Ferkó«-ban 1913-ban a pusztai képre került a sor, — saját »magamnak tömérdek jegyzetem volt már s élményem is, mert gyermekkoromban már őriztem a kiesépelet búzáat az ég alatt a juhászsubában az asztagok tövén, s később is sokat hálтам az égi csillagok alatt pásztorok közt, hallgattam s leírtam előadásukat a régi élet-ről. De ismertem a Magyar Nyelvőrben egy hasonló lejegyzést, amely ugyanilyen elvek szerint készült, ahogy én jegyzek, szó szerint és minden hozzáadás nélkül. Péter Dénes nevű közlőnek a szövege ez: Nekem nagyon alkalmas volt, mert már én nem tudtam olyan öreg csikóssal találkozni, aki ilyen régi időkrol tudott volna beszélni, amilyenekrol neki 1879-ben beszélt egy akkori öreg csikós.

Ezt a szöveget, ami használható volt benne, felhasználtam a pusztai élet bemutatására, mintha én magam jegyeztem volna le.

Ha Péter Dénes író lett volna, akkor nem lett volna jogom a szöveget átvenni. De ő nem költő, csak leírta egy öreg csikós szavait, ilyenformán ez legfeljebb annyi, mint a balladaközlés. A költőnek, a muzsikusnak joga van hangszerelni s művésziileg feldolgozni az ilyen nyers anyagot, csak arra nincs joga, hogy meghamisítsa.

Hát én nem hamisítottam meg, sőt olyan tisztelttel bántam vele, mint a szentséggel, amihéz hozzányúlni nem szabad. De felmutatni kötelesség. Én még azt is megtettem, hogy az öreg csikóst, aki elmeséli a dolgot, Péter Dénes íróknak neveztem, hogy ezzel áldoznak a régi lejegyző és közlő nemes emlékének.

Nem érzem tehát a vádat jogosultnak. A pusztai éjszaka az enyém, a szellem, amely magásra emeli ezt az éjszakát s azt a pusztai népet, az enyém. A Nemzeti Ujságnak, ha a nemzeti élet volna a szívében, ezt kellene látnia.

Különben pedig ez az én dolgozási módom: ha a Nemzeti Ujság utána akar nézni, sok ezer embernek szavát, megjegyzését életadálékát fogja megtalálni regényeimben. Mert én nem fantáziából írok, hanem az élet vaóságából Arany János tanított írni, mikor az epikai hitelre intett.

Móricz Zsigmondnak ez a világos, kétséget nem hagyó nyilatkozata közmegegyezést keltő módon eldönti az irodalmi vitát. A magyar olvasóközönség erőt, egészséget kíván Móríc Zsigmondnak, hogy továbbra is olyan »plágiumokkal« gazdagítsa irodalmunkat, mint a »Kerek Ferkó«...

Az orosz szovjet-törvény alapján bontotta föl a budapesti törvényszék egy pesti lány házasságát

(A Reggel tudósítójától.) Szombaton először történt, hogy magyar bíróság az orosz szovjet törvényei alapján mondott ítéletet. Kun törvényszéki bíró felbontottnak nyilvánította Pandoff Szergej orosz állampolgár és a budapesti születésű Weisz Erzsébet Budapesten kötött házasságát, azzal az indoklással, hogy

az orosz szovjet is elismerte külföldi bíróságok joghatályát

arra, hogy külföldön élő orosz állampolgárok külföldön kötött házasságát felbontassa. Az érdekes ítélet előzményei nem mindennapiak. Pandoff Szergej cári ezredes mint hadifogoly került

Magyarországra a világháború alatt és itt maradt a békekötés után is 1920-ban vette

feleségül egy budapesti kereskedő leányát,

Weisz Erzsébetet, aki házassága által orosz állampolgárrá lett. Pandoff akkoriban bankhivataltól volt, de több B-listára került és a fiatal pár nyomorogni kezdett. Három évvel ezelőtt Pandoffék Berlinbe utaztak, hogy ott próbáljanak szerencsét. A pályaudvaron a férj így szólt a feleségéhez:

— Maradj itt, kedvesem, a poggyász mellett, megyek és kocsi hozok...

Ment és nem hozott kocsi,

MOST VEGYEN
nerz, breitschwanz, perzsa,
pézsmá, csikó, perzsaláb
bundát. Ajándékáron kapja

RÓZSA
likvidáló üzletében
Piarista-palota, Váci u. 27-29

nem is jött vissza többé.

A szerencsétlen fiatalasszony néhány márkával a zsebében ott állt a hatalmas metropolis közepén, idegenül, árván. Néhány napig kétségbeesetten futkosott a rendőrségre, kereste a férjét, azt hitte, valami baleset érte. Azután nagy félelemmel bekopogtatott a berlini szovjetkövetségre, hogy ott tudakozódjék. Nem kellett sokáig várnia, megkapta a felvilágosítást, ami végleg lesújtotta: Pandoff Szergej, a volt cári ezredes, a pályaudvaron előre megfontolt szándékkal hagyta el, egyenesen

a szovjetkövetségre sietett és útlevelet kért Oroszországbá,

mert vissza akart térni — a feleségéhez. Pandofné Weisz Erzsébet így tudta meg, hogy éveken át élt törvényes házasságban egy szőlőhámmal, akinek

már volt felesége Moszkvában.

Nem került sok fáradságba, amíg megtudta azt is, hogy Pandoff az útlevelet már el is hagyta Berlinből. A fiatalasszony nagynehezen elhelyezkedett Berlinben, mint nevelőnő. Egy év múlva udvarolni kezdett neki egy hivatalnok, az asszony megszerette és

eljegyezték egymást.

De a házasságból addig nem lehet semmi, amíg Weisz Erzsébet Pandoff Szergejének hívják. Az asszony visszautazott tehát Budapestre és Österreicher Andor ügyvéd útján beadta a válópert ismeretlen helyen tartózkodó férje ellen, aki öt hűtlenül elhagyta. Hiába volt azonban minden:

a házasságot nem lehetett felbontani,

mert a magyar törvény szerint idegen állampolgárok magyar földön kötött házasságát csak annak az országnak törvényei szerint lehet felbontani, amelynek alattvalói. Weisz Erzsébet orosz alattvaló lett házassága által, a régi cári törvény szerint pedig a házasság felbontathatatlán. A szerencsétlen asszony tehát hozzá volt kötve házasságkérdéséig férjének, aki öt hűtlenül elhagyta és akinek már van egy felesége Oroszországban.

Nem nyugodott azonban és ügyvédje útján merés lépésre szánta magát: a magyar bíróságtól

most már az orosz szovjettörvény alapján

kérte házasságának felbontását, bár a szovjet ügynevezett "törvényeit" a magyar állam nem ismeri el és a szovjetkötársasággal Magyarország semmiféle jogviszonyban nincsen. A törvényszék helyt adott az érvelésnek és kimondta Pandoff Szergej házasságának felbontását a következő rendkívül érdekes indoklással: »Alperes férj oroszországi születésű orosz állampolgár és az ő révén ennek tekintendő a felesége is. Azonban

az Oroszországban most hatályban levő házassági jogszabályok

(1923. évi július 6-i V. S. I. 27/23. S. 622. f. számú orosz igazságügyi népbiztosi rendelet 2. paragrafusa) értelmében Oroszországban a külföldön és az ott érvényben levő szabályoknak megfelelően eszközölt házassági felbontásokat

hatályosaknak kell elismerni.

Így tehát a magyar bíróságnak a házassági bontáshoz hatáskörrel van. Az ügyésznek joga van perorvoslattal élni a házasság felbontását kimondó törvényszéki ítélettel szemben az ügyesség azonban a mai napon nem élt ezzel a joggal és így a Pandoff-házasság felbontása a holnapi napon valószínűleg jogerőssé válik.

A Magyar-Francia Biztosító Részvénytársaság és a Nemzeti Balesetbiztosító Részvénytársaság igazgatósága, választmányja, felügyelőbizottsága és tisztikara mélyen megilletődve jelenti, hogy igazgatóságai elnöke

ormódi

Ormody Vilmos

a volt főrendiház tagja, a Ferenc József-rend nagykeresztese számos külföldi kitüntetés tulajdonosa

a mai napon elhunyt.

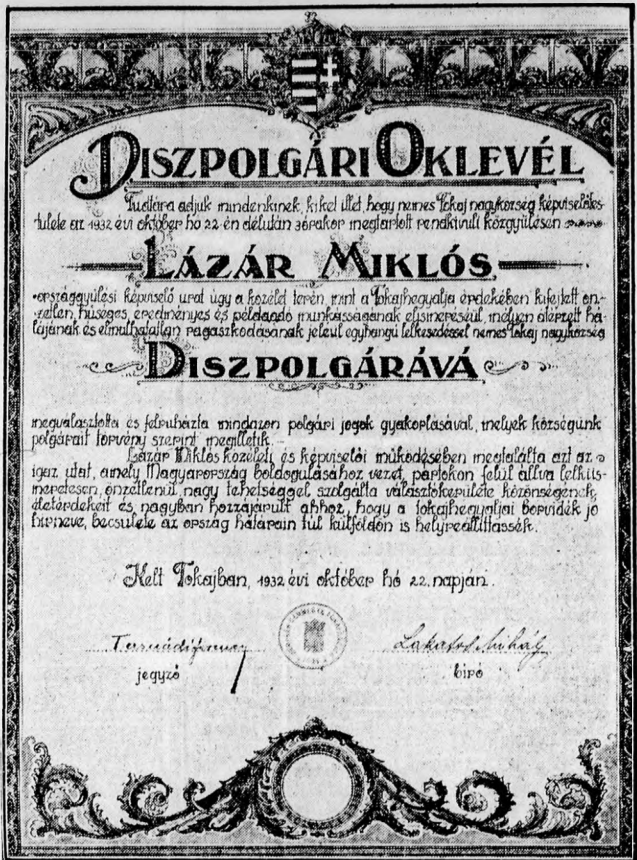
Ormody Vilmos maradandó alkotásai már életében történelmi keretbe emelték és ő működését Mi. akik négy évtizeden át az ő teremő géniuszanak, páratlan vezetői talentumának és lankadatlan tetteinek közvetlen tanúi bölcs tanácsainak hű követői voltunk, soha nem múltó átalvalogunk adóznai emlékének.

Budapest 1932 december 7.

A tokaji diszpolgári oklevél

(A Reggel tudóstírója.)

Tokajban, amint erről a naplók beszámoltak. ünnepi közgyűlésen adták át Lázár Miklós képviselőnek kerülete szék-helyének diszpolgári oklevélét. Karniss István róm. kat. lelkes gyönyörű ünnepi beszéde után, amely mélyeséges hatást gyakorolt a nagyszámú közönségre, Lázár Miklós többek közt ezeket mondotta: »Közéleti pályám legnagyobb sikerének tartom Tokaj diszpolgárságát, amellyel egyhangú határozat alapján ajándékozott meg a város polgársága. E leghőbb polgári dísz tehát nem a hatalom kegye sugározza rám, hanem a választópolgáram bizalma és szeretete. Ma ugyanazt érzem, mint amikor először a Tokajhegyalja képviselőjének megválasztottak! A felelősség óomsúlyra alatt, amelyet még fokoz a tisztelet és tisztelet várokozásának a feszültsége, szinte összeroskadok... Minden becsülyamat megkoronázva, minden teteslet-leket őröl munkámat megjutalmazva látom abban, hogy négy év alatt a Tokajhegyalja politika, tag, világéletileg, társadalmilag szétagolt polgárságát egyetlen egyeséges frontba sikerült kovacsolnom. Az izzó vasat könnyen hajlítani, mint a lelket és a sok elérzékenyítő dícséretből ezt az egyet büszkén vállalom: a mi vidékünknek ma csak egy párt van, egy lélek, amely a Tokajhegyalja újászületéséért és a mi álmunk és mártírjaink Magyarországdért repes! Szent meggyőződés, hogy erős akarattal, a lövészárkok katonáinak fegyelmetségségével, fáradhatatlan munkával, hideg szívóssággal nemcsak boldogulásunkat, hanem az ország csodálatát is kiérdemelhettjük. E számomra felejtéhetetlen ünnepon kerunk hősének, az olasz miniszterelnöknek szavai jutnak eszembe: »En nem részegülök meg a sikeről és a dícsőségtől, szeretnék — ha lehet-

Kelt Tokajban, 1932. évi október hó 22. napján.

Tisztelettel: [Signature] jegyző

[Signature] bíró

Mélyeséges fájdalommal jelentjük, hogy társaságunk választmányának elnöke s hosszú éveken át elnök-vezérigazgatója

ormódi Ormody Vilmos úr

a volt főrendiház tagja, a Ferenc József-rend nagykeresztese, az Olasz Korona-Rend parancsnoka, a Román Csillagrend lovagja, a Magyar-Francia Biztosító R.-T., a Nemzeti Balesetbiztosító R.-T. és a Pannonia Magyar Viszontbiztosító Intézet elnöke, a Magyar Földhitelintézet felügyelőbizottságának tagja, az Osztrák Szövetségi Országok Biztosító Intézete R.-T. alelnöke, a Phönix Általános Biztosító Társaság igazgatósági tagja stb. stb.

ma, 94 éves korában elhunyt.

A Megboldogult 1858-ban lépett társaságunk szolgálatába és pályáján gyorsan emelkedett. Az 1898 március 14-ikén megtartott közgyűlés alkalmával vezérigazgatóvá neveztetett ki. Amidőn 1922-ben a tényleges szolgálatból kivált, közgyűlésünk a választmányi elnök tisztségére választotta meg, amely tisztséget haláláig rendületlenül tetterővel látott el.

Az Elköltözött ilyképen teljes, Isten különös kegyelméből kivételesen hosszú életét, páratlan alkotóképességét, kiváló tehetségeit és izzó lelkesedését társaságunk és a körje csoportosult vállalatoknak szentelte s maradvandó teljesítményeivel és sikereivel örök időkre szóló emléket állított magának.

Meggyőződésteljes, odaadó munkássága magyar gazdasági életünk keretein túlmenően az egész biztosítási intézmény javát szolgálta. Kiváló tettei, tartalmas alkotásai pedig úgy a belföldi, mint a külföldi szakkörök osztatlan elismerését vívták ki.

Elhunytával kivételes személyiség szállott sirba, aki mindazokat, akik megismerhették, varázskörébe vonta.

Emlékét soha el nem múló kegyelettel őrizzük!

Budapest, 1932 december 6.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság választmányja, igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara.

Jolly karrierje és tízezer dollárja

(A Reggel tudósítójától.) Tizenhárom esztendővel ezelőtt a Rózsahegy-féle színház kiscsi tanteremében, amelynek minden bízozta egy asztal és néhány szék volt, ott szorongott mintegy huszadmagaival egy szöke színinövendék. Kis fekete bársonyruhájában ott virult a többi villogószemű, maszatos leány között, mint egy türelmetlen teaurószabimbó, szökén az egyetlen fekete bársonyruhában, kis fekete bokszfélcipőben, cserepes szájjal és egy magáraerőszakolt esőppnyí, reménykedő mosollyal az ajka körül, logy majd megnyílnak az egyszer az ódon Népszínház uccai ház kapui, fény árad be a téli délutánon a terembe, a fényben megjelenik egy színházigazgató és kézenfogva elvezeti őt egyenesen a dícsőség, a hír s a siker rivaldái elé.

Ez a bársonyruhás leány volt Papp Jolly, egy keeskeméti özevgy református papné leánya, a legesinosabb pesti fruska akkoriban a színművészet összes növendékei között

*

A hírből, dícsőségből és sikerből nem lett semmi sem. Papp Jolly fellépett ugyan a Renaissance Színházban többször is, Bárdos megpróbálta vele, de a jó átlagot nem szárnyalta túl. Játszott, de a karrierből a színpadon nem lett semmi sem. S mert okos leány volt, fogta magát egy szép napon s elhatározta, hogy lemond a színi pályáról.

Akkoriban Pesten nagy világ volt. Tele volt a város idegen tisztekkel, antantmissziók rezidenciákkal a nagy dunaparti hotelek összes emeletén, akiknek odalent az étteremben foglalt asztaluk, a lapu előtt saját vagy bérelt automobíljuk, a mulatóhelyeken páholyuk, a Váci uccai ékszerésznél hitelük és a nagy pesti szabónőknél folyószámlájuk volt. És bankárok és siberék és nagy üzletemberek nyüzsgöttek a Ritz-hallban, a sok hervadtöltő uniformis között és rengeteg pénze volt mindenkinek. Infláció volt és folyt az arany, sárgarézvörösen, attól a bajonétódfestől, amelytől a világ épp akkoriban volt felfordulóban. Egy csinos pesti lányunk akkor rezón volt franciául vagy angolul tudni, Jolly nem tudtt, csak magyarul fogta magát és elkezdett éjjel-nappal tanulni, — franciául, mert valaki azt mondta neki, hogy az még lehetséges, hogy egy angol néhány szót franciául tudjon, de az viszont nagy ritkaság, hogy a francia is megtanuljon angolul ha már egyszer franciául tud. Nincs neki szüksége red...

*

És Jolly megismerkedett az átalvetős, derék-sziijas idegen világgal, az idegen bankjegyekkel, a bársonytipintású, zöld dollárral, a beige-barna zizegő frankkal és a hártayafinom, fehér-fekete fontokkal. Az egyetlen bársonyruháska mellé került új estélyi toalet, majd még egy és még egy és bunda és az első solitaire és lakás és készpénz és... és Jolly egy szép napon azon vette észre magát, hogy amit a színpadi rivaldák megtagadtak tőle, azért kárpótolják őt azok a kis ernyős lámpácskák, amelyek oly diszkrét fényvel világítják meg a fehér damaszlat terített asztalokon a pezsgőtől csillogó szemeket s az idegen díszuniformisok gombjait...

Azután elmúlt ez a világ is. A missziók elutaztak, a hölgyek kikísérték őket a keleti pályaudvarra, egy ideig még folyt a levelezés, jöttek az idegen bélyeggel bérmentesített kóperták Rómából, Párizsból, Londonból, aztán elment Jeremias Smith is és elkezdődött az a világ, amely nem igen kedvezett az itthagított sweetheartoknak. Jollynak özevgy édesanyja, neveletlen öceje volt, el kellett őket tartani s Pest kezdett hasonlítani a Szaharához. Egy szép napon gondolt nagyot és merészt és megváltotta a jegyét Buenos Airesbe, minden női karrierék Mekka-jába és Eldorádó-jába. S az elegáns, vadonatúj, angol Alcantara-n áthajózott Buenos-ba.

*

Két évig volt Buenosban Papp Jolly. Itt is-

**Ha piros
állami védjeggyel lát
tokaji bort,
nyugodtan hazaviheti, nem ér-
heli csalódás!**
**Ezek a borok megbízhatóak
és tökéletesek**
Forgalomba hozza a
**Tokajhegyaljai Bortermelők
Pincészövetkezete**
(állami ellenőrzés alatt)

Budapesti vezérképviselete
IV., Váci uca 56. Telefon: 84-5-46

merkedett meg Urquisa márkival, a honfoglaló argentinnek bibliakora, dalidás arisztokratájával, aki Jollyt a legelőkelőbb és legelzárkózottabb spanyol társaságokba vezette be és egy kis egyemeletes márványpalotát vásárolt neki, ahol minden csütörtökön együtt volt a buenosai haute creme — férfitársasága. De azért az asszonyok is kezdtek már érdeklődni Jolly iránt, mert ellenőrizhetetlen híek szerint a hófehérhajúsú Urquisa márkí — aki ama Urquisák törzseből való volt, akik, ha rápillantottak a hegyeken való átlóvágás közben a hacienda előtt száritásra kiakasztott női fehérneműkre, attól az asszonynak odabent ikrei születtek — el akarta venni Papp Jollyt. Papp Jolly pedig közben küldözgette haza a dollárokat a mamának. Minden héten levelet írt, de okos volt, nem henegett, írta, hogy van egy kis háza és egy-két ékszerre, de hogy milyen a ház és milyenek az ékszerek, arról semmit sem írt. Aztán elkövetkezett az a nap, amikor elérte kitűzött célját: együtt volt az a 100 000 dollár, amelyet meg akart odakint szerezni magának! Szépen bement a legnagyobb buenosai bankba és szerződést kötött: feltételeken eladta a banknak a márványpalotát. Hogy ő most hazamegy Magyarországra. Ha küld egy sürgönyt azzal az egy szóval, hogy »perfecte«, a ház az övék s a vételárat utalják át Magyarországra, ide és ide. Ha nem küld sürgönyt, — akkor visszajön s nem történt semmi. Még aznap megjött Pestről egy másik sürgöny, hogy Jolly egy legközelebbi hozzátartozója halálos beteg és Urquisa márkí maga volt az, aki küldte Jollyt, hogy csak menjen, menjen és jöjjön mentől előbb vissza.

*

Jolly a kikötőben érzékenyen elbűcsúzott a márkítól és felszállt az Alcantara testvérhajójára az Asturias-ra. Ennek is ez volt az első útja az Egyenlítőn keresztül. Jolly beszállt a luxus-kabinba és az esti bálon már meg is ismerkedett — jelenlegi férjével, Stratforth newyorki bankárral. Séta a fedélzeten, tennisz, coctail a bárban, este tánc és brige a szalóiban: egy hajóúton, pláne egy luxusgőzösnön oly hamar kerülnek az emberek egymáshoz közel. Mikor az Asturias szírenái a cherbourg-i kikötő kontúrjainak láttán elbőbüttek, Stratforth már meg is kérte Jolly kezét. Jolly Párisig gondolkodási időt kért, majd igent mondott és elküldte Buenosba a »perfecte táviratot. Stratforth csak angolul tudott, Jolly csak franciául és valamit spanyolul. De annyit nagyon is meg tudott értetni Jollyval az esküvő napján, hogy newyorki ügynökeinek értesítése szerint aznap épp egy kis baisse van a newyorki tőzsdén. Akkor még sem Stratforth, sem Jolly nem tudták, hogy ez a baisse néhány esztendőcskéig el fog tartani, Jolly tehát a százezerből ketvenczert átadott a férjének és hazajött. Harmin-

**Divatos minták
Jó minőség
Enyhe fény
Lágy fogás**

ez ?

CSILLAGFÉNY

Ára
minden divatkereskedésben

98 fillér

méterenként

**Goldberger Sám. F.
és Fiai Rt.**

ezret mindenestre megtartott magának. Két héttel volt idehaza, ez alatt a két hét alatt napi tíz órát vett professzor Lőránttól, az angol csodatanártól és mikor két hét múlva az urával Berlinben találkozott, azzal lepte meg, hogy folyékony angolssággal érdeklőlött aziránt, hogy az elmúlt két hetet hogy sikerült nélküle eltöltenie?

*

A harminczert persze itthon hagyta a mamánál. A mama ellette a fehérnemű közé, minden félórán megnézte, hogy megvan-e még, éjjel riadtan ugrott ki az ágyból és rohant a szekrényhez, hogy megtapogassa a dollárokat. A dollárok megvoltak. Mindaddig, amíg Mass' th úr nem jelentkezett a Majestic Hotel illetékel. Behízelgő modora is volt, főleg ezzel a behízelgő modorral hízelgte ki Papp Jolly mamájától a harminczert, amelyből pedig tíz nem is volt a mamáé, ezt Jolly az öccsének ajándékozta. Ebből lett a feljelentés. A fű feljelentése az anyja ellen, a lány buenosai pénzéért, amelyet Mass' th úr költött el a Majestic Hotel felhőköt karcoló emeleteire. Gyönyörű az egész.

Egyed Zoltán.

**megnagyobbítottuk
a café bucsinszky
kávéházat,**

finom izlésű
modern, új
termekben

a magyar és francia szakácsművészet
remek ételei és pompás leveskülön-
legességei frissen készítve kaphatók.

A vasutasok dolgoztak tovább, mikor a haasereg felbomlott!

— mondotta vasárnap József kir. herceg

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap avatták fel a világháború vasutashőseinek emléktábláját a Múv. Andrassy úti palotájának falán. Kürtfel fogadta az ünnepség szónokát, József királyi herceget, aki Augustus királyi herceg özvegyének és Lucich altengernagy kíséretében érkezett, de ott voltak a díszsátorban Fabinyi kereskedelmi miniszter, Hazai báró vezéreredes, Saurmay báró gyalogsági tábornok, Berzeviczy Albet, Zelovich Kornél, Kavafjáh, Mayer és Gratz volt miniszterek, Ravasz és Raffay püspökök, Bárczy és Jakab államtitkárok. Zászlók alatt vonultak ki a vasutastestületek, a vidéki műhelyek, a Múv. vitézei, cserkészei és forgalmi tisztjei. Samarjay államtitkár, a Múv. elnöke mondta az első beszédet, majd a megafonokból megszólalt, végig az Andrassy út hosszában

József királyi herceg ünnepi szava.

A vasutasok páratlan teljesítményeiről, önfeláldozásáról, a háború küzdelmeit vívó hadsereg és a vasút kapcsolatairól beszélt, majd így folytatta:

— A vasutasok fogták fegyvert Petroszénynél. Lupénynél, midőn a határvédelemre nem volt más erőnk. Ebből a házból 284 alkalmazott, általában a vasúttól 21.932 ember vonult be fegyveres szolgálatukra a harcok csapatoikhoz. Háromezren maradtak kinn a harcok terében, névtelen sírokban, örök őrségül érzerves szent határainkon. És amikor az összeműl óráiban minden felbomlott, a magyar vasutas szervezetet nem tudták megbontani: szépen dolgoztak tovább a vasútak,

még akkor is, amikor a hadsereg már felbomlott.

Hozták haza a csapatokat, a hadikiszármélet. Mackensen 175.000 főnyi hadseregét és amikor a karhatalom is felbomlott, a vasutasok védtek fegyverrel kezükben a közvagyonot és a rendet.

Percekig tartó taps zúgott a beszéd után, majd az emlékmű megkoszorúzása következett, a vasutasok énekkara a magyar Híszkegyet énekelte és végül

a cserkészek és forgalmi tisztiek díszmenete

zárta be az impozáns, lélekemelő ünnepséget. Ezután kegyeletos házi ünnepség volt az igazgatóság 26 hősi halottjának emléktáblája előtt, a palota kapujában.

A Dante könyvkiadó új ifjúsági kiadványai

ERICH KÄSTNER:
PICI ÉS ANTI

Fordította: Benedek Marcell
Trier rajzaival

Az Emil és a detektívek filmváltozata világhívré tette Erich Kästner nevét. A Pici és Anti újabb igazolása ennek a világhírnek. Egy gazdag berlini család kislányáról szól ez az eredeti, summi régi tpusos nem hasonlít ifjúsági könyv, akít anyja könnyelműen a családébe. A felkismertlen frájáná titokban koldulni jár a gyerekek, hogy völgénynek pénz szerezzen s a völgény még be is tömne az úres lakásba, ha a kislány barátja, a derek Anti gyereket meg nem akadályozza. Kästner megmutatja, hogy a valóság rajzába is lehet mulatságosnál mulatságosabb jeleneteket, alakokat és tiszta erkölcsi tanulságot belevinni. *Ara díszkötésben 3 pengő.*

CSILLAGORSZÁG

B. Molnár Mária mesékinyve
D. Róna Emy rajzaival

Erdélyből szakadt ide hozzánk ez a bűhajos szavú asszony, akinek verseit szívükbe zárták már a felnőttek s képzelttől csillag meséit a gyermekek. Mint ifjúsági író, legkedvesebb tanítványai közé tartozott Benedek Eleknek, a felejthetetlen Elek nagyapónak. *Baloghné Molnár Mária* mulattatja és meghatja az olvasóit s jóságra és szeretetre neveli őket, mert jószág és szeretet árad minden sorából. *Ara díszkötésben 1.90 pengő.*

Z. Tábori Piroksa:

DUGÓ DANI, A NAGY VARÁZSLÓ
DUGÓ DANI TITKOS ÚTON
Róna Emy rajzaival

Tábori Piroksa Dugó Dani-könyveinek értékeről már döntöttek a gyerekek, amikor valósággal kíséretes kolkák az újabb Dani-történeteket. És Tábori Piroksa mesélő kedve nem apad, trefái frissek és mulatságosok maradnak és változatlan az a szellem is, amely történetéből árad: az emberre-állatra egyaránt kiterjedő szeretet, a szegények és betegek iránt érzett részvét, a barnai hűség kultusza. *Egy-egy kötet ára díszkötésben 1.90 pengő.*

Gárdonyi Géza:

A LÁTHATATLAN EMBER
Ifjúsági teljes kiadás, Biező András képeivel

Gárdonyit gondolkozásának tisztasága, stílusának magyaros egyszerűsége és világossága valósággal ifjúsági írónak predestinálja. De egyik műve sem alkalmasabb erre, mint *A láthatatlan ember*, amely a görög nábszóla szemén keresztül nézve, *Attila korát* eleveníti meg. Miközben Gárdonyi ifjú olvasója átéli Attilának és népének történetét, a fantáziáját fokozkótató gyönyörűséges játék közben tanul és lelkiileg nemesedik is. *Az albumalakú, gazdagon kiállított könyv ára díszkötésben 5 pengő.*

A házbirtok csendes elkommunizálása

Nyílt levél a miniszterelnök úrhoz

A házbirtok Magyarországon csaknem 120 millió adót fizetett tavaly. A házbirtok volt eüdg az a nemzetgazdasági érték, amely tulajdonosnaka existenciát, az államnak biztos adóbevételt jelentett. De csak addig, míg a házbirtokra vonatkozó magántulajdon elvét ki nem kezdték. Meginault egy koncentrikus támadás a »dolgatlan, az »uzsorás« háztulajdonos ellen, amelyhez végül a kormány is csatlakozott.

Rendelet látott napvilágot amely kimondotta, hogy az évi 1200 pengő lakbörnél kevesebbet fizető lakókat még az újonnan épült, tehát szabad rendelkezés alatt álló házakból is még bírói ítélet alapján sem lehet kilakoltatni mindaddig, amíg ehhez a lakásügyi miniszteri biztos előtt lefolytatott tárgyalás során a háztulajdonos külön jogot nem kap. Ez a rendelet, amely a lakbört fizetni nem tudó vagy nem akaró tömegnek kedvező jár a kormány politikai hatalmának veszélyeztetése és csorbulása nélkül, a magyar társadalom egyik legértékesebb, legmegbízhatóbb rétegét, a házbirtokosokat, a legjobban fizelő adóalanyokat egy csapásra proletarizálta.

A kormányrendelet megjelenése után mintegy adott jelre, a legtöbb kislakás bérlője beszüntette a bérfizetést.

Ezzel megkezdődött a kislakású bérházak elkommunizálása!

De ki tudja megmagyarázni, miért legyen valakinek joga ingyen lakásra, ha nincs joga ingyen zsírra, ingyen kenyérrre, ingyen tejre, ingyen ruhára és ingyen fűtőanyagra? Hol itt a magántulajdonok mindenkiire egyformán kötelező tisztelete? Hol itt a jogegyenlőség, hol marad a demokrácia magasos elve? Aki esőhelységem eddigi közéleti tevékenységét ismeri, nem foghatja rám, hogy érkeketlen volnék a nép bajai iránt, jogos anyagi és erkölcsi követeléseivel szemben. De az ingyen lakáshoz való igény és a házbirtokra vonatkozó tulajdonjog kérdését csak az igazság, a jog- és vagyonbiztonság elveinek szem előtt tartásával lehet elintézni!

Ezért fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat egyrészt azon járány ellen, hogy napról napra mind több és több lakó szünteti be bérének fizetését, másrészt az ellen, hogy a kormány a nyomor enyhítését célzó egyik karitatív intézkedésével, a kilakoltatásra vonatkozó rendellel, egyellenegy réteg, a háztulajdonosok vállaira rakjon minden terhet. Hogy micsoda erkölcsi és anyagi rombolást visz véghez ennek az állapotnak fenntartása, azt a tönkremenő házbirtokosokon kívül elsősorban a kincstár fogja kínosan megérezni. Ha az új kormány hamarosan nem változtat ezen a helyzeten és be nem szünteti a lakbérfizetés megtagadásával járó gazdasági anarchiát, rombadölni a magántulajdonra alapított társadalmi rendet. Ki förtlesze az ilyen háztulajdonosok helyett a házbirtokos felvett kölcsönöket? Ki fizesse helyettük a kölcsönök kamatait? Ki fizesse helyettük az adókat és közterheket?

Aki dolgozni akar, de nem tud munkához és keresethez jutni, az megérdemelt minden sajnálatot és segítséget. Illyenek az állam munkát tartozik adni, vagy segítséget köteles nyújtani; nemcsak az emberiség követeli ezt, hanem a társadalmi rend érdeke is. Ha nemzeti csapás a

munkanélküliség, viselje annak kárárt igazságos arányban az egész nemzet! A munkanélküliek, a segítségreszoruló lakásárló is az állam vagy a főváros tartozik gondoskodni. De csak azokról, akiknek té. gley nincs munkájuk! Ma már köztudomá ú, hogy az igazi, önhilájukon kívül munkanélküliek mellett az dmunkanélkülieknek és a munkakerülőeknek egész serege fejlődött ki, akik házbért csak azért nem fizetnek, mert ez re. jük semmiféle veszéllyel nem járhat. Egyhavi lakbér lefizetésével hatvári ingyenlakást biztosíthatnak maguknak, mert a különböző fizetési ígéretekkel, később pedig a felmondási perben való védekezéssel legalább hat hónap telik el, míg a lakásügyi miniszteri biztos kilakoltatási rendeletre készeníthetővé válik. Akkor egy új lakásban előlről kezdődik!

Gyengébb idegzetű háztulajdonostól az ilyen notórius existenciális még kihurcolkodási és lépési díjat is kapnak, hogy önként és hamarabb hagyják el a lakást, amelyért bért nem fizetnek. De ma már nem elégesenek meg azzal, hogy ingyen laknak, hanem azzal fejezik be a »házi« házának elkommunizálását, hogy lakásukba abér. löket fogadnak be, akikről heti részletekben annyit lakbért szednek, mint amennyit a névleges háztulajdonosnak ök tartoznak fizetni. A táboruk egyre szaporodik. Most már olyanok is megtagadják a lakbérfizetést, ahol mindkét házaspár rendes foglalkozással, keresettel bír. Sőt volt nálam a nyáron olyan ingyenlakó, aki nyugállományú közalkalmazott lévén, lakbért kap az államtól.

Ki a hibás, ki felel azért, hogy jog- és vagyonbiztonsági helyzetünk ide fejlődött? Ez a következő állapot semmi egyéb, mint a házbirtok csendes elkommunizálása!

Mint ahogy nincs módos és alkalmas Gömbös Gyula miniszterelnök úrral a magyar társadalom egyik legértékesebb rétegét, a házbirtokosokat fegyverrel veszélyről és ebből a kincstárra háruló óriási kárról eszmélt cserélni, ezúton hívom fel figyelmét, hogy miként érvényesíthet nálunk a gyakorlatban a kormányzat irányának egyik alapelve: — a magántulajdon szentsége!

Balla Aladár

Kölcsey Sándort választották meg vasárnap az ügyvédek felsőházi képviselőjévé

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap ültek össze az Ügyvédi Kamarában az ország összes ügyvédi kamaráinak kiküldöttei, hogy Széll Gyula helyére megválasszák a magyar ügyvédség egyik felsőházi képviselőjét. Három jelölt küzdött a felsőházi tagságért: Kölcsey Sándor a debreceni, Széll Gyula a szegedi és Nárai-Szabó László a szombathelyi ügyvédi kamara elnöke. Már hetek óta erős korteskedés folyt Kölcsey Sándor érdekében, aki

a debreceni Bethlen-affér alkalmával tanusított erélyes fellépése óta vált népszerűvé az ország ügyvédsége körében.

A vasárnapi választáson az 50 elnök 18-ül 48-an megjelöltek, csak Kozma Jenő és Krüöer Aladár nem voltak jelen. Erős küzdelem ut Kőlcsey Sándor került ki győztesen a választásból: 29 szava-attal ő lett a vidéki ügyvédség felsőházi képviselője. Póttágak egyhangúan Nárai-Szabó Lászlót választották meg. — Vasárnap tartotta felsőházi tagválasztását Zemplén vármegye törvényhatósága is. Zemplén felsőházi képviselője id. Melzer Béla volt főispán lett, póttágként J. arthos T. eveler és. és kir. kamarás, ny. államtitkár került be a felsőházba.

Az idej karácsony a kelemes

meglepetések karácsonya

Iesz mindazok számára akiknek izléses összeállítású, pompás, tüzes tokaji borokat tartalmazó kosarunkat, vagy csomagunkat áándékozza, mert azok nemcsak örömet, jóhangulatot, hanem az erőt és egészséget is jelentik.

Mindig hálával gondolnak Önre rokonai, barátai ismerősei, akiknek tokaji kosarat, vagy ajándékosomagot küld a karácsonyra alá.

Tokaji Kosarak
(válogatott italok)

3 üveges kosár	9.-
4 üveges kosár	12.50
5 üveges kosár	15.50
6 üveges kosár	18.50
10 üveges kosár	27.50

Vidékienk figyelembe

Várható nagy forgalomra való tekintettel kérjük, hogy rendeléseiket sürgősen adják postára, hogy a küldemény idejéig megérkezzenek! — Külföldre exportációhoz való szállítunk

Ajándékosomagok
(kosár nélkül)

4 üveges csomag	5.-
5 üveges csomag	10.-
10 üveges csomag	20.-

ZIMMERMANN LIPÓT ÉS FIAI 78 éve fennálló abauj szántói bormagyermelő budapesti **csak Dorottya-u. 12** elefourendlesre 5-6-38 házhöz küldünk Vidékre utavetőte! Külföldre is szállítunk.

A legjobb asszu. számoradai, turmint, lednyka stb. palackonként is vásárolható! Örségi borok mo-hotkós üvegekben! Boraink az összes MEINL-üzletekben és jobb csomagészeknél is kaphatók!

Éles ellentmondásokat váltott ki a kereskedelmi miniszter képviselőjének szereplése az OMGE vasárnapi közgyűlésén

Gróf Somssich László: „Nem engedünk a szájunkra lakatot tenni!”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap tartotta az OMGE közgyűlését, amely évről-évre országvilág elé tárja a magyar mezőgazdaság keserves bajait, vergődését és sorvadását. A közgyűlést, amelyen a gazdatársadalom színe-java veit részt, gróf Somssich László elnök nyitotta meg, mindvégig nagy tetszést keltő beszéddel.

— A termények óriási tömegeit pusztítják el egyfelől, — mondotta — a másik részen kétszázmillió ember éhezik. Ajánlásokból és tandeskből már eleget kaptunk, a környező államok józan vámpolitikája nélkül a magyar mezőgazdaság talpra nem állhat.

Nem újabb pénzbeli segítség kell a külföldről,

hanem éppen hitelezőink érdeke, hogy a hitelezésünk előgördített akadályok megszűnjének, mert különben fizetni nem tudunk. A pénzügyminiszter a gazdáknak ne lásson konok nemfizető adóst, hanem mérlegelje a mezőgazdaság lecsökentett teherviselő képességét.

Lényegesen le kell szüntetni az államháztartás kiadási tételeit és a közterheket.

Tovább kell csökkenteni az adósságok kamatát és lehetővé kell tenni a zloglevelekkel való visszafizetést: ez nem maradhat a bankok és zemes ügynek nyereszke-désének nagy hasznát hajtó üzlet. De amikor egyrészlől kívánjuk, hogy teljesíthető feltételekhez kössék az adós számára a segítés módjait, másrészlől vigyázni kell arra, hogy hitelezésünk tönkre ne menjen. Nálunk sok iparicikk ára 20—30 százalékkal magasabb mint a külföldön, ami erősen fokozza a mezőgazdaság amúgy is igrálmatlan nehézségét.

Reméljük, hogy a kereskedelmi miniszter válaszá- zel nyúl bele a kartelek üzleti politikájába

és szigorúan fogja érvényesíteni velük szemben a törvény rendelkezéseit. A vasuti fuvar drágasága ugyan- csak elviselhető enél nyómja a mezőgazdasági termelést. A teherautófuvarozás beszüntetésével a MÁV. dik- tatorikus hatalmat érezteti velünk, ami oda fog vezetni, hogy a gazda

visszatér a székereen való fuvarozáshoz.

Sokan támadják a tejrrendeletet, nekünk az az álláspontunk, hogy annak alapelveit fenn kell tartani, ha van- nak hibái azokon javítani kell, de a teljes szabadver- seny a tejdrák esetét vonná maga után. Reméljük, hogy az olasz és osztrák szerződés kedvezőbb léghőrt fog te- remteni és hasznára válik a mezőgazdaságnak, amely piacok után kiált!

Gróf Somssich László ezután rámutatott arra, hogy az OMGE sorvad, a tagok nem fizetik a tag- díjakat és felvetette a kérdést, hogy

a közgyűlés bizalmatlan-e a vezetésre vagy az ő személye iránt?

Percekig tartó taps és éljenzés volt a válasz. Vé- gül a kormány telepítési programjáról beszélt az elnök és azt hangoztatta, hogy csakis elegendő fordítókével és gazdasági szakértelemmel rendel- kező embereket szabad földhöz juttatni. Nyomban utána Pethő Kálmán, a kereskedelmi miniszter képviselő miniszteri tanácsos szólalt fel, akinek beszédét éles ellentmondásokkal fogadták.

Polemizált Somssich gróffal és védelmébe vette úgy az ipari karteleteket, mint a MÁV. tarifa politikáját. Az állandó közbeszólások tömegéből élesen hangzta ki Farkasfalvi Farkas Géza hangja: **Majd a parlamentben válaszolok! Beliczey Géza felsőházi tagot, az OMGE alelnökét is elhagyta a békéltetés és kipírulva kiáltotta: Hallatlan, miket mond!** Pethő miniszteri tanácsos szavaira Somssich elnök röviden reflektált:

— Amit megnyitó beszédben a MÁV. ártalmas tarifapolitikájáról állítottam, bizonyítottam is. **Lakatot a szájunkra tenni nem engedünk!** (Nagy taps.)

Horváth Jenő miniszteri tanácsos a földműve- lésügyi miniszter üdvözlét tolmácsolta, majd gróf Teleky József biztositotta Somssich elnököt a gazdatársadalom színtalan bizalmáról. Farkas- falvi Farkas Géza képviselő válaszolt ezután a ke- reskedelmi miniszter kiküldöttjének. Elmondott, a hogy a **lőszállítás vasúton ma száz százalékkal drágább annak e'lenére, hogy a lőárak a felére csökkentek.** Felvetette a kérdést, hogy a mező- gazdaság panaszait miért nem veszi figyelembe a kereskedelmi miniszter és miért nem tesz hala- dékitalan intézkedéseket a tarthatatlan tarifapolitika megváltoztatására? **Kégl János** volt a követ- kező szónök:

— A gazdatársadalom alatt, — mondotta — meg- mozdul a föld,

a gazdálkodás megélhetési forrásból hovatovább nemes passzióvá válik.

A munkabérekhez nem nyúlhatunk, azok a létmínimu- mon vannak, de hozzá kell nyúlni a mezőgazdasági iparicikkekhez, az állami és vasuti terhekhez.

Báró Malcomes Gyula azt javaslotta, hogy az adó a kataszteri tiszta jövedelemnél több ne le- gyen. Véget kell vetni a túladóztatásnak, amely legfőképpen a kis gazdaságokat sújtja. **Eörsi Balogh Brunó** Németországnak velünk szemben tanúsított rideg gazdasági elzárkózásá- ról beszélt. Válaszunk csak az lehet, — mondotta — hogy a magyar társadalom gazdasági és kül-

turális szükségleteit sem fogja Németországból kielégíteni. **Hagyó-Kovács Gyula** szerint a gaz- dáknak nem kívánhatják vissza a tej szabadforgal- mát. **Törley Bálint** a Máv. hibás tarifapolitikáját bírálta, majd dr. **Szigelhy Pál** mondott tetszéssel fogadott beszédet:

— Jöjjön ide a kereskedelmi miniszter programmal és ne tőlünk kérdezze, hogyan kell segíteni? Mi számta- lanszor elmondtuk már mi fáj a gazdáknak,

feltejesztésünk ott porosodnak a minisztérium akta- krematóriumaiiban.

A MÁV. fuvarpolitikája a szállítás teljes elsorvadására fog vezetni. A MÁV. ne kalkulálja be a tarifába a nyugdíjterheket, hanem az üzemköltségeket vegye alap- nak. A kereskedelmi minisztérium politikája a kartelek- nek mennyországot a mezőgazdaságnak purgatóriumot jelent. Az exporttal és a devizakérdéssel rengeteg iroda foglalkozik de még sincs kivételünk. **Iroda he yett jobb szeretnék devizakompensációs vásárt vagy tőzsdét látni!** Az exportlevisza hasznát ne a selyemgyárak és más ipari üzemek vágják zsebre, hanem az exportáló mezőgazdaság élvezze.

(Farkas Géza: A fogaskerék kerékbe löri a búzakalászt!) Országos érdek, hogy az adósságrendezés ne csak a jel- zalogos, hanem az összes kölcsönökre kiterjedjen. Amik- or a pénzügyminiszter bankjegyzetaurálásról beszél, ez a mai pénzforgalom mellett a világtól idegen gondol- kodásra mutat.

Hogyan akarnak háromszázmillió bankjegyzetfor- galommal ezerötszázmillió bílszűzt fedezni?

Az infláció sok rombolást okozott, de a mértékletlen defláció is pusztít.

Pethő miniszteri tanácsos újból felszólalt és védelmébe vette a MÁV tarifapolitikáját, vala- mint tiltakozott az ellen, mintha az OMGE felte- jesztései a kereskedelmi minisztérium archívumá- ban porosodnának. **Baross Endre** szerint a tejrren- delet egyáltalában nem boldogít, mert olyan vál- lalatok karmába hajtja a gazdákat, amelyek lite-

„CITROSAL“
az új citromos, kristályos, mesterséges karlsbadi só használataban a friss citrom éretékéi.
Fogyasz! Meghajt! Izletes! Olcsó!
Csak eredeti üvegekben: **95 fillér**
Mindenütt kapható! Európai központ: Mihály Ottó, gyógyszerügyszerkedés, VI., Podmaniczky ucca 43

renként 15 filléres rezszivel dolgoznak. Helyteleníti a kötött gazdálkodást és követeli, hogy a termelő kerüljön közvetlen összeköttetésbe a fogyasztóval. **Szegő Miklós** példákkal illusztrálta a MÁV tarifa- politikáját és az örökösödési illetéket, valamint a vagyonadót, amelyek hatalmas vagyonokat öröl- nek meg.

Túlméretezett államot teherbírára képtelen társadalomra felépíteni nem lehet.

Ha nekem megadnák — ügymond — azt a privilégiumot, hogy egyévtől én termelhessek búzát az országban ezer holdon, akkor az én búzám minden mászaja olyan drága lesz mint a gyapjúgyárak fel- töltője! Lászka Károly, Eörsi Balogh Brunó, Esze- nyi Jenő felszólalásai után Somssich elnök össze- gezte a vita eredményét, majd kiosztásra került az írói jutalomdíjak, amelyeket Gyárfás József, Grábner Emil, dr. Szegő Miklós, dr. Surányi János és vitéz Fekete Imre kisgazda kaptak meg. A kitüntetettek nevében Gyárfás József mondott köszönetet.

Gézenqüz Bendegúz pesti meséi

KARRIER

I.

A fiatalember megszűnt. Dadát vettek neki. Elvittek az óvólába. Frűde nt vettek neki. Beirat- ták a gimnáziumba. Korresponditort vettek neki. Beirat- ták az egyletemre. Nevet vettek neki. A bel- ügyminisztertől.

2.

Es megkeresztelték.

3.

A fiatalember megkapta a diplomáját. Megő- sült. Az apósa sebészorvosi állást vett neki.

Ötvenezért. 1.

1.

2.

A fiatalembernél estély volt. A fiatalembernek fáj a feje: nem esoda, annyi finom vendég, annyi sokféle női parfüm között. Bement tehát a hálszo- bába, hogy az éljel szekrény fiókjában egy aszpi- rint keressen magának.

3.

A fiatalember felgyújtotta a villanyt és előbb nem akart hinni a szemének. Majd mégis hitt nekik és elkezte fojtogatni a feleségét. De a legko- moljabbban. Olyannyira, hogy a vendégek alig bír-

Száraz láb = egészség!

OKMA

gumitalp

megvéd átázás, hideg, csúszás ellen.

Ez az új

PALMA gyártm. a y

kényelmes, könnyű, rugalmas

Korlátlanul tartós

Okma talpalást kérjen cipészétől

ták a kezéből kiszabadítani. De aztán mégis kiszabadították.

7.

A fiatalbarnok azt mondta az após, hogy ne váljon. Kap ötven ezer fájdalomdíjat. Ugyanannyit, amennyit a sebészorvos állás került. A vérszemű fiatalbarnok már-már fel akart csapni, mikor a sebészorvos állásról és annak dról észbe jutott valami. Felemelte az ujját: »Es egy egyetem tarárságot is!« - tette hozzá. Az após megvakarta a fejét és bólintott »De vidéken!« - emelte fel ő is hamar az ujját. »Akkor hatvan ezer a fájdalomdíj!« - mondta egykedvűen a fiatalbarnok. »Egye fene!« - fordult el az após és feloldalról belesapott a vő kissé lúgos, de becsületes markába.

8. A hatvan ezer rendben volt, az egyetemi tanárság azonban - ahogy Pesten mondják - köhögött. Nem lehetett elintézni. Tudnillik, hála Istennek, mégsem vagyunk az erdőben. Mi sem természetesebb, hogy a fiatalbarnok dureszkodott. Mint egy elkényeztetett rossz gyerek, akinek először nem vették meg a megígért ajándékot. És elvált.

9.

Ő veszi el az előkelő özeget, a svájci bíró*) volt néjt Na, na, semmi idegess'g, ötezer holdat vesznek neki. Illeve nem is kell megvenni, mert az már régen megvan.

10.

Karrier, mi?

*) Sajtóhiba.

Eltűnt egy 19 éves diákkisasszony

(A Reggel tudóstíjótól.) Vasárnap délután Bok István középiskolai tanár bejelentette a főkapitányságon, hogy fogadott leánya, Ocsvány Borbála 19 éves diáklány pénteken eltűzött Bécsi út 88. szám alóli lakásukról és azóta nem jelentkezett.

Nagy izgalmak között folyik vasárnap éjszaka a sportegyesületek bridzscsalája

(A Reggel tudóstíjótól.) Szombaton este kezdődött meg az az izgalmas és érdekes bridzscsalája a sportegyesületek között rendeztek.

Este 10 órakor példátlan izgalomban ért véget az elődöntő.

Az egyik oldalon a favorit MAC került a döntőbe, a másik részről pedig a Duna Sport Club (dr. Deményi Aladár, dr. Kiss Deszö, Kenedi Sándor, Csillag Tibor, Schönberger István) csapata. A harmadik helyért az FTC II. (Rédi István, Gernán Ervin, Hoffmann Pál, Gross György, Kovács Endre) és az MTK tenniszcsapat (dr. Várkonyi István, dr. Várkonyi Istvánné, Várkonyi László, dr. Tauzák Gellért, Balla Lajos) mérköznek, a vigaszdíjért pedig az Unio I. (Bárd dr., Blanz dr., Wilhelm. Michel) és a BTE II. (gróf Csáky, dr. Parniczky, Vársárhelyi, dr. Bartha).

Egy pesti gyógyszerész nő Bécsben megmérgezte magát

Bécs, december 11.

(A Reggel telefonjelentése.) Lutter Valéria budapesti gyógyszerész nő, aki december 9-én érkezett ide Budapestről,

az egyik itteni szállodában megmérgezte magát.

Lutter Valéria nagymennyiségű kokaint vett be, amelyet Budapestről hozott magával. Életveszélyes állapotban szállították kórházba.

Vasárnap hajnalban szublimátot ivott Vadon Géza tanácsjegyző felesége

(A Reggel tudóstíjótól.) Vasárnap virradó hajnalban megmérgezte magát Vadon Géza székelyvárosi tanácsjegyző felesége. A Zárda uca 34. alatti házában lakásukon történt az öngyilkos-

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, vagy izgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József“-keserűvizet. Gyomor- és bél-szakorvosok bizonyítják, hogy a természetes „Ferenc József“-víz remek természetalkotta hashajtó. A „Ferenc József“-keserűviz gyógy-szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kaphatók.

sági kísérlet. Vadon Gézáné életúnt volt és almatlan, már

hosszabb ideje emlegette az öngyilkosságot, de az utóbbi napokban valamennyire megjavult a hangulata. Vasárnap hajnalban, öt óra tájt Vadon nesz hallott abból a szobából, ahol a felesége aludt. A rosszat sejtő férj az ajtóhoz ugrott, amelyet zárva talált és az ajtó mögül feleségének kiáltozása hallatszott.

A kétségbeesett férfi feltörte az ajtót, berontott a szobába, ahol már eszméletlenül talalta az asszonyt. A mentők mindjárt látták, hogy szublimátot mérgezte meg magát.

Kórházba vitték, ahol az orvosok gyomormosást alkalmaztak rajta. Állapota nagyon súlyos, de nem reménytelen.

"A kormány még mindig kékik a gazdasági vérkeringés megindításával!"

— állapította meg Nagy La'os a Polgári Blokk vasárnapi értekezletén

(A Reggel tudóstíjótól.) A Magyar Polgári Blokk vasárnap délben kerülteküzi értekezletet tartott, amelyen a fővárosi és környékbeli kiküldöttek, több mint kétszázán jelentek meg. Nagy Lajos elnöki megnyitójában beszámolt a szervezkedés eddigi eredményéről.

— Gömbös gazdag programmal jött, de három hónapi működése után azt látjuk, hogy az ígéretek duszadt börtönje mellett soványan lapul meg az eredmények tar-szójnya. Ezzel a fájdalmas időtékozással szemben

a gazdasági sorvadás napról-napra aggasztóbb méreket öl.

Egyenlő jövedelemelosztás mellett egy lakosra 310 Pengő évi jövedelem jutna, de ma a lakosság túlnyomó részének fejenként évi jövedelme még ennél is sokkal alacsonyabb. A nemzeti jövedelem egyharmadát az adók emészti fel. A nyomor és társadalmi létsúlyosság napról-napra nő — és

a kormány még mindig kékik a gazdasági vérkeringés megindításával.

A Magyar Polgári Blokk két hónappal ezelőtt ssoforte megvalósítható, konkrét javaslatokkal lépett a kormány elé, amelyek néhány hét alatt minden pénzügyi áldozat nélkül 10.000 új munkának biztosításának megjelhetés, e javaslatok tárgyalása azonban csigatempóban halad előre.

A reménykedés, amellyel a polgárság Gömböst fogadta, szétfoszobban van.

Nincs szervezett nemzeti akarat, amely a hatalmas gazdasági csoportok önzésével szemben a polgári tömegek érdekeit kielégítő politikára tudná szorítani a kormányt. A »Nemzeti Egység Pártja« mögött nem a nemzet áll, csak a hatalom, a dopolitizált és sokszor családott polgárság pedig az ellenzék pártok mégé sem sorakozik megfelelő szervezetségben. A polgárság megmentésének egyetlen útja ma a szervezeten polgárság pártok-tól független szervezkedés.

A nyomorban vergődő polgárságot nem a politikai program, hanem a megelhetés lehetősége érdekli.

A tetszéssel fogadott elnöki megnyitót után Latinák Jenő szerszámgyáros a kőbányai iparos-ész családokását jelentette be. Indítványára az értekezlet elhatározta a Polgári Blokk szakszportjainak megalakítását. Dr. Csakó Szigmond ügyvéd a Blokk lágymányosi szervezete nevében állapította meg, hogy a mozgalom elsősorban

a polgárság napi megelhetését nehezítő árdrágításokat akarja letörni

és megelgedéssel utalt azokra a részleges eredményekre, amelyeket a Blokk már több kérdésben el tudott éri. Ring Jenő a modern szervezkedésről tartott előadást, majd Szegedi V. Imos nyomdász bejelentette, hogy a fizikai munkások tekintélyes rétege ki akarja venni részét a demokráciából, polgári Magyarország kialakításában és a szolidaritás elvek szerint akar küdeni nemcsak egyes osztályok, hanem az egész társadalom boldogságáért. Dr. Berecz Sándor nagy elismeréssel emlekezett meg Lázár Miklós országgyűlési képviselőről, aki Tokaj most választott díszpolgárja és indítványára az értekezlet csomaghöz telkesedéssel elhatározta, hogy Lázár Miklós küldöttség útján üdvözl. Schul Jenő mérnök a Polgári Blokk legfőbb erejét abban látja, hogy

saját tagjainak filléréből állítja fel az általános olgári érdekek szervezett hadosztályait.

Külföldi iskolák, nevelőintézetek, penziók és üdülőhelyek

Prospektusok és felvilágosítások A Reggel kiadóhivatala útján is

Nevelőintézetek, iskolák:

Németország

Ursulinen Pensionat
HERSEL
bei **BONN**
Felsőfőium, kereskedelmi és háztartási iskola. Nyelvok. Irodalom. Zene. Egészséges, gyönyörű fekvés. Kitűnő berendezés. Elismeren jó konyha és ellátás. Morsékelt árak.
Prospektus.

Elly Hölterhoff Böcking-Stift
HONNEF a. Rhein. Háztartási iskola. Nyelvok. Zene. Nagy-szerű egészséges fekvés és berendezés. Prospektus!

HAMBURG, Graumannsweg 15., KÖZMETIKAI ISKOLA. Grote A. főnökön személyes vezetése alatt. Teljes orvoskozmetikai kiképzés, vizsgával. Hattalvi kurzusok a legköltségesebb oktatás mellett. Legnagyobb elismerések. Prospektus.

Schwesteren vom armen Kinde Jesus vezetésé alatt: **PENSIONAT St. Anna, DUSSELDORF, Prinz Georgstrasse 2.** Legkorszerűbben berendezett intézet. Felsőfőium, reálizimnázium, női felsőiskola, háztartási és kereszeti iskola, ipari oktatás, nyelvok, zene. Prospektus.

Rudolf Maurer magánzabaszati iskolája
Berlin W. 8. Friedrich-Strasse 65a. Elsőrendű kiképzés a régi bevált Carre-szisztéma szerint. Új kurzusok minden hó 1-től és 15-től. Prospektus

WIESBADEN EBERIUS-LOTSCH PENZIO. Frankfurt Strasse 24. Vllában.
Családias kitűnő szobák folyóvízzel. Elismeri konyha. Olcsó árak. Prospektus

Marienheide (Rhd.) Im Oberbergisches-Land **Maris-Helmschunger Pensionat.** Háztartási iskola. Nyelvok. Zene. Jól egészséges fekvés. Kitűnő berendezés. Nagyon mérsékelt árak. Üdülésre és nyaralásra is alkalmas. Prospektus

Denstionhaus Brode. Berlin-Schönberg, Akazienstrasse 5. Köllönösen diákoknak és diákéleányoknak nagyon alkalmas. Szép szobák, kitűnő ellátás, központi fűtés, kert. A város központjában. Prospektus.

BRÜHL BEI BONN Ursula Liceum és Pensionátus
Általános műveltség, továbbképzés és kíméllyese, háztartási iskola. Ipari oktatás. v. r. sz. szabaszat, kézművészet, könyvtés, egészséges, szép fekvés. Kitűnő berendezés. Kert. Temizszipálva, nyelvok, zene. Prospektus

„Schulsiedlung“ der Diakonissenanstalt Kaiserwerth a. Rhein.
Különféle állam. elism. iskolák, hivatásra kiképző tanfolyamok és szakszok internátusok, központi vezetés alatt!
Tudományos kiképzés: Alsó- és felsőfőium. Nőiskola. Női felsőiskola. Felső leányiskola és továbbképző. Középskola. Népiskola.
Hivatásra kiképzés: Gyermekkeresztő és óvodóni személnium. Gyermekápolónői iskola. Háztartási iskola. Szociális női személnium. Övtömés-és díszkereszeti iskola. Rövid kereszeti és háztartási tanfolyamok ciknők részére.
Rendkívül olcsó árak!
Schulverwaltung der Diakonissenanstalt, Düsseldorf-Kaiserwerth.

Vorsehungskloster! St. Mauritz—Münster i. W.
Felsőfőium. Errettégt. Államilag elismert továbbképző, háztartási iskola, nyelvok, zene, nagy-szerű fekvés, kitűnő berendezés, elismert kiváló intézet, egészséges, bőséges ellátás, mérsékelt árak. Prospektus.

Niederahnstein am Rhein (Koblenz mellett)
Brune-Engel Leánypenzionátus
Háztartási. Nyelvok. Zene. Sport. Művészetek. Mérsékelt árak. Üdülésre és nyaralásra is — Prospektus

Főzés, süítés, varrás
Berlin W. 35. Diáknők otthona. Csendes, szép fekvés. Schule der Hausfrauen am Karlsbad 12 Prospektus

MERTEN bei BONN
Háztartási penzionátus a franciákéna nők vezetésé alatt. Főzészéges fekvés. Hatalmas park. Nyaralásra berendezés. Nyelvok. Zene. Prospektus

Münsterettel St. Salvator Pensionátus az Ursulák vezetésé alatt. Háztartási iskola. Iskolai oktatás. Nyelvok. Zene. Legszébb hegyi fekvés. Edzésre szorú óknak is nagyon alkalmas. Mérsékelt árak. Prospektus
St. Antonius Pensionátus Godesberg am Rhein Rheinallee 3. Bonn mellett. Katolikus nőiskola. (Nővérek vezetésé alatt) Háztartási és gazdasági oktatás. Liceum. Nyelvok. Zene. Egészséges, szép fekvés. Kitűnő ellátás. PROSPEKTUS

Mühlhausen (Bez. Düsseldorf) Kloster der Schwestern U. Z. Frau. Pensionátus. Alsó és felső főium. Nőiskola. Háztartási iskola. Csendes, szép fekvés. Kitűnő berendezés Prospektus!

Marlenburg Vallendar a. Rh.
(Koblenz mellett.) Legszébb fekvésű előkelő leánypenzionátus a trier Borroméus vezetésé alatt. Nőiskola. Háztartási iskola. Gyerm. keresztő és óvodóni kiképzés. Állam. elism. Nyelvok. Zene. Referen. Prospektus

Irók

Torkos László

Szeretni csak szeretni!

Torkos László

A legöregebb élő költő Magyarországon. Kilenvenháromeves. Négy fal között él. A fűtött lakásban hócipőkben lépeget. Pedig sokat sétált a budai Dunaparton, amikor még fiatal volt...

— *Kilenvenéves...*
Ugy beszél, mintha sírna. Pedig jókedvű. Polyton netvetgel, csak rá kell jönni és meg kell szokni, hogy ez nevetés. Egészen a füle mellé kell ülnöm, mert nem hallja a rendes beszédet. Még így is nehezen ért, pedig inkább ordításnak nevezhetném szavaimat, mint normális beszédnek.

— *Akkor kezdtem bővebben szerepelni...* — hallatszik cérnahangja — *amikor Arannyal jöttem összekötésbe...*

Két ráncos kezére, melyeket összekulesol térdeim, mintha rárakódott volna a műemlékek patinája. Egészen sárga. Csont és arany és egy vékonyabb ezüst. Az egyikkel kezét fogott Arany Jánossal...

— A legelső vers, ami kezdete volt írói páránc. Két gyűrű ékíti az egyiket. Egy vastagabb lyámnak, *Arany Figyelő*-jében jelent meg. *Szeretni csak, szeretni...* ez volt a vers címe.

— Nem a *Koszorú*-ban jelent meg?
— A *Figyelő*-ből lett a *Koszorú*... esztétikai, kritikai lap volt, később, mikor *Koszorú* lett, megváltozott: főképp szépirodalmi lap lett és csak mellékesen kritikai és esztétikai folyóirat.

Hanója hirtelen felsír.
— *Az ifjú küzdelmet...* ez volt az első nagyobb munkám, ezt megmutattam *Arannyak* Szeretnem volna, ha a *Kisfaludy Társaság* kiadja. *Arany* ajánlotta is, de a társaság mérsem adta ki. Azt megengedte, hogy rányomtassam könyvemre, hogy a *Kisfaludy Társaság* díszletét nyerte...
— Mikor történt ez?
— 61-ben. *Akkor találkoztam először Arannyal...* Először voltam Pesten, mint nevelő, *Tarjánéknál...* Voltam olyan bátor és megátogattam *Aranyt*...

— Hol történt ez a találkozás?
— A lakásában. *Az Űlői út és a Hárompipa ucca sarkán lakott.* Most, azt hiszem, *Erkel* uccának hívják...
— Milyen volt *Arany* lakása?
— Hát milyen volt. *Hát egy közönséges lakás volt a második emeleten...*
— Hány éves lehetett akkoriban *Arany* szerkesztő úr — firtatom.
— Ugy 45-46. *Még a legjobb férfikorában...*
— És előkény volt?
— Ó...

Önkéntelenül hajlongani kezd.
— Rendkívüli... derék... nagyon kedvesen fogadott...
— Sűrűn érintkeztek még ezután?
— Egyszer voltam még nála ezután. Egy jelet tett a versemhez, ezt megkérdeztem, hogy miért tette?
— Es mit felelt? — süvöltöm az öregúr felébe.
— Azt mondta, azért tette, mert *tetszett neki az a rész.* Akarja, hogy megmondjam, hogy melyik volt az a rész?

Teli torokkal kiáltom.
— Akarom!
— Hát ide hallgasson: *Pajkos szellemek lakói, Voltak a hegyoldalon. Kik mint lapát minden hangot, Kézről-kézre dobtaknak...*
Nagyon büszke erre a négy sorra. Elhetne még száz évig, akkor is kívülről mondaná el...

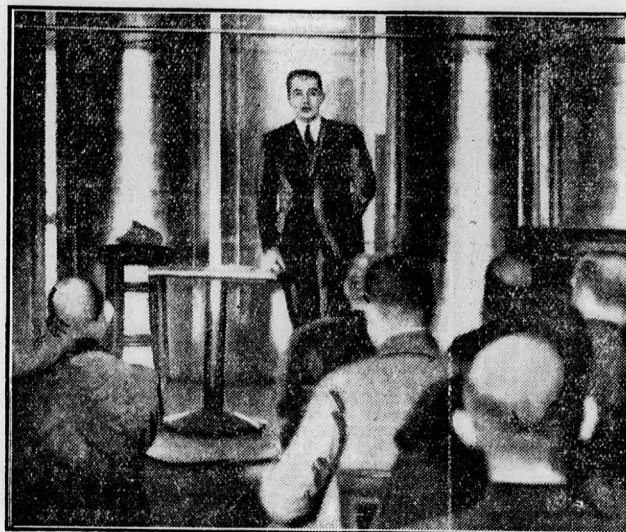
HANS ALBERS
A fehér démon
ÓRIASI SIKER! EDDTŐL JATSSZA AZ
UFA SZÍNHÁZ IS

Várady Béla

TELEFON: 876-18

a szokásos olcsó
Karácsonyi drusitást
az összes úridivat-cikkekben
me kezdte

UÁCI UCCA 5.
(Türr István ucca sarok)

Berlinből jelenti *A Reggel* tudóstója: A Kurfürstendammm egyik kávéházában az este az orosz köztársaság egykori elnöke, Kerenski Sándor tartott előadást, — a forradalmakról. A hervadt, megtört férfiú igen kiábrándultán beszélt a forradalmakról. Ime néhány szentenciája: »A forradalmisított tömeg farkaséhvágyát hiába akarod kenyérrel csillapítani, amikor az vérre szomjazik...«
»A kommunistáknak behozhatatlan előnyük a polgári és szociálista forradalmárok felett: a nescnek gatlásai, a lelkiismeret ismeretlen fogalom számukra, a krisztusi tanítások, a régi világ erkölcsi alapfogalmi kiegészítései bennük.«
»A mi köztársaságunk a forradalmak gyermekbetegségében pusztult el: többet szónokoltunk, mint cselekedtünk! (Ha egyik napról a másikra a radikális reformok terére lépünk (a földnek általános és kivétel nélküli felosztása, a közszükségleti iparok szocializálása, a régi rezsim gyökeres felváltása stb.) a bolsevikok rohama megtörik a felgyógyított parasztság érfalán) Az egykori köztársasági elnök előadása után tányéroztak...

Most ezt mondja, anélkül, hogy kérdezném.
— *Verselméleti dolgokat írtam, azok sokban eltérnek Arany elméletétől...* mert ő is írt verselméletet, *Arany*...
Ugy néz most, mint egy szobor. Mintha vitakozna egy letűnt nemzedékkel, melynek tagjai már rég nem verselméletekről álmodnak.
— *... Az ő esztétikai megharagudtak rám a verselméletemért...*
— *Arany* is haragudott!
— Azt hallottam, egy verset írt, amelyben *kiszartálta volna az én elméletemet...* de ezt csak úgy hallottam... sehol nem jelent meg ez a szatíra...

Megkérem, legyen szíves véleményét mondani erről a mosnani világról.
— *Cres szemelvel még őrösebben néz.*
— *Nagyon nem tetszik,* — mondja kénszeregetten — *annyi bizonyos. Keveset érinthetem én ezzel a világgal...* Ami a legújabb találmányokat illeti, hát ezek nagyon hasznos dolgok, de azt tapasztalom, hogy nagyon sok áldozatot kívánnak... Itt vannak az autók... már nem mertem tőlük az uccára kimenni...
— *Ez a mai világ?*
— *Sohase volt valami erkölcsös a világ, de ami most van...*
Fehér szakállába bujtatja sárga kezét. Az öregúrnak valami nagyon nem tetszik.
— Rendkívüli fontosságot tulajdonítanak a sportnak... *egy irodalmár soha nem érhetett el akkora dicsőséget, mint mostanában egy futballista...* hát ez, hogy valami nagyon tetszenék nekem?... Hát nem.
— A repülőgépek?
— Ez nagy dolog. Ez több, mint amit *Jókai* megálmodott. *Egyszer láttam az ablakból...*
Egészen izgatott lesz.

— De azért a legnagyobb mégis az, amit a *villannyal tudott elérni az ember.* En specialiter a villanyt tartom a legtovább... mert én, mint ifjú, még zvertváfány mellett olvastam, írtam...
— *Miket és kiket olvas most?*
— Semmit és senkit Nem látok. Az utolsó írás, amit olvastam, *Mész László* verse volt a *Pesti Naplóban...* Tehetséges ember. *Kuriozitások vannak a dolgaiban.*
— *Ady?*
— *Ady*-t kevésbé ismerem. Egyedül a *Vér és Arany*-t olvastam *Keserű*, haragos versek ezek, pesszimista versek. Nekem nem tetszenek. Az ő

költészetét én beteges irálynak tartom...
Az új irodalommal ezzel végeztem is.
— *Nem ismerem én a mostani irodalmat.* A régít, azt igen. *Kölcsent* nagyon szerettem. *Aranyt, Petőfit, Tompát. De inkább Aranyt, mint Petőfit...*
— *Mit tetszik csinálni egész nap?*
— *Passziszot játszom.* De még valamit kitárltam, hogy műljön az idő. *Azokat a verseket, amiket kívülről tudok, lefordítom németre.* Rengeteg verset tudok kívülről...

Röstellem leírni, de bel kell vallanom, azt is megkérdeztem, vannak-e vágyai?
— *Vannak* — felelte. Az egyik *politikai természetű. Szeretném, ha Erdély megint az lenne, ami volt. Magyarországnak...* A másik: lehetőleg nyugaltság nélkül szeretnék meghalni. S ha meghalok, tényleg haljak meg. *Nem szeretném, ha élve eltemetnék...*

— *Itatni szeretnék vele egy sort A Reggel-nek.* Odatámozgatjuk az írónszálhoz. Széket tolnak alája, tollat tartunk eléje. Nyulkál a toll után, folyton melleje nyúl, nem látja. Egyszer csak elkapja. No jól van, mondja. Majd meglátjuk, sikerül-e. Tetszik tudni, az a baj, hogy nem látok. Hát a papír? Az is itt van? No jól van. Odatesszük a kezét a papírra. De vigyázzunk, nehogy zerdere menjen, nagyon vigyázzunk. Vigyázzunk. Az öregúr kifogástalanul ír. Az ablakra néz, de a papíron ír... Nagyszerű. Még nem, mondja, még nem egész jó. *Még egy vesszőt kell tennem az óra-ra...*
Bálint Jenő.

Uri - muri a Metropolban

Kitűnő konyha. Bura Károly muzsikál

Az újjászervezett és újjáalakított
PARK SZANATORIUM
a Városligetben (Aréna út 84/B)
a főváros legszebb gyógyintézete

Napdíjak:
közös szobákban..... 8.- P-től
külön szobákban..... 14.- P-től
szülészeti átalánydíjak..... 165.- P-től

A legmodernebb rádiumkezelés

Binaturin

a bélműködés
szabályozója.

Kapható minden
gyógyszertárban
Ára 2.90,-F

HIREK

Mint a darvak

Mellemből sóhajok csökkenek fel,
Ajkamról halálban elrepülnek,
A levegőben összegyűlnek.

Ott szállnak magosan, messze,
Mint a darvak hamuszín éke
Egy álmódott meleg vidékre.

SZÉP ERNŐ

A FEHÉREK NEVÉBEN

Nagyon örülök, hogy egyetérthetek lord Yrvin-nel, India volt alkirályával, aki az angol felsőházban állapította meg e héten, hogy a fehértek tekintélye végképpen lealkonyodóban van a színesbőrűek szemében. „Főképpen a film az, — mondotta az alkirály, — amely végleg meggyőzte a színeseket, hogy a fehérbőrű ember morális ereje sem különb az övékéinél”. Ezt én, sokkal kevésbé elkelő helyeken, mint az angol felsőház, már évek óta hangoztatom. De mit szólnának a színesek, milyen véleményük támadna a fehér ember morális erejéről, ha úgy hirtelen a szemük elé kerülne a magyar filmgyártás két utóbbi, jelentékeny költséggel készült terméke, pontosan a „Piri mindent tud” és a „Repülő arany” című magyar hangosfilmek? A fehér ember, különösen a két film producerei és szövegírói, az uccára nem tehetnék ki a lábukat Bombayben, s ha szabad morális erőről beszélni ott, ahol e filmek szellemét elhatározták, úgy kétségtelen, hogy a színeseknek van igazuk, s a fehértek tekintélye végleg lealkonyodóban van. Nemcsak a színesek szemében... A pesti filmgyártás például a fehér magyarok szemében is alkonyodóban van, a filmek szövegekönve egy szerencsény libásasszony intellektuális nivóját sértően lekicsinylő minőségcsinálás maradt, s teljesen egyetértelme nemcsak lord Yrvin-nel, hanem A Reggel multheti kirohanásával is, amely férfiasan és félre nem érthetően állapítja meg, hogy a magyar filmgyártás analfabeták és handlék kezébe került. Szerény véleményem szerint nemcsak a magyar. Szerény véleményem szerint, az orosz filmek kivételével, amelyek politikai propagandánívón maradtak ugyan, s ez a bűnük, de művészi értékük magasrangú, a film világszerte analfabeták és handlék kezébe került, s a fehér ember ízlésének nemzetközi elaljasodását jórészt a hollywoodi filmszellemelemlő köszönhetjük. Már régen nem tudok vitakozni arról, hogy „A vágyas csókok” című film művészeiből teljességével, mint a „Szárnyas lellek” — nekem az egész együtt gyanús, úgy, ahogy van. Ismétlem: a szellem gyanús nekem, mely a filmgyártást sugalmazza, s különösen gyanús lehet Pesten, ahol, hogy csak egy példát említek, Székely István, az említett két magyar film rendezője, elvitt egyszer próbabemutatóra a gyarmatuccai Hollywoodba, ahol, egy sötét teremben, lepergett nekünk a „Piri mindent tud” című magyar film vonzóbb részleteit. Az első padosborn ül egy úr, aki a pénzt adta a filmhez, s egy kisgyerek, aki folyton evett és kerdezték: „Papa, ez mind a te pénzedben készült?” — kérdezte a sötétben hirtelen az értelmes gyermek, aki nyilván nem értette, hogy apja ebbe az ostobaságba pénzt fetektet; s a producer öblös büszkeséggel felelte: „Mind, fiam...”. Akkor csendesen felálltam, fogtam a kalapom és elmentem. („Az urak az én penzemen línak” — mondta egyszer, hasonló hangulattal, egy pesti irodalmi lap kiadója munkatársainak. A fogalmazás gyönyörű az ilyesemben, a stílus zenéje...). Elhatároztam, hogy a magyar filmhez nem megyek többé közel, amíg az „valakinek a pénzén” készülhet; nem a pénz ellen van kifogásom, hanem a stílus ellen, amely így fogalmaz. Stílusis dolgokban kissé érzékeny vagyok.

Székely István jó barátom. Két utolsó filmje pocskék. Hogy ért a mesterségéhez, azt tudom, Berlinben már sikerült bebizonyítania. Hogy a két

film kézirátát nem csapta azok arcába, akik rábeszéltek, az az ő bűne, s tartozik érte a felelősséggel. Székely tud rendezni, s nem ő az egyetlen magyar rendező, aki érti a mesterségét. A magyar fotografusok tudnak fotografálni. A magyar színészek kissé érzékeny, de szorgalmas és jó színészek. Magyar film mégsem lesz fehéremberi nivójú, amíg a magyar filmszűngelt meg nem pucolják attól a produceri szellemtől és ízléstől, amely áthatja. Mert valakinek nem sikerült öreg nadrágokban, még nem biztos, hogy filmben sikerüljön fog neki. Ezeknek minden gyanúsán „irodalmi”, ami nem az ő ízlésük, ami nem lelkükből lelkedzett, rekeszizmkat csiklandó humor és bánat. Minden tisztességes kísérletezésre ez a producer-szellem feleli Pesten, irodalomban, újságírásban, színházban és filmgyárban, vállvonogató lenézéssel: „irodalmi...” Ezeknek köszönhető, hogy általában megbukott a fehér ember tekintélye egy a színesbőrűek, mint annak a néhány fehér embernek szemében, akiknek például a művészi teljesítmény szelleme és stílusa még legalább olyan fontos, mint az, hogy menyibe került?

Márai Sándor.

— **Mérsékeltlen hideg idő.** A Meteorológiai Intézet jelentése szerint Közép-Európában tovább tart a mérsékeltlen hideg idő. Hazánkban a lecsapódások megszűntek, csupán a déli határszél volt még vasárnap reggel is havazós. A felhőtakaró védő hatásának megszűnése folytán az éjjel az ország jórésztben elég erős fagyok keletkeztek. A legalacsonyabb minimumot, mínusz 8 fok Celsius Bánhida jelentette. A hőérteq vastagsága a hegyeken 12 centiméter körül van. Budapestben a déli hőmérséklet 0 fok Celsius volt. Várható időjárás a következő 24 órára: Változó felhőzet, észak-északkeleti légáramlás, mérsékeltlen hideg idő.

— **Kodály Zoltán ötvenéves.** Vasárnap délután Budapest Népművelési Bizottsága díshangversenyt adott Kodály Zoltán születésének ötvenedik évfordulójára alkalmából és ezzel megnyitotta az ünnepeknek hosszú sorozatát, amelyek a fővárosban, vidéken és külföldön a magyar zene egyik legkimagaslóbb géniuszának ünneplésére fognak lezajlani. Kodály művésze, de hős is, aki eszméiről évekken keresztül tudott szenvedni, nélkülözni, megalkodásokat és méltatlan üllözést eltűrni a győzelemnek tőrtelhetlen hitével, ami a zenik tövises útját irányítja. Nem hiába született Kodály ugyanazon a napon, mint Beethoven: december 16-án. Művészi alkotása halhatatlan, munkálkodásának pedig nemzetfentartó ereje közelebb tudja hozni a várost a faluhoz és megértést tudott aratni még ott is, ahol mások a gyűlölet magot vetltek el. A vasárnap hangverseny során Liber alporgármeister Budapesti nevében üdvözölte a jublilant; Kodály kérésre, meleg szavakkal válaszolt. A hangversenyen a Színházi nyitány, Nyári este, Zenekari dalok és a Psalmus Hungaricus szerepelt. A zenekar hatalmas babérokörzével lepte meg Kodály Zoltán, akit a közreműködő Székelyhíd Ferencel, a Székesfehérvári Zenekarral és Enekkarral, s a lelkesen vezénylő Vaszy Viktorral együtt viharosan ünnepelek. (F.)

— **Valutazérkedés gyanúja miatt négy előállítás.** Vasárnap ismét valutazérkedést roított el a főkapitányság Thuránszky detektívcsapattal, amelyek oroszlanrésze van abban, hogy a valutafronton majdnem minden esendes. Tiltott üzlethely gyanúja miatt a főkapitányságra kísérték Frank Iszó bankbizományost, Feleischmann Zsigmond ékszerészt, Fleischmann Lipót posztókereskedőt és Schwaerz Frigyes szakácsot.

— **Griger Miklós külföldre utazott.** Az utóbbi napokban minduntalan felbukkant az a hír, hogy új politikai párt megalakításáról folynak tárgyalások, amelyeknek középpontjában Griger Miklós áll. E hírekkel szemben meg kell állapítani, hogy Griger Miklós már a múlt hét elején külföldre utazott és csak két hét múlva tér vissza bieskéi otthonába.

— **A Dunába ugrott egy nagykorúsi tanár.** Vasárnap délben a Póvám tóri alsó rakodópart-
ra a Dunába vetette magát Kallai Ferenc 30 éves polgáriszkolai tanár, aki Nagykorúsról érkezett a fővárosba. A rendőrségi motoroscsónak kimentette.

— **Házasság.** Artur Dorr Heyden, gibraltári amerikai alkalmi eljegyzése Wagner Charisse budapesti úriasszony, Wagner Aladár leányát. — Dr. Nádor-Siklits István kórházi főorvos és Szeleczky Marianne e hó 15-én, delután fél 7 órakor tartják esküvőjüket a városligeti plébánián templomban. — Nagy Mária rákoszentmihályi tanárnőt eljegyezte Ifj. Vadkerti Zsigmond fővárosi polgári iskolai tanár.

— **Turi Béla két hét óta beteg.** Politikai körök nagy részvétellel értesültek arról, hogy Turi Béla, két héttel ezelőtti meghalása után, üzleti гуллádsát kapott. Allandában fekvődjnie kell és éjjel-nappal nagy fájdalommal vannak.

— **A párisi új öszdívat legnagyobb ajándékosza a nagy penderdoboz, a tökéletes „Big Jim.”** Gyönyörű mintában kapható a főteraktnál, Arkanzas, Váci utca 20. alatti üzletében.

— **80 éves multam, mert „Ismándité ittam.** Minden héten egyszer, fél pohárral reggeli

A VILÁGHÍRNEVET

a daráló védjegyjü valódi
Franc potkává nem reklám-
mal, hanem csakis kiváló mi-
nőségével szerezte meg.

— **A féltékeny férj agyonlőtte feleségét,** azután öngyilkos lett. Csurgóról je-enti A Reggel tudósítója: Tassúr községben kettős halálal végző családí dráma történt. Ifj. Fonó István gazdálkodó féltékeny volt 22 éves feleségére. Szombaton delután Fonó a koresmában talált az aszszonyra. Ezen annyira felháborodott, hogy revolvert rántott, agyonlőtte feleségét, azután önmagát. Mindkettlen a helyszínen meghaltak.

— **Vasárnapl betörőszüret.** Vasárnap betörők jártak Holtzer Aladár nagykereskedő Szent István tér 5. alatti lakásán, ahonnan két felsőkabátot vittek el. — Todor Géza magánhivatalknok Pongrácz út 17. alatti lakásáról ruhaneműket vittek el a betörők.

— **A pápa felhívotta egy orosz herceg és egy amerikai millárdos házasságát.** Rómából je-enti A Reggel tudósítója: A nemzetközi társaságok szenczióként érte az a hír, hogy Obolenszkij Szergej hercegnek, a legzavarabb ukrainai főme-
zeségát a pápa érvénytelennek nyilvánította. A hercegné atyja John Jacob Astor, a világhírű amerikai millárdos volt, aki a Titanic katasztrófájánál életét vesztette és 450 millió dolláros vagyonának felét hátrahagyta. Az Obolenszkij-házasság érvénytelenség nyilvánításának okait a pápai udvarban a legnagyobb titokban tartják.

— **Gál Jenő — Gúmbús beszédeiről.** Holnap este 8-kor Gál Jenő képviselő a Lipótvárosi Demokrata Körben foglalkozik a miniszterelnök nagykorúsi és szolnoki beszédeivel.

— **Gyujtogatás miatt súlyos fegyházbüntetést kapott egy kereskedő és a fia.** Veszprémből je-enti A Reggel tudósítója: Siófokkon az elmúlt év karácsony estéjén leégett Kremrier Béa a siófoki kereskedő üzlete és raktára. A biztosítótársaság 30.000 pengő kárterítést fizetett a kereskedőnek. Ez év tavaszán jelentkezett a csendőrségen a kereskedő elbocsátott kocsiá és azt mondotta, hogy a tűz nem véletlenül, hanem gyujtogatásból keletkezett és a kereskedő fiával együtt gyujtotta fel az üzletet azért, hogy a biztosítási összeget megkap-hassa. A nyomozás megindult és a csendőrség le-tartóztatta a kereskedőt és fiát, az akkor még kiskorú Kremrier Lászlót. A kaposvári törvény-szombaton tárgyalta az ügyet és Kremrier Bélát ötvi fegyháza, Kremrier Lászlót, aki idő-közben nagykorú lett, háromévi fegyháza íté-te.

— **Nazvterklő ajándékok kapott a Hopp-múzeum** Schwaiger Imréltől, a magyar származású indiai mű-gyűjtőtől. Felvitték Takács Zoltán, a budapesti Kelet-ázsiai múzeum igazgatója kint járt Angliában, ahol több előadást tartott. Külföldi útra egyébként is nagy eredménnyel járt, mert értékes ajándékokat hozott haza a múzeum számára. Schwaiger Imre, az ismert indiai műgyűjtő ajándéka négy lélekpári Vishnu-szobor, több terrakotta és tíz indiai miniatúra. Az utóbbiak között leg-érdekesebb az a portré, amely Desahán nagyumjút miniszterét; Bahadur saht, a híres Tadzsa-Mahal építőtőljét drábolja, egy másik miniatúrán a Romajena főhőse: Hanumán, a majomkirály látható. Ezenkívül még egy ajándékot kapott a Hopp-múzeum. Mr. Louis C. G. Clarke, a cambridgei egyetemi múzeum magyarbarát igazgatója harmincegy indiai dránakövet ajándékozott, amelyek a Krisztus utáni 1-2. századok valók.

— **A gyönyörű Buszcsinyi kávéházat** (Erzsébet körút 20.) megkeletti nagyobbitani. A közönség kedvenc helye lett e modern Cafe Restaurant, hol minden előrend, de különösen a hideg és meleg ételkülönlegességek szencziók. Ezentúl pedig a magyar és francia szakácsművészet remek ételien kívül pompás leveskülönlegességek frissen készíthe kaphatók.

KRAUSZ ZSIGMOND

40 éve fennálló közismert kalap- és úrdívatüzlete

megszűnik.

Legfinomabb

külföldi kalapok, fehéreműek
és férfidivatárak eddig nem tapasztalt

olcsó árban

adatnak el. Podmaniczky ucca 1.

Gyászruhák

4 óra alatt

Horváth és Halász

Karácsonyfa- Áreher Maulb márkás
diszketek csokoládéból

nél gyászruhákészít vállalat, IV. Váci u. 26. Teljes részvételre kész specialis raktára. Telefon: 871-09

OKTOGON Zsolt Béla színművének bemutatója

a Magyar Színházban szombat este 8 órakor
Főszereplők: Góthné Kertész Ella, Góth, Sulyok Mária, Ráday, Gózon,
Jegyek egész nap válthatók. Mály, Tarnay, Z. Moinár. (Telefon: 33-8-33.)

A HÉT HÖSE

Gregor Strasser

Gregor Strasser

Gottfried Feder

gyermekkorát élte s a müncheni puccs után a vezér börtönbe került. Gregor és Adolf eladták müncheni patikájukat, hogy a pártot anyagi zavarából kicigélsék, s Gregor egész rábeszélőtehetségével, minden befolyásának latbavetésével hónapokig fáradozott, amíg sikerült Hitler megrokkant tekintélyét, ingadozó befolyását annyira megszilárdítania, hogy az akkor még fiatal és zürzavaros kis frakció kitarított Hitler zászlaja alatt. A tét sikerült, Hitler vezetése alatt az asztaltársaság hatalmas párttá erősödött, s a jól táplált, józan, ravasz müncheni patikus a párttal együtt emelkedett a magasa. Kitérő érzékével, erős gyakorlati tudásával, a tömegmozgalmakkal szemben csatlakozhatatlan szimatjával vezette Gregor Strasser a horogkeresztesek propagandáját, ugyanazzal a rendszeres előretérrel, alapos szervező munkával, amellyel egy fogpaszta vagy egy tejkrém-márka elterjesztésén fáradozott volna kétségtelen sikerrel, ha a véletlen nem sodorja Hitler környezetébe s nem kerül a »Führer« erős szuggesztív befolyása alá. Ez a személyes varázs azonban évek folyamán nyilván elkopott s Gregor Strasser, mint józan kereskedő, két alvezértársával: Federrel, a párt eszével és Frckkel, a néptríbulon együtt az okos megalkuvás és egyezkedés mellett foglalt állást Hitler házard és heveskedő taktikájával szemben. A Vezér, aki ma már vezérkarának majdnem minden tagjával meghasonlott, igen előkelő formában kitette egykori bizalmasai és barátai szűrét. akiknek tulajdonképpen egész karrierjét köszönheti s akiknek önfeláldozó segítségére nélkül, talán nem a Kaiserhof dúsan aranyozott szalonjában, hanem egy schwabingi udvari szobában elmélkedhetne a német birodalom jövő sorsa fölött.

— Elhűnt egy életűnt kereskedő. Vasárnap bejelentették a főkapitányságon, hogy Balla Marcel 54 éves kereskedő, aki a Fővám téren lakik szombaton elűnt a lakásáról. Hozzá tartozói attól tartanak, hogy öngyilkosságot követett el, mert az utóbbi időben anyagi gondjai voltak és az életűnttség tünetei mutatkoztak rajta.

Nem kell használtat vennie!

Újat is olcsón vehet előkelő múzeumi körüli óras-, ékszerész- és ezüsttáru-cég boltjában. A 65 éve fennálló cégünk a magas házior mint a régi helyén, a Nemzeti Múzeummal szemben, megőrizzük a régi o'csó kifrott árakból is engedünk önnek. Nagy karácsonyi vásárunk körében összes elkövetkező mélyen leszállított áron árusítjuk

Szigeti Nándor és Fia, Budapest, IV., Múzeum körút 31.

— Gömbös válasza Dollfusnak. Gömbös Gyula miniszterelnök a magyar-osztrák kereskedelmi szerződés parafálás alkalmából választ küldte: »A magyar-osztrák kereskedelmi tárgyalások sikeres befejezése ösztönje örömmel tőlt el. E szerződés legyen a bevezetője annak az állandó kereskedelmi és gazdasági kapcsolatnak, amelynek kibővítése és elmélyítése mindkét ország érdekében áll. Kívánatos, hogy az a barátságos szellem, amely a tárgyalások sikeres befejezését lehetővé tette, országaink érdekében továbbra is áthasson bennünket. A magyar kormány köszöni Nagyméltóságodnak és munkatársainak a tárgyalások folyamán tanúsított előzékenységét és őszintén kívánja Ausztria boldogulását.«

— Kováts Antónia vasárnapi matinéja. Mozdulatművészet matinéit rendezett vasárnap a Kamara Színházban Kováts Antónia Táncos egyéni kiállítására, melyet meghívottak a közönséget. A »Tetszetős« kompozíciója és megátámasztása művészi élmény volt. Liszt, Csokonai, Arany darabjainak szentelte műsorának második részét. Csupa szín, ritmus és hangulat volt a színpad, amiben nagy érdeme van Kováts Antónia tehetséges partnerének Vida Vilmosnak. A tehetséges művésznő vasárnapi bemutatkozása ösztönje sikert hozott.

— Egy tizenkétéves gyerek bieskával felhajtotta a másik tizenkétéves gyomrát. Tapolejáról jelenti A Reggel tudósítója: Vaszari közösgében Thász Sándor 12 éves elemi iskolai tanuló összeverekedett egy vele egykorú osztálytársával, aki bieskát rántott és felhajtotta Thász gyomrát. A kislíut életveszélyes állapotban kórházba szállították. A kis késelő ellen megindult az eljárás.

— Katona Gyula arcképének leleplezési ünnepsége a Kévéskő Ipartestületben. A Budapesti Kévéskő Ipartestület ma, hétfőn rendkívüli közgyűlést tart, amely előtt, délután félórákor Katona Gyulának a Club Kévéskő elhunyt tulajdonosának arcképét ünnepélyesen keretek közt fogadják leleplezni. Az ipartestület felkéri Katona Gyula tisztelt és barátait, hogy a kegyelet megemlékezésén minél számosabban vegyenek részt.

— A Magyar Polgári Blokk klubhelyisége december végén nyílik meg.

HANGVERSENY

III. FILHARMONIAI HANGVERSENY MA.
Vezényel: Dohnányi Ernő.

Közreműködők: Engel Iván, Báthy, dr. Székelyhidj, dr. Palló.
Orfiai sikerű műsor. Jegyek Koncertnél és Operában.

— Basildes, Mária Schuber-estje december 14-én, szombat, félkilenckor a Zeneakadémiában.

Belvárosi Színház
Pénteken, december 16-án
ELŐSZÖR
MAGAS CÉ
Lakatos Mészáros vigjátéka
Honthy Hanna,
Muráti Lili, Harsányi, Páger,
Berczy
Péntekig minden este
IRJA HADNAGY
87-90. előadás.

Mi teszi a
Hölgyeket
elegánsná
és széppé?

1. gyöngyörd chanel nyálék karkötővel P 12.-
Ungyanz csodásan csiszolt kristályból P 7.-
Divatos Gipsz P 2.-
Wagy -oudier rajgyóg szivárványban P 8.-
Hogy a karácsonyi foglalatást elterjedje, mindezt és egyéb aján-
dékajánlatokat is mar most biztosíthatja 2 pengő e. öteg, el
JOLIE-nál, Kigyó ucca 4-6

— Magyar szerzők sikere a filharmonikusok vasárnapi próbáján. A III. hangverseny nemcsak magyar zeneszerzők műveit, de magyar szólisták is szerepeltet *Engel Iván*, a világot járt zongoránművész személyében. *Engel Mozart d-moll* versényében nem a virtuóz hatások, de az ezeken felülemelkedő bensőséges, tiszta zenei élmények hívatott és meggyőző szószólójának bizonyult. Három magyar szerző vokális műve került bemutatásra. A legfiatalabb *Horvitzky Zoltán*, *Kodály* tanítványa. Elsősorban szerepel a nyilvánosság előtt *Ady Endre* »Fekete hold éjszakáján« című versére írt drámai kantátájával. Komoly törekvéseiben, szerves kidolgozásában és őszinte mondandójában méltó követője mesterének. *Báró Korönyi Frigyes* ny. pénzügyminiszter *Assisi Szent Ferenc* »Naphimnusz«-ára írt kantátája, jóhangzású, nagy dologi felkészültséggel és mélyről fakadó hittel alkotott szerzemény. *Rékai Nándor*, az Operaház évtizedek óta érdemes karnagya hét zenekari dalával szerepel, amelyek közül a megismert *Cigánymóta* és a ritmikus *Kötörödák* a legeredetibb. A jelenlevő szerzőkét, kitűnő előadókat: *Báthy Annát, dr. Székelyhidj, Pallót, a Székelyföldi Enekkart és Dohnányt* melegen ünnepelték. (V. M.)

— A Háztulajdonosok Országos Szövetsége vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, amely dr. Németh Béla elnök indítványára elhatározta, hogy a Háztulajdonosok Országos Szövetsége címét és alapszabályait olyképp módosítja, hogy az alapszabályokból kitűnjék, hogy az Országos Szövetség a lakásgazdaság ügyeit képviseli, amely a mezőgazdaság, ipar- és kereskedelem mellett az ország közgazdasági életének egyetlen fonosságú lényezője. Az egyesület címe ezután: »Háztulajdonosok Országos Szövetsége, mint Országos Lakásgazdasági Testület« lesz. A közgyűlés elhatározta, hogy a kormánytól kérni fogja, hogy az adott a háztulajdonosok a lényeges bérjévedelem után fizessék, továbbá, hogy az önhibájukon kívül megfizetni nem tudó háztulajdonosok kapjanak kamatmentes adórestitifikációs kedvezményt és végül, hogy a jelzálogkamatot szálítsák le ugyanannyi, mint a mezőgazdasági birtoknál. A debreceni háztulajdonosok nevében *Bíró Sándor* változa a vidéki kis háztulajdonosok katasztrófális helyzetét.

— Üngvilkos lett, mert végrehajtották. *Bajáról* jelent a Reggel tudósítója: *Leinér Lőrinc* 64 éves vasúti asztalosmester ellen adóterelés miatt végrehajtást vezettek. Amikor a végrehajtó elment, az asztalosmester elkeseredésben felakasztotta magát és mire rá tálláltak, már halott volt.

— Rászakadt az autó a szerelőre. Az autótaxi-vállalat Kerepesi úti telepház kocsit javított vasárnap délután *Ignácz István* 37 éves szerelő. Az autó alatt dolgozott, mikor a nehéz kocsi leszakadt, rázuhant a szerencsétlen emberre, akit koponyalapi töréssel és állkapocstöréssel vittek halálkóvra a kórházba.

— Ma, hétfőn délelőtt hirdeti ki ítéletét *Gagern János* báró váltócsóztatási ügyében *Rád Illés* törvényszéki ügybíró.

— Megalkuvás az adott súlyos helyzetét. Ez a mai kor jellemzője, mert ebben rejlik a válság átmeneti megoldásának a titka. Ha nem talál szórakozásra kifőlé, otthonunkba keressünk kárpótlást. A közlekedő karácsony különben is aktuális teszi az óriásüzres kérdését. Az Államok pártizony és Vilamosági Rt. Jozsef körút 42., Váci uca 27-33., Teréz körút 5. szám alatti vállalatai kedvező fizetési feltételek mellett módot nyújtanak rá, hogy pompás csillárral, rádióval és villamoskész-
lekekkel ideális otthon teremtsen családjának.

BETHLEN TÉRI SZÍNPAD
TIMOSA
SOHA NEM LÁTOTT SIKER
NAPONTA 2-szer
1/6, 1/9
GELLÉRT LAJOS

FELD MATYI KABARÉ
(Erzsébet és Király ucca sarkán a Király kávéház átalakított helyiségében)
Minden este 1/10, szombat és vasárnap d. u. 5-kor is
kabaré és varieté
Beleépő díj nincs! Pénteken premier!

Reggeli levél

Mondja kedves A Reggel

mi az újság ma reggel?

— Hogy mi az újság? Mindjárt megmondom, csak még felbontom ezt a sürgönyt, hátha a francia köztársaság elnöke tiltakozik benne az ellen, hogy a múlt héten kiporoltuk kissé az Ossoék pilótakosztümjeit, amelyekben a «Repülő arany»-at szállították Le Bourgetből Pilisvörösvárra. Mert igazán még csak a republika hivatalos kormánydemarsa hiányzik az után az ügyvédi és más-milyen fajta egyéb tiltakozások után az ellen, hogy ezzel a suta művecskével érdeme szerint büntünk el. Viszont itt fekszik előttünk vagy hatvan köszönő- és helyeslésvél, hogy végre valahára valaki odamondja a rossz mozinak is az igazságot. Mi itt, ezen az órhelyen, a publikum filléreit védjük és nincs olyan Osso és nem Osso a világon, akinek a kedvéért mi az olvasót, aki hisz nekünk, bízik bennünk, irányítást, véleményt, tanácsot vár tőlünk, cserbenhagyjuk. Ha valami nem sikerül, azt el kell tudni viselni a mozinak is, ha ellenkező esetben viszont a markába mosolyogva nézi, hogy lolonganak a pénztárai előtt, míg mellette vagy vízavi a színházi foyerek üresek. A színház előbb, nehezebben fenntartható és alimenálható művészele valóban emberfeletti harcot vív a filmmel, az az előny tehát, amely a filmnek ebből a kivívott gazdasági egyenrangúságból fakad, nem lehet hátrány egyzersmind a színházra akkor, ha művészi nívóról, értékről, arról a bizonyos szellemi minimumról van szó, amelyen alól színház például szóba sem jöhet, mozi ellenben eddig: igen. Hát ezentúl pedig: nem! Nem kell olyan érzékenynek lenni, nemcsak náluk van szó a kasszáról, a színháznál is ott fáj az Achilles-sarok. Székely István, a rendező, aki legfőképpen felől a Repülő arany elkészítő haláláért, és akinek a nevét ki sem írtam a kritikámban, nehogy egy pillanattal is bárki azt gondolhassa, hogy személyek s nem az ügy maga a fontos, csináld jó filmet is már: itt van a Hyppolit, kerestek is vele súlyos százezereteket. De ezért örökre salvus conductus jár?! Hát Indig Ottó, szegény feje, például, akit éppen most ünnepltek százötvenéveser a publikum a «Torockói menyasszony» hatodik jubileumán, nem kellett odaálljon a géppuskák elé, mert a következő darabja viszont nem sikerül?! Tesdők csak elolvassák azokat a kritikákat, valódsággal szitáló lötték, pardont nem ismerve, holott ebben a darabban voltak azért olyan részletek is, amelyeknél percekig tapsolt a publikum, meleg, szép, lírai mondatok, amelyekből hő áradt, szívdobogás hangzott. Hátha ebben a repülő mesedobban csak egy elenyésző töredéke lett volna annak, amit például az Indig darabjában találtunk, azt hiszik, nem lett volna (miután a mozi teljesen ok nélkül még mindig gyöngédebb elbánásban részesül, mint a színház) arra egy elnéző szavunk?! Nem uraim, abba bele kell törődni, hogy a publikumot nem lehet lefumigálni. Önök belőle élnek, nem is rezon. Bele kell szépen nyugodni, ha valami nem sikerül, ha pedig valami ígjánis, akkor operálni kell, de nem bezenevendi. A pour-parlernek vége, karsamadinér, ajánlom magamat...

— Igen, igen. És mi különben is ott álltunk véletlenül maga mellett, mikor előadás végén a színház egyik igazgatója odament magához és ezt mondta «nem is merek kérdezni semmit...» Mi pedig igen elvárjuk úgy magától, mint a «Reggeli levél»-től, hogy ezentúl is viagyázzon reánk és igrénis, a kis kétkezejűnkre, nem élünk olyan időkkel, hogy a pénzt az ablakon kibóthassuk. Magának van igazsága, mert — értünk van!

— Mint ahogy A Reggel minden sora. Menjünk tovább. Voltak a Kamara Színházban?

— Még nem. Még nem diskuráltunk magával a darabról!

— Hát... Olyan túlsok diskurálnivaló nincs azért róla. Ami a világról sem akar lekiészynél lenni. Kellemes, vicces este Vándor Kálmán új darabja, szimbólikusban duodec millió, rengeteg célzással hazai állapotainkra, amelyeket a közönség hahotáz megelégedéssel fogad; Úrai témája egy legfőképp-polgári messalliance, amely szintén nem különös szenzáció napjainkban, de amely a nézőtér túlnyomóan polgári elemének

ugyancsak boldog elégtételére szolgál; ilyenformán semmiféle „atusztrója nem történik senkivel sem, ha egy estejét arra szánja, hogy azt a becsavagyó, rokoncszenves törekvésű, szórakoztatni és mulattatni akaró Kamara Színházban töltse el, hogy pompás kis gárdájával igazán a lelkét teszi ki, hogy önkök jól érezzék magukat a nézőtérén. Vajda László rendezésében kiívó az előadás. A minden rendű és rangú főszereplők bizonyára jószívet engedik előre egy pillanatra azt a fiatal színésznőt, aki a nézőtér hangos tetszése és tapsai közepette elérte a-t, ami minden színésznő álompillanata: kiugrott, érvényesült, bejutott a legelső sorba. Ez a kis színésznő: Kéri Panni. Aki-ről az derült ki ezáltal, hogy a legennivalóbb, legaranyosabb nárcis-komika, a Gaál Franciskák fajiájából való, aki például egy operettnek is údvös-kéje lehetne, mert olyan ivalítások is vannak benne, amelyek igen régen hiányoznak már par excellence az operett-színpadról. A publikum szeret felfedezni, pláne, ha erre figyelmeztetik. Szeretettel figyelmeselem tehát most, hogy itt igrénis, van felfedeznivaló: ez a tehetséges kislány karriert fog be-futni, — ha önkök is úgy akarják. A tényleg mindig kiívó Képezi Bócz, a filmelegancójú

Kéri Panni

Fényi Emil, az arisztokratikus Zala Karola, a rokoncszenves és közevelen Péery Piri, a kölényszeműen kedves Eöry Erz i mellett még egy figyelemreméltó, eddig ismeretlen szereplője is van a darabnak: az erdélyi Ignácz Rózi, akit ajánlok a legmelegebben minden hozzátörő színigazgatói szem figyelmébe, — amely már-már csüggedten pisztantgat a Nachuchs-keresé ben. Ebben a jökevű kis teremtsében humor van, szív és temperamentum: kis gyémántdarab, amelynek esziszolása még meglepeté ckel szolgálhat...

— Megnézzük és magunkkal visszük a kö-szörűnket is. Milyen a karácsonyi hangulat a városban, mondja...

— Hát... tudja Isten. Félárboera van eresztve. A színházak mindensetre erősen készülődnének az ünnepi hetekre, minden színházban premiér lesz karácsony előtt, így már a jövő héten a Magyarban, ahol Zsolt Béla »Okto-gon«-ját készült nagy gondallal elő, premierje lesz végre a 75-ik és 100 ik előadás között a Bel-városi Színháznak is, ahol Lakatos László »Magas cé« című vígjátéka kerül színre Honthy Hannalval és Muráti Lilivel (a darab témája hasonlít a Vígsház karácsonyi operettjüdon-ságához) és — last not least: a Massary-, il-letve Fedák-darab a Vigben, amelynek nem egészen váratlanul, kasszasikert hozott a Haupt-mann-darab. Ime, a sokat bántott, sok szemre-hányással illeltelt pesti publikum, amelyről fog-sikorgatva, ének emelt karokkal mondják a színigazgatók, hogy már nem tudják, hogy mi a jó Isten csudáját adjanak nekik, hogy bemen-jenek... Semmiféle ankétot, jó urak, csak egy kis emberi hangot, egy pár jó mondatot, egy szép produkciót. Ók a boldogok, ha érdemes valahová emelnétek... Még egy kis intimitás: Humyadi és Indig is javában írják új darabjaikat. Nem vétek a diszkreéció ellen, ha azt a mi-nimumot elárulom hogy a Humyadi darabja az antantmissziós, siberes, inflációs Pesten játszik s főleg a Ritzben s hősei egy olasz hadnagy és egy magyar kislány; az Indig új darabja modern témájú. A mai éjszakai Pest. talán az Ad-mirál-bár s az egyre inkább halluló és csüg-

Egyesíti a pülért és a krómet. Nem tapad, nem hogy foltot. Fölös-gos a folytonos kényelmellen utánpóderés. A bört hársnyó-sá, hamvasas és az egész mez-jelenést tökéletesen teszi. Estélyek és balók előtt né-l-külözetetlen. Minlen püderstúnit on kapható.
Mintaszorozatot 5 s fillér bekiúldése elle-nében küld a Török-patika kozme-kai osztálya, Budapest, Király uca 12

gedő karnevál a háttér, melyből fájdalmas mártíriummal lép elő egy fiatalember, akiről egyebet tartanak, rosszabbat, kevesebbet, mint ami... Valószínűleg mind a két darab még ében a szőzoban szinrekerül: ma már vége annak a szelőzob, sajnos, mikor az örök évenként egy darabbal megelégedhetett, mert megélt — Jó munkát kívánunk nekik. Egyéb, kis cadeau?

— Szolgálók egy finom mondatl, — ki-csít politikai íze van ugyan, Genfből származók — de tartságban sikert lehet vele aratni. Egy francia újságíró határozta meg vele a »Lefogy-vezés« fogalmát, így: »Désarmé« c'est un verbe irregulier on l'employ toujours a la troisième personne et seulement au future! (Ha szabad, a gyengébbek kedvéért: Lefogyve-rezni, ez egy olyan rendellenes igrén, amelyet mindig csak harmadik személyben és csak jövő időben használnak...)

* Timosa a cár katonája. A Bethlentéri Színpad a régi kabariprogramról, mintha át akarna nyergelni a friss, avante-garde irdalomra. Komoly igyekvettel mutatta be például az elmúlt héten Avidor An-Schell Jiddis színművét, Gellért Lajos Adolgozásában és rendezésében, amelyben érzékeny hangon arról van félép szó, hogy a szegény köcsmároslányt hozza akarák kényszeríteni gazdag és ügyefogyott körözébe, de a lány Timosát szereti, a cár szegény közkatonáját. Kitér a családi háborúság, de nem kell félni, végül is boldogan összejelkennek és most már egymással lehet-nének, de hogy végeredményben mi történik velük, arról a szerző mélységében hallgat. Az előadás főerős-sége Gellért halk hűrokon muzsikái és mégis száz szőzob, amelyben Beb Marcsija. A többi szerepeket Or-mány Anikó, Csobor Tamás és Ormos Jánosok, a hangulatos kísérőzenét Stepat Eugen komponálta.

* Emil és a detektívek. A nézőtérén feltűnően sok a felnőt, akik a filmtől kedvet kaptak a darabhoz. A nagy sikert aratott film darab formájában is kedves és mulatságos. Lakner Arthur, a gyermekek népszerű Lakner bácsiának munkája az anygali darab kitűnően sikerült fordítása. Az ártatlan kis rablőhőstória hőse egyébként Semlay Arthur, aki egy grandseigneur, egy galánis, nagy színész könnyűművészevel, teli szívrrel és marokkal szőria groteszk és köcsök ötlettel a nézőtér halás szőkefejű és nagyszemű apróságát kezd. Hecúds Tibor rendezése csupa gyűgöz, kedves ötlet, — nem volt kár a mindvégig szőzobos előadás utolsó jelenetét csinad-rattás, fáklýsámenetét hangszerelni! Pártos Erzsin és a napról-napra fiatalodó Vendrey talán kívül a gyere-kek közül Primusz István, Vitéz István és Walter Boby tetszetek.

* Hármass jubileum a Magyar Színházban. Hármass jubileuma volt az elmúlt héten a Magyar Színháznak: egy huszonötödik, egy száznyvenötödik és egy száz-ötvenedik előadás. A utóbbi kettő a mai időkben már szinte csillagászati számnak tetszik. A közönség lelke-sen ünnepli a kétharmad Tükös Honat a Dszínházban, a tüzrőlpattant Daykót a Torockóiban és az emigráló God Francit a Fruskában, búcsúztatva a távozó »Pap-rika kisasszony«-t...

* Sok a magyar filmszár — panaszolja egy német újság. Most feltehető be Berlinben a »Kaiserwälder« című film fölveletét. Egy német lap témáidást intézett a film produceré ellen, mert a »főszereplők magyarok játszóik. Lehetetlen állapot — írja a lap —, hogy német filmek készüljenek, amelyekben külföldi színészek do-minálnak. Ebben a filmben Eggerth Márta és Szőke Szakáll játszanak főszerepet, a német színészetet a főszereplők között egyedül Paul Hörbiger képviseli — aki szintén Magyarországon született.

A párizsi karácsony...

boldog, izgalmas hangulata vibrál már az esti Váci utcán... Budapest legszebb utcaja razyogó, ünnepl pompába öltözött... csillog, tündöklik az ezernyi ajándék: vajjon melyik lesz szebb, melyik jobb?...

S egy disztinyált üzlet mintha felelő a kérdésre... Arkanzas, Váci uca 20. szám alatti üzlete öszszegyűjtött szőpet, finomat, maradókat, mindazt, ami az ünnepi estén

örömet szerezhet... Az új divat szőnpompás ékzerei a dándának, finomműva dohányszőgarmitűrik, Irókészletek, hamutalnak — s amit tán ölször kellett volna mondani: a Big Jim „a nagy püderubozok királya“, — mezenyi disztinyált — és m'gsem drága — ajándék damáinknak, gonlemánjelűeknek... Arkanzas örömmel vár mindonkit azt is ki vásárol, vagy aki csak gyönyörködni óhajt...

Frissen érkezett **SCAMPI** csak az „Osteria“-ban, adagja 3.80 és mindennemű tengerhalak **Olasz vendéglő** Déli menü 2.-, Színházi vacsora 3.— P. IV, Gróf Károlyi u. 26. Tel. 86-2-82

KÖZGAZDASÁG

„Folyó ügyek”

(A Reggel tudósítójától.) Hosszú évek óta nem volt Magyarországnak kormánya, amelyet annyi rokonszenvvel, annyi várakozással, mondhatni szeretettel fogadott volna, mint Gömbös Gyulát és munkatársait. A miniszterelnök fiatalos lendülete, lelkesedése segíteni akarása, jó kiállása, ügyes taktikája egy csapásra felvidítette az ország politikai és gazdasági levegőjét s bár minden gondolkodó ember tisztában volt azzal, hogy emberi erővel a kormány egész munkaprogramját talán egy nemzedék tudja csak teljes mértékben megvalósítani, kimondhatatlan meglepődés támadt volna már annak a nyomában is, hogy komoly és gyors előkészület történik e program — tíz százaléknak megvalósítására. Ez a friss várakozás, ez a felfokozott reménykedés, ez

a bátor lendület azonban az utolsó hetekben mintha ellankadt volna.

A miniszterelnök szónoki készsége kiapadhatatlan forrása ugyan még ma is a változatos és ötletes szavaknak és fordulatoknak, hétfői beszédeiben még mindig meglegli a kellő szavakat, hogy egy-egy vidéki város közönségét közönyéből felrzza, de a szónoklatok korszakán már túl vagyunk, a talpraesett szavak megtörpennék, míhelyt ridég és kérélehetetlen tényekkel kerülnek szembe.

A szavak ideje elmúlt, tettekre van szükség. gazdasági akciókra, pénzügyi eseményekre, mert csak tettekkel és akciókkal lehet megakadályozni, hogy a tömegek elveszítsék hitüket és reményességüket. Voltak a kormánynak elhatározásai és szándékai, amelyek arra vallottak, hogy gyorsan és bátran kíván eszelekedni. A bátor, amelyre a magyar-osztrák szerződés javad problémáját dűlőre vitte, elismerésre méltó, bár a parafált szerződés értékét egyelőre megítélni nem tudjuk. A szerződésben a kereskedelemügyi miniszter elég erőlyesen határozott s a kartelekrdésben is úgy látszott, hogy új, meg nem alkuvó politikát fog kezdeményezni. De mindezek a kezdő lépések mintha elbátortalanodtak és félíton megállottak volna s ma az a helyzet, legalább a látszat ezt mutatja:

a minisztertanács túlyomóan folyó ügyekkel foglalkozik.

Már pedig nincs veszedelmesebb, mint a maihoz hasonló lidérnyomás időkben folyó ügyekkel foglalkozni. Folyó ügy mindaz, ami a kormányzati rutin megszokott, kikövezt, előre kieirkalmazott medrében folydogál, folyó ügy mindaz, ami nem jelent újítást, haladást, változtatást, rendesinálást és reformot. A Gömbös-kormány történeti hivatása nem abban áll, hogy megússza a rossz idők, nem abban áll, hogy folyó ügyeket intézzon el, hanem abban, hogy hozzájáruljon a kényes, kellemtelen, kínos problémához, felrzza dermedt nyugalmából a hivatalokat, a hatóságokat és a bürokráciát, amelyek az ország gazdasági életét intézték, kisöprje innen mindazt a port és hulladékot, ami tíz esztendő alatt az ország gazdaságában felgyűlemlett. A kartelekrdés új szabályozása, az állami és községi üzemek problémájának rendezése, az államháztartás modernizálása, az államkincstárnak a szolcsoros fizetéskétől és javadalaktól megszabadítása, a devizagazdálkodás új rendje, a külkereskedelmi és kontingensügyi forgalom elszaporodott és nehékes szervezeteinek gyors átalakítása, az adórendszernek még a tervezett nagy reform előtt szükséges novelláris reformja, a községi háztartások szerves és rendszeres revíziója, a MAV ma már elkerülhetetlen dtszervezeteinek előkészítése, a mezőgazdasági termelésnek a megváltozott piaci viszonyokhoz adaptálása, a magyar hitelszervezet modernizálása — csupa nem folyó ügy,

csupa olyan reform, amely a miniszterelnök programjában igen helyesen megtalálható, de amelyeknek a megindítására mindezeidig hiába vártunk.

Senki jónan észsel nem várja, hogy máról holnapra mindezeket a nagy problémákat talán egy tollvonással rendezni lehessen, de azt hisszük, ha a képviselöház üléseit minden különösebb izgalom nélkül át lehetett tenni százados hagyományok félretolásával délelöttről délutánra, úgy igen sok, ma már hasznáthat-

lan gazdasági reformot és modernizálást lehet vezetni, elő lehet készíteni, meg lehet alapozni, ha egyélt nem, csak azért, hogy az emebrekben a hitet és a reményt ébrentartsuk.

Mi van az új magyar-osztrák kereskedelmi szerződésben?

(A Reggel tudósítójától.) A Bécsből bazarékozott Kállay földmívelésügyi miniszter ma délben számol be Gömbös miniszterelnöknek az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötéséről. Úgyanezt megteszi majd a minisztertanácsban is,

a képviselöház tájékoztatására pedig akár napirendelőtti felszólalással, akár interpellációval kapcsolatosan kerül rövidesen sor,

legkésőbb azonban annak a törvényjavaslatnak parlamenti tárgyalása során, amely az új évre is meghosszabbítja a kormány meghatalmazását kereskedelmi szerződések kötésére. A bécsi lapok már vasárnap reggel teljes részletességgel foglalkoztak az új osztrák-magyar szerződéssel, amelyről a Neue Freie Presse ezeket írja:

»Az osztrák-magyar kereskedelmi szerződés parafálásával most már biztosítva van, hogy végre szilárd alapra kerül a két ország kereskedelmi forgalma, amelyet félvő óta szerződés nélkül kellett lebonyolítani. Gazdasági körök számára szerint

az új szerződés életbeléptetése legkésőbb január 1-én következik be.

Jövő héten történik meg a szerződés aláírása. A kérdés parlamenti rendezése semmiféle nehézséget nem fog okozni. A szerződés célja az árucserereformalom kiszélesítése.

Minden második hónapban bizottság áll össze, hogy ellenőrizze a Magyarország felé irányuló export és az import 1-1/2-es arányának megtartását.

A bizottság működésében megvan a biztosítéka annak, hogy a csaknem állandó eszmecsere következtében elkerülhetők lesznek a sürdások és valóban fenntartható lesz a szerződésbe fektetett arány s emellett a forgalom remélhetően emelkedni fog. Hozzá fog járulni chez az a körülmény is, hogy

a fennálló behoztali korlátozásokat liberálisabban fogják kezelni,

vagyis forgalmi könnyűségeire lehet számítani, bár a behoztali tilalmak egyelőre még nem szűnnek meg. A gazdasági élet számára mindenesetre jótémény, hogy a rövidlejárátú provizorikus meggyezéseken túl vagyunk és az üzemek normális vezetése lehetővé válik. Az új szerződés tarifafelteleiben ninesenek a mai állapottal szemben lényeges változások. A bútoroknak Ausztriába való bevitete annyiban változik, hogy

az a vámkedvezményes kontingens, amelyet Magyarország Ausztriába szállíthat, 4500 métermázsra lesz,

míg e mennyiségen felül lényegesen magasabb vámkokat kell fizetni. Fontosak az osztrák behoztali tilalmakra való tekintettel is a szűnbehozatalra vonatkozó megállapodások.

A Magyarországnak számára megállapított kontingens 12.000 vagón barnaszén és 1500 vagón kőszén. A liszthehozatali kontingens 750.000 métermázsában irányozták elő.

A régi szerződésnek azt a rendelkezését, hogy a lisztszállítmányokat effektív valóban kell megfizetni, lényegesen enyhítik. A belföldi számláipárnak azt a kívánságát, hogy nagyobb védelemben részesüljön, csak kis mértékben lehetett teljesíteni. Ami az osztrák kivittelt illeti, Magyarország felé, a fa-, a papír- és a cellulozekontingensek már ismeretesek. E tömegárak mellett azonban nem szabad elfelejteni, hogy

az új szerződés nagy értéke az osztrák iparra nézve a különleges gyártmányok hosszú sorára vonatkozó rendelkezésekben áll.

Az itt figyelembejövő legfontosabb gyártmányok, a textilneműk, az acélárak, a drátárak, az elektromos készülékek, szerszámok, vegyszerek, a só,

ZSOLDOS előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire.
VII., Dohány ucca 84. Telefon: 42-4-47.

Tömegek támogatása nélkül ma a világ egyetlen országában sem lehet kormányozni.

Ez áll úgy Mussolini Itáliájára, mint Stalin Oroszországra. A tömegek pedig készek minden nyomást, minden nélkülözést, minden nehézséget elviselni, ha ébren tartják bennük azt a meggyőződést, hogy értük, érdekükben s velük kormányoznak. Minden gazdasági reform, amelynek — egyelőre nem végrehajtására, hanem csak bejelentésére és előkészítésére a kormány elszánta magát — erősíteni fogja a tömegekben ezt a hitet és a jobb időkre való reményiséget. Már csak azért is, mert minden lépés a reformok útján meg nem érdemelt, igazságtalan és ayűölt jóvedelemforrásokot és mononómumokat tüntet el, amelyek minden gazdasági haladásnak útjában állnak.

A gumárak stb. most már a magyar piac felvevőképességének keretei között nagyobb elhelyezési lehetősége számíthatnak. A hitet és a szállítási kedvezményekre vonatkozó szerződés megkötésénél figyelemmel voltak arra, hogy az addig kiengedett sokszor nem használták ki. Erre való tekintettel azokat a mennyiségeket, amelyek kedvezményben részesülnek, különböző esetekben csökkentették, a többire nézve azonban megfelelően emelték a kedvezményeket és így ezek kihasználásának lehetőségeit. Remélhető, hogy az új szerződés alapján bekövetkező Ausztria és Magyarország között a forgalomnak az a megérikülése, amelyre mindkét ország delegátusai törekedtek fáradságos munkájukban.

× Stíllhalte-tárgyalások folytak az elmúlt héten Budapesten a svájci hitelezők megbizottáival, akik dr. Mayer, a Schweizerische Bankverein igazgatójának vezetésével jártak Budapesten. A tárgyalások, amelyeket magyar részről báró Korányi Frigyes, a Pénzüntezeti Központ elnöke és Imrédy pénzügyminiszter személyesen vezettek, nem nyertek végleges befejezést. Svájci részről ugyanis az a kívánság merült fel, engedjék meg azoknak a magyar adósoknak, akik svájci hitelezőknek részfizetéseket kívánnak teljesíteni, hogy ezeket a részfizetéseket belföldi zárolt számlára pengőben teljesíthessék. Németország ugyanis megengedte a német adósoknak, hogy lineárisan 25% részletlészést eszközöljenek hat hónap alatt. Ilyen összegű lineáris, vagyis minden adóra kiterjedő fizetésről nálunk szó sem lehet, hiszen a magyar adósok fizetőképessége az elmúlt évben, sajnos, jelentékenyen csökkent és a válság kiélecsűdéséhez vezetne, ha az adósok helyzetét generális rendelkezéssel megnehezítenék. Magyar részről tehát csak annyiban járulhattunk hozzá a svájci kívánságokhoz, hogy a megköendő svájci-magyar Stíllhalte-megállapodásokba bizonyos rendelkezéseket hajlandók leszünk felvenni, amelyek a svájci követelések különleges és az angol-amerikai követelésektől elütő természetével számolnak. Miután azonban külföldi hitelezőinkkel kött megállapodásainkban szigorúan alkalmazkodnunk kell az egyenlő elbánás elvéhez, a svájciakkal köendő megállapodások ki kell kényünk azoknak a külföldi hitelezőknek a hozzájárulását is, akikkel ilyen Stíllhalte-egységeket már kötöttünk. A svájci hitelezőkkel folytatott tárgyalások anyagát, kívánságokat, amelyeket a svájci részről támasztottak, s a különleges engedményeket, amelyeket e követelések elütő technikai természeté miatt hajlandók vagyunk megadni, közöltük az angol és amerikai hitelezők bizottságával s csak az e válság bekérte után kerülhet a sor tárgyalások folytatására, illetve a végleges Stíllhalte-megállapodás megkötésére.

SZÉNKANNA P 1.50
Lapát, erős vasnyílóll - .40
Hamutáca, nikkell - .90
Tűzpiszkáló - .40

Seiller vasüzlet

Budapest, VIII., József körút 49
Telefon: 31-6-13

Ugy eszel és iszol

Patakynál Bécsben,

mint otthon

Wien I, Spiegelgasse 10

Az epeköbetegség gyógyítása

Irta: dr. Szerb Zsigmond

Ara P 2.80

Az epeköbetegség okai, jelei, megelőzése, kezelése diétával. Megrendelhető A Reggel kiadóhivatalában, VI., Teréz körút 52

VASÁRNAPI SPORT

A Kispest elleni győzelmével a bajnoki tabella hetedik helyén kötött ki a Bocskai az őszi forduló finisében

Az Újpest beállította a Hungária őszi góltrekorlátját: 9:0-ra verte az otthonában játszó Soroksárt — A Budai „II” „kenterben” győzött a Szeged FC, a III. kerületi FC csak a legminimálisabb gólkülönbséggel az Attila ellen

(A Reggel tudóstíjójától.) Az első hónap kellett leesni, hogy a profibajnokság őszi forduló át december második vasárnapján befejezzék. Szerencsére a hősies egyik pályában sem lett nagyobb kárt és így az összes meccseket le lehetett játszani. Sőt a „síkos” talajon szokásos meglepetések is elmaradtak, hacsak a Ferencvárost verő III. kerületiek legminimálisabb gólarányú győzelmére az Attila el. en nem számít megiepi téseknek, hasonló baleset érte azonban az ősszel a Ferencvárost is Miskolcon, amely szintén csak 1:0-ra tudott ráverni a hazai pályán a lelkesen küzdő Attilára. Az őszi utolsó fordulóban az alaposan lemaradt Bocskai is megemelte magát, amely erős közönség után legyőzte a favorit Kispestet. Az Újpesti is kifutotta újra a formáját, amennyiben 9:0 katasztrófális gólarányú vereséget mért az otthonában játszó Soroksárra, míg a Budai „II” fölényesen győzött a szezon végére formájában hanyatlott Szeged FC ellen. A bajnoki táblán mind-

össze a Bocskai cserélt helyet, amely a kilencedik helyről a hatodikra rukkolt előre. Az Újpest pontszámában behozta a Ferencvárost, a Soroksár a bekapott ötvendik gólját ünnepelhette és érdekes, hogy a Kispestnek és a Nemzetinek nemcsak a pontszáma, hanem a gólaránya is egészen győzős. A bajnoki tabella az őszi forduló befejezésével így fest:

1. Hungária	11	7	4	—	43:14	18	(4)
2. Ferencváros	11	7	3	1	42:12	17	(5)
3. Újpest	11	7	3	1	40:16	17	(5)
4. Budai „II”	11	6	3	2	24:16	15	(7)
5. III. kerületi FC	11	6	2	3	23:19	14	(8)
6. Szeged FC	11	4	2	5	20:26	10	(12)
7. Bocskai	11	3	3	5	18:29	9	(13)
8-9. Kispest	11	2	4	5	22:30	8	(14)
8-9. Nemzeti	11	3	2	6	22:30	8	(14)
10. Attila	11	3	1	7	14:28	7	(15)
11. Soroksár	11	2	1	8	17:50	5	(17)
12. Somogy	11	1	2	8	14:38	4	(18)

Iskolajátékkal is ontotta a gólokat az Újpest

Újpest—Soroksár 9:0 (4:0)

(Soroksár — 1000 néző. — Bíró: Salgó) Pom-pás eredményei jelezte be az Újpest a bajnokság első felvonását. Minden megerőltetés nélkül zúdította a gólzapot a szerencsétlen Soroksár kapujába. A szerencsétlen jelző mindenképpen ráillik a soroksáriakra, az együttesnek ugyanis egyetlen csatárreze sincsen, amelyik elsőosztályú színű mozogna. Egyedül Kautzky emelkedett ki a csapatból, kitűnő fejtevéket és irányító készségét jó csatártársak sok gólrá váltának föl.

Az Újpestben a tartalék Szűcs játszott center-halált, a megbetegedett Szalay helyett. Játéka teljes sikert aratott. Nagyvonalú irányításával és nyugodt, fölényes játékkal a mezőny legjobb játékosává emelkedett. Borsányi a megszokott jó játéka mellett. Kiss kezd jól beilleszkedni az újpesti fedezetorba. A csatársorban Auer nagy játékedvére és gólképessége tűnt ki. Jakube ismét kitűnő center volt, a többi csatár is nagy igyekezetet árult el. Huber alig kapott labdát, míg a bekkék közül Kovács tetszett jobban, Futó sokat bizonytalankodott.

Az Újpest kezd és Jakubenak rövidesen nagy helyzete támad, de a center elkombinálja. Az Újpest csak támad, a Soroksár kevesebbet, de veszélyesebben. Schmiedt szabadrúgásra foglalkoztatja Hubert. A 7-ik percben veszélyes Soroksár korner után, Jakube a jeges pályán közvetlenül a gólvés előtt csúszik el. Jakube mellőlövése után Kovács négy lépésről biztos helyzetben emeli a kapu fölé. A gólzápor csak a 23-ik percben indul meg.

Auer a félpályán kapja a labdát, ellenállhatatlanul tör a kapu felé. Kiselece vagy öt soroksári játékos és a kapuba sétál a labdával. (1:0)

Auer, szölgét megszerényen pontossággal ad be, de Steiner mellő fejei. A 30-ik percben

Kovács—Jakube összájtékából, a center lövése a belső léccet sűrűlva surran a hálóba. (2:0)

Két perccel később

Jakube a hibázó Schmiedt mellett elfut és közelről beemeli a 3-ik gólt. (3:0)

Soroksár korneről Kóvágy szabított fel. A 40-ik percben Auer pompás összájték után közelről 10 gólt. (4:0)

Kautzki erős lövése és Huber szép védeése jelenti a változatosságot. Két veszélyes Újpest sarokrúgással fejeződik be a félidő.

A második félidő 4-ik percében P. Szabó beadását Jakube a hálóba lövi. Már újabb kezdésre állnak fel a csapatok, amikor Salgó bíró, a határbíró figyelmeztetésére, megemelti a gólt és offszajd címen szabadrúgást ítél az Újpest ellen. A következő percben azonban kárpótolja magát az Újpest.

Auer erős lövését Auguszlinovits kiűti, de a befutó Kovács a gólna plaszirozza. (5:0)

Két eredménytelen Újpest korner után, néhány perces gyöngye Soroksár fölény következik. A 22-ik percben kapu előtt kavarodásból Auer labdával együtt besodródul a hálóba. (6:0)

A 26-ik percben

P. Szabó passzával Steiner sétál a kapuba. (7:0)

Két perc múlva

Kovács beadását Jakube fejeli a lécc alá. (8:0)

Auer gólját fault címén nem adja meg a bíró. A 88-ik percben kornerhez jut az Újpest, de most már az egész Soroksár a kapu előtt tömörül, mentik, ami még menthető. A befejezés előtt fél perccel

Auer megurkik a Soroksár védőkétl és beállítja a végeredményt (9:0).

Erős szegedi ellentámadások eredményeképpen a 25. p-ben

Havas 20 m magas lövése Horl kezéből a lécre, onnan pedig a hálóba pattan (3:1).

A 28. p-ben a bíró Havast kiállította. A 35. p-ben

Polgár három emberen ment át, a kapus részalad, mire az üres hálóba gurít (4:1).

Szeged még most sem adta fel a harcot. Erős, belemondós játék alakult ki és a bíró a 37. p-ben kiállította Lukácsot. A csomag szegedi csapat még így is keményen tartotta magát és sikerült is elhárítani a budaiak veszélyes támadását.

Drösszler mentette meg a III. kerületiek becsületét III. kerületi FC—Attila 1:0 (0:0)

(Miskolc. — 2000 néző. — Bíró: Stern.)

A meccs a III. kerületiek megérdemelt győzelmével végződött, a helyi csapat azonban alaposan meglepettette a pestiek felülkerelkedését, akik így, fölényük ellenére, csak a legminimálisabb gólarányt tudtak győzni. A játék helyesirámú és helyenként kissé durva volt. A mezőny legjobbjai a III. ker. fedezetjátékosai, Beretvics volt.

Attila kezd és a 8. p-ben sarokrúgást ér el. A III. ker. a 10. p-ben jutott első komolyabb támadá-

sához, majd a 11. p-ben Kármán kapu fölé fejelet. Változatos játék után a 29. p-ben szép Attila támadás után Virág közelről a kapus kezébe lőtt.

Szünet után újból az Attila került frontba, majd a 10. p-ben a III. ker. vette át az irányítást. Pillanatokig a kapu előtt pattogott a labda.

Alberti rosszul vetődött, a labda Drösszler elé pattant, aki a hálóba juttatta (1:0).

Attila a 15. p-ben eredménytelen sarokrúgást ért el. Majd a III. kerület mindnagyon fölénybe került, de további eredményt, belső csatárainak bizonytalansága miatt, nem ért el.

Győzött a jobb csatársor

Bocskai—Kispest 3:2 (2:2)

(Kispest — 1000 — néző. — Bíró: Himmler.)

A Bocskai megérdemelt győzelmével végződött a két csapat szezonzáró mérkőzése. Az első félidőben a lendületi fuballt játszó Kispest jobb halvesora révén egyenrangú ellenfele volt a stílusosabban játszó Bocskainak, szünet után azonban, jobb csatársora révén, a debreceni csapat jutott fölénybe s magához ragadta a győzelmet. A győztes csapatban a csatársor nyújtott legjobbat, míg a többi csatárreze csak helyjel-közzel eléfírték ki. A Kispest-ben Serényi jó játéka érdemel csupán említést.

Kispesti támadásokkal indul a játék, s már az első percekben kornert ér el a hazai együttes, Szentes feje a kifutó Varga mellett a kapufőről pattan vissza a mezőnyre. A negyedik percben veszélytelen kispesti támadás során

Janzós rossz hazaadását a szemfüles Serényi kárpótolta meg, s a kapust kiáltásza, górt lőtt (0:1)

Hullámos játék után a 10. percben kornert a Bocskai ellen, Micsk jól ívelt rúgása Kormos fejéről alig jutott kapu fölé. Utána Telesi jól ugratta ki Zilahit, aki a kifutó Dénes mellett, kapu mellé juttatta a labdát. A 16. percben végre sikerül a Bocskainak kiegyenlíteni, amikor

Zilahy a hibázó Dénes mellett közvetlen közelről a hálóba juttatta a labdát (1:1).

Gól után Kispest főleg Serényi révén támadott. A 31. percben kispesti akció során Kormos gólhöztebe jutott az időközben befutó Mooré az utolsó pillanatban hátrította el a veszélyt. A 35. percben Telesi passzával

FILLERES GYERMEKRUHA!

Csinos és jó gyermekruha a legszebb karácsonyi ajándék, különösen, ha ilyen olcsó!

Mosó leánykaruhák.....	—,95
Grenadin és dirndli leánykaruhák...	1.90
Flanell leánykaruhák	2.20
Szövet leánykaruhák	3.90
Matróz leánykaruhák	9.—
Leányka szövetkabátok	14.50

Mosó játszóruhácskák	—,88
Flanell játszóruhácskák	1.45

Fiú divatöltönyök.....	3.50
Fiú matróruhák	12.—
Fiú télikabátok	8.—
Gyermek flanellpizsamák	2.70
Gummi esőköpenyek	1.68
Fiúcska flanellingek	2.25
Gyermek patenharisnyák	—,38
Gyermekcipők, barna és fekete színben	

23-26 27-30 31-30

4.50 5.50 6.50

Gyermekruháknál nagyságoként kis emelkedés.

Jóteknysági gyermekruházdokhoz cégünk is adományt hozzájárul.

Gólképtelenek a szegedi csatárok

Budai „II”—Szeged FC 4:1 (1:0)

(BS:KRT pálya. — 6000 néző. — Bíró: Glück.) A számszerű eredmény nem fedi híven a két csapat tudásbeli különbségét. Az első félidőben a Szeged FC sokkal többet és tetszesebben támadott, de csatárainak nem volt szerencséje. A bíró ítéleteivel a közönség nem értett egyet és többször perccig tüntetett ellene. A mérkőzés erősimirámú és különösen az első félidőben élvezetes volt. A második félidőben a bíró Havast és Lukácsot feleselés miatt kiállította, ami összeroppan-totta a vidéki csapatot.

Szeged támadásaival indul a mérkőzés. Szórványos budai ellentámadások után a 21. p-ben sarokrúgás a budaiak ellen. A 22. p-ben Czumpft jó helyzetből hibá-zott. A 35. p. és 40 p-ben két eredménytelen sarokrúgás jelzi a szegediek fölényét. A 42. p-ben

Rökk lefutott, beadását Sztaniesk a jobb alsó sarokba gurította (1:0).

A II. félidő ismét Szeged támadásaival kezdődött. A 4. p-ben Polgár hosszú labdjával

Tárnok lefutott és a hálóba vágta a labdát (2:0).

A 10. p-ben a budai, a 18-ban pedig a szegedi kapunál volt sarokrúgás. A 19. p-ben

Sztaniesk labdjával Polgár szökött meg és berúgta a harmadik gólt.

Hevesi került jó helyzetbe, lövése a kifutó Déneáról Vince elé perdült, ki azt gólbá vágta (2:1). Gól után a hazai együttes erősen belefelelt a játéknak, s a 39. percben Serényi egyéni akció után a 16-os vonalról védtelen lövéssel kiegyenlített (2:2).

A második féltől kispesti támadásokkal indul meg. Hosszabb ideig tartó változatos játék után a 28. percben formás Boeska-támadás górdül, amelynek végén Markos a 16-os vonalról Dénes feje felett ismét megszerezte a vezetést (3:2).

A kispesti halfoer, mely az első félidőben kiválóan látta el feladatát, a gól után szemlátomást visszaesett s a Boeska uralta a mezőnyt.

A Hungária csak a finisben tudta megadásra kényszeríteni a Bratislavát

Hungária - Bratislava 6:4 (1:2)

Pozsony, december 11.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A kékférek legutóbbi győzelme az ősi bécsi ligabajnok Wienna ellen jó reklámnak bizonyult, mert a téli időjárás ellenére rekordközönség érdeklődött a magyar profilgáiban vezető Hungária vendégszerelése iránt, amely a mindvégig egyenrangú ellenfélnek bizonyult Bratislava ellen csak bravúros finis után tudott győzni. A Hungária játéka nagyon tetszett és a pozsonyi közönség a meccs végén lelkesen ünnepelte a magyar csapatot.

A kékférek csak nehezen szokták meg a havas és esős talajt, de végül biztosan maguk alá gyűrték ellenfeleiket, amit nem kis részben a meglepően jól játszó Kalmárak Gergelynek és Ottávinak köszönhetek. A gólok a következők sorrendben estek: Bulla (0:1), Spitz (1:1), Friese (1:2), szünet után: Ottávi (2:2), Ottávi (3:2), Strba (3:3), Strba (3:4), Kalmár (4:4), Ottávi (5:4), Kalmár (6:4).

A Törekvés nehezen győzött az Elektromos ellen

Az MTK nagy fölénnyel verte az FTC-t

(A Reggel tudósítójától.) Az amatőrbajnokság vasárnapji fordulójának legérdekesebb mérkőzése az MTK-FTC örökderby volt. A mérkőzést az MTK nagy fölénnyel nyerte meg. A Törekvés csak a legnagyobb erőfeszítéssel szerezte meg az Elektromostól mind a két pontot. Részletes eredmény: Törekvés-Elektromos 2:1 (1:1). MTK-FTC 6-2 (2:2). BSZKRt-MAVAG 2:0 (0:0). BEAC-URAK 5:1 (4:0). Postás-BSE 2:0 (1:0). EMTK-Fer. Vasutas 4:3 (3:1). UTE-3FC 1:0 (1:0). Az első hat csapat állása a következők:

1. Törekvés	12	11	-	1	51:33	22	(2)
2. Postás	14	11	-	3	39:24	22	(6)
3. UTE	14	10	-	4	36:21	20	(8)
4. BSZKRt	12	9	1	2	31:13	19	(5)
5. BSE	14	8	2	4	34:21	18	(10)
6. MAVAG	14	9	-	5	42:26	18	(10)

Ausztria futballválogatottjai 6:1 arányban galoppozták le Brüsszelt Belgiumot

Ausztria-Belgium 6:1 (3:0)

Brüsszel, december 11.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A Heyselstadionban 40.000 néző előtt ma délután mérkőzött az angol-osztrák meccs "erkölcsi győztese", Ausztria reprezentatív csapata Belgiummal. A meccs favoritjai az osztrákok voltak, akik Sindelar nélkül is, akit Gschweidl kitűnően helyettesített, állandó fölény után, "iskolajátékkal", 6:1 arányban győztek.

Bíró: Rous (Anglia).

Elsőnek fordul a Vasas a II. ligában. Egy mérkőzés kivételével a II. ligában is befejeződött a bajnokság őszi fordulója. Az első helyet a Vasas foglalja el, amely egy pont előnnyel áll a Phöbus előtt. Eredmények: Vasas-SzNFC 3:1 (1:0). Bak TK-Drasche 3:1 (1:1). Ete FC-Vac FC 2:2 (2:0). Csepel-Drognislat 1:1 (1:0).

A BKE második jégchoki garnitúrája is fölényesen vert rá a bécsiekre. A BKE első jégchoki csapata szombaton szép sikerrel mutatkozott be, amelyben 8:0 arányban győzte le a bécsi WAC-ot. Vasárnap délelőtt a BKE második csapata mérkőzött a bécsiekkel, akik ellen 7:1 (4:0, 2:0, 1:1) arányban győzött. A magyar csapat góljait Jeney (2), Margó (2), Miklós (2) és Bethlen István gróf ütötte.

Hólánc, autókálya, fagymentesítő folyadék legolcsóbban

NAGY JÓZSEFNÉ

VI., Andrassy út 34. sz.

Sógor nyerte a szezon első gyorskorcsolyázóversenyét. A BKE vasárnap reggel rendezte húzi gyorskorcsolyázóversenyt, amelynek eredménye a következők:

3600 m (I. oszt.): 1. Sógor 5:34,9 mp. 2. Hidvéghy 5:43,2 mp. 3. Windtner 5:44,9 mp. 4. Lindtner 5:47,4 mp. 5. Schneller 5:49,4 mp. 6. Vida 5:52,6 mp. 7. Pataki 5:59,3 mp. 8. Bluzsejovszky 6:03 mp. 9. Belházy 6:06 mp.

5000 m (II. oszt.): 1. Mosánszky 5:48,3 mp. 2. Brodsky 5:49,5 mp. 3. Bogszit 5:54,9 mp.

Budapest öklívóhájaknak: Lészló: Berácsi (BTK). Bantanszky: Lovas (BTK). Peheleszky: Szabó (BTK). Könyvcsúsz: Takács (MAC). Welterszky: Tokaji III. (BSE). Középszky: Szegedi (FTC). Kisnehézszy: Csizsár (BTK). Nehézszy: Kőrösi (NSC).

Svájc birkózói 16:8 arányban legyőzték Magyarországot

Basel, december 11.

(A Reggel tudósítójától.) A svájci sportársadalom nagy érdeklődéssel mellett tartotta vasárnap délután a baseli árumintavásár csarnokában a Magyarország-Svájc szabadfogású birkózó mérkőzést, több mint 3000 főnyi közönség előtt. A mérkőzést a várakozásnak megfelelően az a sportágban vezető svájciak nyerték ugyan, akiknek csapatában két olimpiai bajnok is szerepelt, Minder és Bírki színpadon, valamint a Budapesten is kitűnően szerepelt Kyburz, de a magyar birkózók mai szereplésükkel nagy elismerést arattak Svájc hozzáértő közönsége előtt. A mérkőzés lefolyása a következők volt:

A légsúlyban Tóth kiváló technikával birkózott és rövid idő múlva tussolta ellenfelét, Grauzac-ot.

A pehelysúlyban Lőrincz 15 perces küzdelem után pontgyőzelmet aratott Vordermann felett. A könnyűsúlyban Beke váratlanul kemény ellenfélnek bizonyult a favorit svájci Minderrel szemben, aki csak nehezen győzhetett ellene pontozással. Izgalmas mérkőzést hozott a weltersúlyban Kaposi és Gheri küzdelme. A svájci már a 3. percben tussolta ugyan magyar ellenfelét, de ez a szönyegen kívül történt. Újrakezdés után Gheri ismét két vállra fektette ellenfelét, miközben azt lábánál fogva húzta vissza a szönyegre. Gherit győztesnek hirdették ki, de a mérkőzést magyar részről megváltás és azt meg kellett ismételni. Ezúttal Gheri nagy vehemenciával támadott és már az első percben tussolta Kaposit. A nagyközépsúlyban Péterffy és Kyburz, a svájciak egyik legjobb birkózója, páratlanul érdekes küzdelmet vívott. Péterffy munkája osztatlan tetszést aratott és sokáig úgy látszott, hogy Kyburz maradt alul. Végül is a svájci bajnok nehezen győzött pontozással. Péterffy fényes küzdőtechnikájával azonban a mérkőzés erkölcsi győztese volt. A kisnehézsúlyban Tarányi és Ding mérkőzése a svájci heves támadásaival kezdődött. A küzdők közlben is lekerültek a szönyegről, végül Tarányi a porond szélén a szegélyező deszkába ütéve, lábán megsérült és a küzdelem feladni kényszerült. A küzdelem utolsó mérkőzése Palotás harcra volt Bírki Werner svájci és olimpiai bajnok ellen. Bírki gyors eredményre törekedett, de kemény ellenállásra talált. A mérkőzés 14 1/2 percig döntelen volt; ekkor megtört Palotás ellenállása, akit Bírki sikerült csipődobással tussolt.

Svájc végeredményben 16:8 arányban győzött Magyarországgal szemben.

LÓSPORT

Favoritjárás, nagy közönség, hatalmas tolóforgalom a vasárnapi ügétőversenyeken

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi ügétőversenyeket, a szokottnál korábban, már 12-kor kezdték s így még jutott idő a tartalék szám, a Főverseny lefutására is. A sport élénkségét és a játék lendületét mutatja, hogy ezen a decemberi negyedik versenynapon már 60 ügétő állott start-hoz s a tolózárogépek forgalma újabb emelkedést mutatva megközelítette az ötvézer pengőt. A nap főversenye a

Coriolanus díj volt, melyben a derbynyerő Nevadián, a havas pályán Nürmi, Del rium és Dárdával méite össze érték, mégpedig 5/10 reás kurzusának megfelelően, s sikerrel. A verseny, a négy résztvevő ellenére is, eléggé izgalmas volt. A két körön át vezető Nevadián Nürmi az egyenes közepé a bérte. A két ló fej feje mellett közeledett a cél felé, de Nürmi a cél előtt vágott s így Nevadián mint könnyű nyerő haladt át a célon.

Vasárnap egyetlen autzeider győzelemtől eltekintve, általában a fogadót lovak napja volt. A második futamban, az újabbban sokat pepecselő starter egészen igazságtalanul hagyta ott Enyém II-t, a 3-ik futamban a célban galoppozó Alicet kellett elütni az elsősgéttől. Ettől a két zökkenőtől eltekintve, a versenyek végig simán folytak le.

I. futam: 1. Illi (12). 2. Karola (4). 3. Oline (2 1/2). Im.: Eduard B. Oszalek, Generalis, Büfeligő, Marokko, Tamerlan, Orszo. Tot.: 10:28, 19, 21, 18; olasz 57.

II. futam: 1. Kacér (10 r.). 2. Ecuador (2). 3. Katinka (12). Im.: Della, Bombóvár, Hiaba, Ipe, Acvion, Drumhár, Enyém II. Tot.: 10:21, 16, 16, 31; olasz 35.

III. futam: 1. Upupa Epops (5). 2. Revisorius (6). 3. Tálér (6). Im.: Alice, Kriszta, Barbus III., Ozon, Nincostóváb, Nagy-bárhogya. Tot.: 10:29, 20, 43, 39; olasz 123.

IV. futam: Nevadián (1/10 r.). 2. Nürmi (2). Im.: Delirium, Dárda. Tot.: 10:14; olasz 21.

V. futam: 1. Hevry Kaj (2 1/2). 2. Ibrány (8). 3. Hékas (12). Im.: Melinda, Feri, Bombóvár, Tóbbins. Tot.: 10:45, 18, 29, 19; olasz 75.

VI. futam: 1. Udine (2). 2. Gallinula (2 1/2). 3. Guardian Todd (8). Im.: Patricia, Ardító, Ethd Harvest. Tot.: 10:35, 17, 17; olasz 29.

Költősfogadás: Kacér-Upupa Epops 10:88.

Kindja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó Részvénytársaság.
A szerkesztésért és kiadásért felelős: Lázár Miklós.

TOKAJI BOR

a legalkalmasabb és legjobb karácsonyi és újévi ajándék

1 drb 8 literes domtison, 5 putonos aszával töltve, bérmentve 10.- P
1 drb 5 literes domtison édes szomorodni-val töltve, bérmentve 9.- P
1 drb ajándék-kosár szomorodni és aszú bor 10.- P

Közvetlen Tokajból szállítva! Kérjen árajánlatot!

Herceg Windischgraez Lajos Tokajkegyaljai Borpincészet Tokaj

Szállóhalló itt rádió

A Reggel

Standard LORD

INGYEN

bűtor, fehérnemű, fűtés-és fűrdőhasználat

HONAPOS SZOBA

már 60 pengőtől kapható
Zsigmond u. 38-40
Telefon: 517-33

Goldberger szavatolt minőségel.

Karácsonyi árak:

Ffminiszárd kelengyejlfőn 1.06
145 cm széles lepedőgyötes 2.00
180 cm széles előrendő paplanlepedő 3.40

Jeumann László
Rákóczi út 64 szám.
Régebben a Calvin téren.

Hotel Wien

József körút 16 (volt Savoy)
Telefon: 32-0-53.

lónapos szobák 60 P-től

Gyöngye fé. fiaknak

válázbévely ellenében, dímentesen küldöm szociális-találmányon ismereteket. Cím: P. ut. 1007 Clu (Kézváros), Románia postafiók 1

Aranydollár

és fontra szóló zálogleveleket. Könyveket, likkamatószi napirokat pengő ellenében vesz és elad. Barnabank, V. Nádor uca 26. Telefon: 213-16, 104-67.

Dr. Kajdacsy szakorvos

rendel: 10-4-ig és 7-8-ig férfi és női betegeknek. VIII., József körút 2 szám

Valódi ezüst óralánc

és egy valódi svájci óra 3 évi 6.90 főtállással összesen..... P
2 darab 14 karátos arany P 19.-
Lygyúró összesen P 1.90
Valódi ezüstfűző, reklámrép P 4.60
Díjazt püsterdoboz, Grand Poudie P 6.-
Tört aranyat lemagasabb áron vesznek. Csak

Selingernél

Calvin ter J. Vízjáró utanyittal

Műfog 4 P

töméskezelés 3 P Arany fog 15 P
Dr. Haredus fog-és szakorvos, Erzsébet körút 12, 1. em. Részletei is

Celuloid akóvédő

megvéd a kopástól, piszkalódástól, minden színen és formában készült. Higiénia Celuloid-pár. Vezekpeveszt: Bojár és Társa, II., Margitsziget, Tel. 20-7-25

Szenzációs zongoravásár Keresztély

hírneves zongorateremben Vilmos osászár ut 66 (sa át ház), ahol erősen reduktál arak melletti a vita leg job b zongoravásár vásárló részvételére is. Kijűtő alkalmi vételeiben nagy válas-ték a legolcsóbb árakon

Ma már mindenki

Méray teherfax val szállít.

mert megbízható, olcsó és gyors. Azonnali kapható: Augeta: 92-1-64 és 92-1-03